

TÁC PHẨM VĂN HỌC CHỌN LỌC

NGUYỄN HUY TƯỜNG ĐÊM HỘI LONG TRÌ

TIỂU THUYẾT

KIM ĐỒNG

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

Table of Contents

LỜI NÓI ĐẦU

I

II

III

IV

V

VI

VII

Nhà văn

NGUYỄN HUY TƯỜNG

(1912 – 1960)

Quê quán: Dục Tú, Đông Anh, Hà Nội

* Giải thưởng Hồ` Chí Minh về` Văn học nghệ thuật, năm 1996

Đêm hội *Long Trì* trong khuôn khổ một cốt truyện gọn, đã lôi cuốn được nhiều người xem. Những khung cảnh sinh hoạt tinh thần thi vị, tình yêu e ấp và thơ mộng, tội ác lộng hành, sự phẫn nộ của quần chúng, bi kịch của kẻ thủ phạm và cũng là nạn nhân, sự trừng phạt của công lý... tất cả lần lượt diễn biến qua từng trang sách với nhiều màu sắc đạo lý và thẩm mỹ.

Giáo sư Hà Minh Đức

CÙNG MỘT TÁC GIẢ

Văn xuôi:

- Đêm hội Long Trì
- An Tư
- Truyện anh Lục
- Bốn năm sau
- Sống mãi với Thủ đô
- Lá cờ thêu sáu chữ vàng
- Nhật ký Nguyễn Huy Tường
- Những truyện hay viết cho thiếu nhi

- ...

Kịch:

- Vũ Như Tô
- Cột đờng Mã Viện
- Bắ c Sơn
- Những người ở lại
- Anh Sơ đầ u quân
- Lũy hoa (kịch bản điện ảnh)

LỜI NÓI ĐẦU

Năm 1942, khi tiểu thuyết *Đêm hội Long Trì* được đăng tải trên tạp chí *Tri tân* thì đó có thể coi là một chứng chỉ để Nguyễn Huy Tưởng chính thức khẳng định mình trên văn đàn. Từ sự khởi đầu đầy chững chạc này, chỉ trong vòng mấy năm ông cho ra tiếp tiểu thuyết *An Tư* và đặc biệt, vở kịch *Vũ Như Tô*, tác phẩm rồi đây sẽ trở thành kiệt tác của ông.

Cũng với *Đêm hội Long Trì*, người đọc sớm nhận thấy ở Nguyễn Huy Tưởng một ngòi bút có khuynh hướng lịch sử không trộn lẫn. Cho đến khi ấy, tác nhân bi kịch trong gia đình chúa Trịnh Sâm với sự can dự của người đẹp Đặng Thị Huệ đã được nhiều tác giả khai thác, từ Phạm Đình Hổ trong *Vũ trung tùy bút (Chuyện cũ trong phủ chúa)*, Ngô gia văn phái với cả một trường đoạn nổi tiếng trong *Hoàng Lê nhất thống chí*, cho đến Nguyễn Triệu Luật với tiểu thuyết *Bà Chúa Chè...* Đến lượt mình, nhà văn Nguyễn Huy Tưởng tiếp tục khai thác đề tài này, nhưng theo một cách hoàn toàn khác. Nếu như các tác phẩm trước đó thường đi sâu vào chuyện riêng tư của nhà chúa, với sự đam mê nữ sắc của Tĩnh Đô Vương Trịnh Sâm, âm mưu và tham vọng của Đặng Tuyên phi, sự càn rỡ của Cậu Trôi Đặng Lân... trong khuôn khổ gia đình ít vượt khỏi khuôn viên phủ chúa, thì ở *Đêm hội Long Trì*, quy mô đề tài cùng các tuyến nhân vật được mở rộng hơn rất nhiều. Ngay ở chương đầu tiểu thuyết, cảnh lễ hội bên hồ Long Trì đã hướng câu chuyện ra ngoài khung cảnh thiên nhiên với nhiều chi tiết sinh hoạt đời thường: cảnh người ta đi dự hội, trai thanh gái lịch chen vai đua sắc khoe tài; cảnh người ta bắt kẻ sang hèn, sà vào các hàng quán, mặc cả, ăn quà, với không ít là loi, phóng túng... Và chính trong không khí hội hè dân dã ấy, các nhân vật chính, phụ, lịch sử và hư cấu đã lần lượt xuất hiện: nhân

vật lịch sử như chúa Trịnh Sâm và Tuyên phi Đặng Thị Huệ; nhân vật có thật nhưng với ít nhiều hư cấu như Quận mã Đặng Lân và Quận chúa Quỳnh Hoa, nạn nhân của gã; nhân vật hoàn toàn do tác giả sáng tạo nên, như thi sĩ Bảo Kim cùng nhóm bạn văn nhân của chàng, và đặc biệt, quan Hộ thành binh mã sứ Nguyễn Mai, người được chúa tin cậy giao trọng trách giữ việc trị an kinh thành.

Dựa trên cái nền chắc chắn là chuyện bê bối trong phủ chúa mang nhiều nét bi kịch gia đình mà sử sách đã ghi lại, nhà văn Nguyễn Huy Tưởng đã dựng lên một bức tranh xã hội thời phong kiến với nhiều vấn đề được đặt ra. Nếu như ở *Hoàng Lê nhất thống chí*, gã Đặng Lân vì tội hãm hiếp đàn bà con gái, làm loạn kinh thành mà bị chúa bắt đi đày, thì ở tiểu thuyết *Đêm hội Long Trì*, gã đã bị chính tay quan Hộ thành binh mã sứ Nguyễn Mai chém đầu khi đang “gây án”, bất kể gã là em trai Tuyên phi Đặng Thị Huệ, người được chúa sủng ái. Chỉ một câu đố đáp giữa Đặng Lân và Nguyễn Mai trước khi chàng võ quan vung kiếm chém cũng cho thấy tính chất quyết liệt trong sự hành xử của người thực thi pháp luật: “*Ta là Cậu Trời!*” - “*Cậu Trời cũng chém!*”

Cũng vậy, sự đam mê nữ sắc của chúa Trịnh Sâm được tác giả nhìn nhận không chỉ như một bi kịch cá nhân mà còn với những hậu quả sâu rộng hơn rất nhiều. Chúng ta biết rằng, theo sử sách, Trịnh Đô Vương vì si mê Đặng Tuyên phi đã gả con gái yêu là nàng Ngọc Lan cho gã Đặng Lân ngược, em trai của bà. Lại cũng để chiều lòng người đẹp, chúa đã không lập con trưởng là Trịnh Tông làm thế tử, để rồi khi ngài chết đi, Đặng Thị Huệ đã cùng vây cánh đưa Trịnh Cán, con trai bà lên ngôi chúa... Việc tranh ngôi đoạt vị đã dẫn đến kết cục là gia đình nhà chúa rồi cả ngôi vị chúa Trịnh đều tiêu vong. Ở tiểu thuyết *Đêm hội Long Trì*, đó không còn là một tấn bi kịch gia đình, dòng họ - cho dù là nhà chúa thì vẫn mang tính riêng tư, mà quan trọng đến cả sự an nguy của kinh thành, hay

rộng hơn, của đất nước. Được thể là con rể chúa, gã Đặng Lân càng lộng hành, càn rỡ, khiến người dân kinh thành lúc nào cũng nơm nớp lo bị vạ bởi tay hắn, nhà cửa nếu không bị cướp bóc thì vợ con bị hãm hiếp... Kỉ cương, phép nước không còn là gì khi chỉ một lời xin của Đặng Tuyên phi, chúa lại tha cho gã ngay cả những tội tà đình nhứt. Dưới một “thể chế” như thế, tất cả chỉ trông vào sự tình ngộ của chúa - điều đã không xảy ra, hoặc một nhân vật chịu xả thân vì nghĩa lớn - may mà thời ấy có quan Hộ thành binh mã xứ Nguyễn Mại, như trong tác phẩm của Nguyễn Huy Tưởng.

Tiểu thuyết *Đêm hội Long Trì* được đăng báo từ cuối năm 1942, xuất bản thành sách năm 1944. Sau đó, do nhiều nguyên nhân, tác phẩm đã không được tái bản suốt một thời gian dài. Mãi đến thời kì đổi mới, *Đêm hội Long Trì* mới lại được “tái xuất” và trở thành một trong những cuốn sách được biết đến nhiều nhứt của Nguyễn Huy Tưởng. Tác phẩm cũng được chuyển thể thành chèo, cải lương, kể cả điện ảnh - phim *Đêm hội Long Trì* được khá nhiều người yêu thích. Cáct nghĩa vì sao tác phẩm này được chọn làm phim, nhà nghiên cứu văn học Trần Quốc Huân viết: “*Những người làm phim Đêm hội Long Trì đã phát hiện ra, bằng khứu giác nghệ nghiệp của mình, một thứ trầm hương kì lạ tàng ẩn trong tiểu thuyết.*” Và, “*đứng ở góc độ điện ảnh, cũng có thể phát hiện ra, nhìn thấy được phần cốt cách văn hóa của dân tộc*”...

Thiêct nghĩ, không chỉ riêng điện ảnh, mà “thứ trầm hương” và “cốt cách văn hóa” ấy cần thiêct cho tất cả các tác phẩm văn nghệ để đến được với mọi người.

Xin trân trọng giới thiệu ấn phẩm này của nhà văn Nguyễn Huy Tưởng!

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐÔNG

I

Khi bọn Bảo Kim tới Bắc Cung thì hội mới bắt đầu khai mạc. Với chúa Tĩnh Đô, hội Trung thu lại càng náo nhiệt, và năm nay hội tung bừng hơn cả mọi năm.

Được vào đây, chỉ có những người trong hoàng gia, những người ngoài phủ chúa, những quan to, những mệnh phụ, những tiểu thư và cả những thư sinh cũng được vào. Muốn thưởng công những chiến sĩ đã chiến thắng quân Nguyễn ở Phú Xuân, Chúa đặc biệt cho cả những quan võ được dự vào cuộc vui rất trọng thể này.

Hồ Long Trì đã thành một nơi bông lai mộng ảo, cách biệt với phàm trần. Hồ rộng hơn nửa dặm, thả rất nhiều sen trắng. Bên hồ, có đắp những ngọn giả sơn rất to bằng đất hoặc bằng đá. Trong hang, trong hồ, hoặc trên đỉnh, hoặc dưới chân, hoặc trước hoặc sau ẩn ẩn, hiện hiện có những chàng Tương Như, hay những gã Tiêu Lang ngỗ i hòa nhạc, ăn mặc ra vẻ tiên phong đạo cốt. Núi vọng ra những tiếng bổng tiếng chìm, tiếng ti, tiếng trúc, nghe lả lướt du dương. Bờ hồ, trên cành hàng mấy trăm gốc phù dung, dương liễu có treo muôn thứ đèn lồng bằng giấy màu. Những đèn ấy đều do chúa Tĩnh Đô sai cung nữ chế ra, tinh khéo tuyệt vời, mỗi chiếc đáng giá mấy lượng bạc. Xa trông như muôn vàn sao lấp lánh chiếu sáng.

Và bàng bạc khắp nơi, tô điểm thêm lên là ánh trăng rằm. Trăng không trong, hơi đục, nên cảnh sắc càng thêm mông lung phiêu diêu. Đường đi, bóng cây in xuống, khi xóa khi hiện, theo với gió thu. Trời chưa mát, nhưng cũng không nực lòng. Hai bên đường, hoặc dựa vào chân núi, hoặc nối liền hai ngọn núi, hoặc dựng trên sườn, hoặc dựng biệt lập một nơi, có những cửa hàng bán khắp

tạp hóa phương nam, phương bắc, cho chí thịt, quả, rượu, nem không gì là không có. Những quan nội thị đều chút khăn vuông, ăn mặc như đàn bà. Họ giữ việc bán hàng.

Nhưng họ có bán đâu? Bọn cung nữ đi đi lại lại trong chợ, tha hồ mà cướp mà mua, không hỏi giá cả gì. Họ tranh nhau lấy những tiếng hàng rau hàng cá mà nói chua nói chát lẫn nhau. Những mệnh phụ, những tiểu thư cũng bỏ thói đài các, ăn mặc trá hình, người quen không nhận ra nhau được, đi lẫn lộn với bọn trên, hoặc mua hoặc bán, lời ăn tiếng nói cũng rất là phóng túng.

Theo ý Chúa, trong đêm duy nhất này, người ta sẽ sống thực tự do, nô đùa thực suông dã, không biết tôn ti trật tự là gì nữa. Và sau cuộc vui hỗn hợp này, ai lại trở về bốn phận này, có chăng nữa chỉ còn giữ chút hương vị cuộc vui như một giấc mộng vàng.

Chúa Tĩnh Đô chưa ngự tới, nhưng người mỗi lúc một đông. Sáu người bạn Bảo Kim cảm thấy cái thú cuồng dại đi bên muôn thức bông hoa, phần nhiều đội lốt những đàn bà con gái nhà quê, nhưng vẫn không sao giấu được vẻ phong lưu quý phái.

Duy có Bảo Kim là thờ ơ hết cả. Năm ngoái chàng cũng có cái cảm giác mê ly như chúng bạn chàng, nhưng năm nay chàng khác hẳn. Mắt chàng chỉ tìm kiếm một người mà đã sáu tháng nay chàng trộm nhớ thầm yêu. Chàng chắc rằng trong đêm hội này, thế nào nàng cũng ra dự. Nhưng đi đã lâu mà chưa gặp. Chàng dừng lại bên một cây dương liễu, mơ mộng nhìn ra Long Trì xem ánh trăng đậu trên những lá ấu sen.

Các bạn vốn yêu Bảo Kim, nên cũng đứng lại theo chàng.

Lưu Sĩ Trục mãi tặng một thiếp nữ đi qua một cụm hoa sen, thấy các bạn xúm quanh Bảo Kim, bèn quay lại hỏi:

- Đang vui, đứng lại là cái gì? Đêm nay một khắ c là một nén vàng, bỏ qua thì thiệt lắ m. Trông kìa, đi mau đê n...

Vừa nói vừa lắ y tay chỉ phía bên kia hồ . Chỗ ấy sáng bật hơn mọi khu, vì đèn lô ù ng và đèn xê p rắ t nhiê ù u.

Một chiê c túi thêu ném trúng ngực Bảo Kim giữa những tiế ng cười của một bọn thiê u nữ ăn bận lắ i con gái làng Lim. Người thanh niên cúi xuô ng nhắ t lên xem, thì là một túi đựng hai miê ng trà ù u mùi thơm thoang thoả ng. Đáng nhê như mọi năm thì chàng đã sắ n lại trêu bọn thiê u nữ, mở túi ra lắ y trà ù u mời mọc và bắ t đầ u một câu chuyện tình dứ t ra không hê t. Nhưng năm nay chàng bỏ qua.

Chàng cũng chẳng đê ý xem ai đã vứ t túi. Lãnh đạ m và tàn ác, chàng tới gồ c cây dương liễu, buộc túi gắ m vào một đầ u cành, rô i buồ ng cho cành là xuô ng mặt nước.

Trầ n Thành, người bộc trực nhắ t trong bọn, hỏi:

- Anh làm gì mà giận dữ người ta thê ?

Bảo Kim cười, đắ p lại:

- Coi thường hê t cả.

Bọn con gái lắ y làm phậ ý vì thái độ ghê lạnh của chàng. Một người vô n mộ vắ n chương của Bảo Kim và đã sắ m một chiê c quạt lụa, nan ngà, địn xin chàng một bài tứ tuyệt, thắ y cử chỉ chàng như thê , đành giắ u chiê c quạt vào trong bọc.

Các bạn giục giã. Đỗ Tuầ n Giao, xinh đẹ p như cô con gái, gắ t gồ ng hỏi Bảo Kim:

- Thê nào? Bắ t người ta chê t đứng cả đây à? Si tình nên tính quắ n. Có đi thì mới tìm thắ y bạn trăm năm, ai người ta làm cồ sắ n

cho mình?

Bảo Kim tự biế t làm phiê`n các bạn, chàng nói:

- Các anh tha lỗi cho, tôi lãng quên mấ t. Vậy ta đi nào.

Họ lại rẽ sóng giai nhân, thẳng chỗ sáng nhấ t mà đi. Một cái vò chuô i ném vào giữa mặt Bảo Kim, tiế p theo một tràng tiế ng chua ngoa:

- Danh sĩ Bảo Kim sang năm đi thi thì trượt nhé!

Bảo Kim lấ y khăn tay lau mặt, thản nhiên không nói gì.

Nhưng khi bỏ chiế c khăn tay vào túi, nhìn phía trước mặt, chàng bỗng rú lên một tiế ng vui mừng. Dựa vào chân một cái giá sơn, rấ t cao, là một ngôi hàng rấ t xinh và sáng sủa, bán rượu, hoa quả và bánh trái. Trên tường treo la liệt những câu đố i, những bức tứ bình; mấ y cây dương liễu trước nhà, rủ xuô ng những dải lụa trắ ng bay phấ p phối theo chiề u gió.

Chủ hàng là một thiế u nữ kiề u mỹ: Quỳnh Hoa Quận chúa, ái nữ Tĩnh Vương, người mà Bảo Kim mơ ước. Trước cửa hàng, khách đã ngồ i đầ y, phầ n nhiề u là những thi nhân mặc khách. Một bọn thi nữ đang tá p nập bán hàng.

Quận chúa trạc 16, 17 tuổi, nàng hơi xanh dưới ánh trăng thu, người hơi gầ y, nhưng vẻ thanh tú. Nàng bận chiế c áo vải đồ ù ng lầ m, chít khăn vuông mỏ quạ. Mắ t nàng chột gặp mắ t Bảo Kim. Chàng ngoảnh đi và nàng cúi gầ m mặt xuô ng. Đỗ Tuấ n Giao hóm hình nói:

- Đích thị rô i, Quỳnh Hoa Quận chúa.

Hoàng Đình Nghiễ m, người nhiề u tuổi nhấ t trong bọn hỏi:

- Vào chứ anh Kim?

Rồi Trần Thành, Lưu Sĩ Trục và hai người nữa là Vũ Hoàn, Lê Bá Hồ cùng phá lên cười, khiến cho các công sứ ngồi trong hàng đều phải ngoảnh ra.

Bảo Kim còn đang lúng túng thì hai người thị nữ cũng ăn mặc quẽ mùa cả m đèn lồng bước lại, kính cẩn thưa:

- Xin mời liệt vị vào hàng xoi nước. Nhân gặp tiết thu, cô chúng tôi có mở một ngôi hàng nhỏ để được tiếp các văn nhân và tập đòi thi lễ. Nay trường bút chiến mới bắt đầu, mời liệt vị cùng vào dự cuộc cho thêm phần long trọng.

Cả bọn đồng thanh nói:

- Xin đa tạ lĩnh ý.

Anh em Bảo Kim theo hai người thị nữ bước qua thềm môn, trên treo một cái đèn tuyệt mỹ, có đề ba chữ “Quân Anh hội”.

Bọn văn nhân ngồi trước cửa hàng có đến hai ba chục người, trước mặt người nào cũng có văn phòng tứ bảo. Thấy có khách lạ, họ đứng dậy thi lễ. Nhưng khi nhận kỹ ra là bọn Bảo Kim, người nào người ấy đều có ý gờm gờm. Một người còn lảm bảm:

- Chúng nó vào thì mình còn mong giật giải giật lèo làm sao được?

Trong chốn kinh thành, bọn Bảo Kim đã lừng danh hay chữ. Bảo Kim lại trội hơn cả anh em. Người kẻ chợ đã tặng cho chàng tiếng danh sĩ. Tuy còn ít tuổi, nhưng chàng đã bác lăm quân thư, nghị luận giỏi, văn chương tao nhã.

Bây anh em đến ngồi quanh một cái kỷ. Thị nữ bưng một cái đĩa sứ lớn đầy hoa quả, và một khay bạc đầy bánh trái. Một người lễ

phép thưa:

- Xin liệt vị chiê' u cô' .

Bảo Kim nói:

- Trước khi nhận quà ban tặng, xin cho dự trường bút chiê' n đã. Chúng tôi có hai bàn tay trắ' ng đê' n đây, chỉ có chút “quà” văn tự tặng chủ nhân. Xin cho dự cuộc...

Quỳnh Hoa đã tới trước mặt. Nàng tươi cười nói:

- Đây là chút lễ tiên kiê' n. Đô' i với cao sĩ, vật mọn này chỉ khiê' n kẻ yêu văn thêm thẹn. Liệt vị hã' y chiê' u cô' cho. Vả liệt vị đê' n chậm, nên đợi cuộc thi sau. Trong trường văn phải lắ' y chữ công bình làm cô' t.

Lời nói nhẹ như tơ, tự nó có một nhạc điệu tuyệt vời. Bảo Kim đứng ngây nhìn người mà chàng vô' n hâm mộ tài sắ' c. Trước kia chàng mới có hân hạnh nhìn trộm nàng ở xa, không ngờ nay lại có cái diễm phúc được tới gầ' n người ngọc. Mắ' t chàng ngồ' n cái sắ' c thanh kỳ kia, lòng chàng hồ' i hộp, chàng muố' n nói mà không sao nói được.

Từ chỗ giả sơn cạnh đầ' y, một bài lưu thủy do một chàng tiêu nào đưa lại như lời hô' n chàng theo dòng suồ' i thiên thai.

Hoàng Đình Nghiễm thay mặt anh em, vòng tay thưa:

- Tiểu sinh chúng tôi đê' n chậm, đã là một tội. Lại để lỡ một dịp ca tụng trăng thu, và sắ' c đẹp của nữ chủ nhân, chẳng hóa ra lại thêm một tội nữa. Xin nữ chủ nhân cho thi ngay.

Đỗ Tuấ' n Giao nói:

- Xin nữ chủ nhân cứ cho phép, dù làm dở bài, mang tiếng dốt chúng tôi cũng xin chịu.

Quỳnh Hoa nghiêng mình đáp:

- Đó là quyên liệt vị, tôi đâu dám ngăn cản.

Đầu đề là “Trung thu Long Trì dạ hội phú” (thể lưu thủy). Văn phòng tứ bảo đã đem bày trên kỷ. Các bạn Bảo Kim bắt đầu câu tứ. Chung quanh, chỉ thấy những nét mặt trầm ngâm. Vài người đã háy hoáy viết trên giấy hoa tiên.

Bài ra dễ, nhưng văn cũng dễ sinh sáo. Quỳnh Hoa đã lui đi đầu mâm t. Chàng còn say đắm sắc đẹp và hương thơm của giai nhân. Lòng chàng tràn ngập một mối tình bông bột. Chàng lẳng lặng đứng dậy, bước ra khỏi hàng. Mọi người đều lấy làm ngạc nhiên. Duy các bạn chàng biết tính.

Chàng trèo lên một ngọn giả sơn cao, bao quát cả Long Trì, xa xa là Bắc Cung lẩn trong bóng tối. Cả cái lộng lẫy của đêm hội trung thu, trăng lồng bóng nước, đèn ả cảnh dương, giọng nói, câu cười, tiếng ca, tiếng quản, toàn thể mơ hồ như một giấc chiêm bao. Cả một cuộc tao phùng với khách giai nhân và một mối tình chân thành không bờ, không bến... Chàng chợt thấy thời khắc mong manh, lưu luyến đêm vui, và hờn thơ đột nhiên dào dạt.

Quỳnh Hoa lấy làm lạ. Nàng lo ngại cho Bảo Kim. Nàng lại tự trách có điều chi sơ suất khiến chàng phật ý. Nàng mới gặp chàng mấy lần, nhưng đã nghe tiếng chàng nhiều lắm. Đói với chàng công tử phong lưu ấy, nàng rất có nhiều thiện cảm, hơn nữa, một mối tình u uẩn. Trong ngày hội này, nàng mong gặp chàng và mong nhất được chính mình thưởng thức tài văn chương lỗi lạc của chàng. Nàng lo sợ không có cái may ấy. Nhìn một loạt những người đang

múa bút làm văn, nàng chỉ thấy toàn một hạng tầm thường, khí cục ti tiêu, kém Bảo Kim xa.

Nhưng Bảo Kim đã trở vào, chàng như hiện thân của cảm hứng. Mọi người ngẩng đầu nhìn chàng, lo sợ một sự kỳ dị. Chàng về chỗ, chậm rãi mài mực, dầm ngọn bút lông, rồi say sưa như một người đánh bạc, chàng cầm đầu thảo, chỉ một loáng ba tờ hoa tiên đã đặc và bài phú đã thành. Khi chàng để lạc khoản xong thì đã có nhiều người đem quyển nộp. Chàng nén lòng chờ các bạn cùng đem lên một thể.

Quỳnh Hoa chuyển giao hơn 30 quyển vào trong vườn sau, một nơi tịch mịch và u nhã, ở đó có hơn mười vị đại khoa đang ngồi uống trà bên khối trâm nghi ngút. Nàng vốn là một tay giỏi về thi phú, nhưng tự biết còn trẻ, ý tứ còn nông nổi, không thể thưởng thức hết được những áng văn của các danh sĩ đã tột thân kinh, vì thế nàng mới xin Tĩnh Vương tuyên giúp nàng những tay lão thành hay chữ để chấm văn thi. Các cụ là chân đại khoa, nên xem văn rất chóng. Chấm đã được hơn mười bài, mặt Quỳnh Hoa chợt sáng lên. Nàng thấy quan Thị lang Ngô Thời Sĩ cầm lấy quyển mà nàng biết ngay là của Bảo Kim; có lẽ chỉ duy có chàng viết thảo.

Ngô Thị lang cau mặt nói:

- Có được phép viết thảo không?
- Không được, - một cụ đáp.
- Nhưng nét bút tươi và tung hoành, xem mấy câu đầu thì thực là tài ba lỗi lạc.

Cụ bỗng cầm bút son khuyên lia khuyên lia. Quỳnh Hoa sung sướng. Ngô Thị lang là chân Bắc đẩu trong cõi văn chương thời bấy

giờ, cụ đã khuyên, chắ c văn phải cứng lắ m. Cụ bồng quăng bút nói to:

- Thiên cổ kỳ tài. Bọn mình không sánh kịp. Hay lắ m, hay lắ m, không muố n chắ m những bài khác nữa. Khí hùng kính như phú A Phòng, đài các như tự Đắ ng Vương các, nhẹ nhàng phiêu dật như phú Xích Bích, thực là lời gắ m, lời vốc, suô i ngọc, kho vàng. Tuyệt phẩm văn chương, nói không hế t đượ c.

Rồ i cụ lạnh lạnh ngâm bài phú của Bảo Kim cho các bạn nghe. Quỳnh Hoa cảm thắ y cái thú tuyệt kỳ nghe bài văn tao nhã, sáng diệu như vắ ng trắng, nhẹ như gió thu, dâng muôn tiế ng nhạc, khêu vạ n lời tình.

Ngô Thị lang nhắ p chén trà nói:

- Cả một đọan sau cùng, sau khi tả hế t cuộc vui, buông lời nhớ tiế c, tương bóng giai nhân, bụi ngùi cho thân thế , cảm khái nô ng nàn, chí tình chí thiế t, thực mà không thô, tình tứ mà không dâm, lời đẹp mà không sáo.

Quay hỏi Quỳnh Hoa:

- Chỉ tiế c bài phú này viế t thảo. Chẳng hay Quận chúa nghĩ sao?

Quỳnh Hoa nói:

- Văn chương là phầ n chính, tôi không bắ t buộc viế t chân phương. Xin Thị lang và các quan cứ xem văn mà đánh giá.

Thị lang nói:

- Quận chúa dạy thế là phải.

Một lúc sau, chấ m xong, các quan theo Quỳnh Hoa ra ngoài hàng. Bọn văn nhân đang ngô ì hỏi nhau về chữ, vắn nhau về điển, hoặc ăn bánh, hoặc uống trà, thấ y các quan và Quận chúa đi ra, đề u một loạt đứng dậy.

Ngô Thị lang nói:

- Xin liệt vị an tọa. Nhân đời thịnh trị, ta mới có cuộc vui tao nhã này. Chúng tôi được chấ m văn anh em đây thật là một điề u đặc hạnh. Chúng tôi đã lấ y bài phú của Bảo Kim nhấ t. Đáng lẽ thì bài ấy không trúng cách, vì viế t thảo. Nhưng thể theo lời nữ chủ nhân đây, chúng tôi cứ xem văn mà đánh giá. Chúng tôi sợ là có tuổi, ý kiế n hồ ì đò , vậy xin liệt vị chọn lấ y một người có giọng tô t, ta cùng bình bài phú ấy và thưởng thức một áng văn hay trong đêm thanh gió mát này. Các vị nghĩ sao?

Mọi người thấ y Ngô Thị lang thì chấ c chấ n là sự chấ m văn không có gì nhậ m lẫn. Huớ ng chi họ vẫn phục tiế ng Bảo Kim, nên thấ y giải nhấ t về chàng, không ai lấ y làm lạ.

Một người nói:

- Triề u đình còn lấ y những lời cụ lớn làm khuôn vàng thước ngọc, huớ ng chi là bọn ngu muội như anh em chúng tôi. Chúng tôi biế t Đỗ Tuấ n Giao là người tô t giọng, xin cử anh ấy vào việc bình văn.

- Phải lấ m. Phải lấ m. Xin cử Đỗ Tuấ n Giao.

Bảo Kim như cuồ ng dại. Chàng có câ n chi giải nhấ t? Nhưng được đề ý trước người đẹp mà chàng mơ ước, chàng say sưa sung sướng hơn ông tiế n sĩ vinh qui. Huớ ng chi lại được chính Quỳnh Hoa bênh vực mình, chàng thấ y chạy trong thớ thịt một nguồ n vui tươi sáng.

Đỗ Tuấn Giao đã tiếp lấy bài phú, và cất tiếng sang sảng bình văn. Cử tọa trước còn xôn xao, nhưng sau bị lôi cuốn bởi câu văn hay, ý tưởng cao siêu, cảnh tình như vẽ, và nhất là bởi cái nhạc điệu tuyệt luân nó khiến cho bài phú thành hẳn một bản đàn réo rắt. Quỳnh Hoa chỉ lo bài phú hết, và Bảo Kim trầm ngâm nghe bạn đọc, thỉnh thoảng lấy làm ngạc nhiên, vì nhiều câu xuất ý ngoại, chàng tưởng như mình không sao đạt được.

Tuấn Giao đọc xong, trong bọn công tử có người thở dài nói:

- Thực là thần bút. Tô Đông Pha sống lại cũng không thể làm hay hơn được, giải nhất thực là xứng đáng, chúng tôi còn lâu mới có cái bút lực siêu phàm như thế ...

Nói chưa dứt lời, chợt có tiếng kêu thát thanh và cảnh Long Trì bỗng ồn ào như chợ. Tiếng ca quản im đi. Bọn phụ nữ chạy tán loạn. Lắng tai có tiếng kêu “Cậu Trời! Cậu Trời đấy! Chị em trốn đi!”.

Quỳnh Hoa bỗng tái nhợt đi, nàng rú lên:

- Cậu Trời! Khó quá!

Bọn công tử nhiều người thát sắc. Vài người đứng dậy. Bảo Kim vội vàng đứng lên:

- Anh em định chạy đấy ư? Không thể được. Anh em hãy ngồi lại, ta đợi ơn chủ nhân, không nhẽ lại bỏ đi. Người quân tử có bao giờ xử sự như thế? Cậu Trời là cái quái gì mà anh em sợ?

Tưởng như có một trận cuồng phong thổi trong đám hội, người chạy như ong. Tiếng kêu, tiếng thét, tiếng gọi nhau liên tiếp. Cả bọn còn đang ngỡ ngàng, thì một thiếu phụ đầu tóc rũ rượi chạy vào hỗn hển:

- Ai cứu tôi với. Cậu Trời...

Một người chạy theo vào. Ấy là một gã trai trẻ, người tầm thước, mắt diều hâu, lông mày rậm, râu ria nhiều, nhưng cao nhẵn, ăn mặc rất sang. Đi sau là một lũ gia nhân, tay cầm dao, cầm gậy. Chỉ một bước, người trai trẻ đã nhảy tới, giậm chân lên mũi người thiếu phụ, cười nói:

- Trói cổ nó đem về phủ cho ta.

Hơi rượu nồng nặc xông ra theo lời nói. Người thiếu phụ ấy kêu:

- Lay Cậu Trời, con là gái có chồng.

Các quan chằm văn đã lui cả vào trong vườn, duy có Ngô Thị lang đứng đậy tay thây thê quát:

- Quốc cữu không được vô lễ.

Người trai trẻ cười ngặt nghẽo:

- À! Thị lang họ Ngô, lão hủ nho. Mà không biết quan Tham tụng tao đánh giữa đường còn cầm miệng như hến, thứ mà đã đáng kể gì.

Khí uất của Bảo Kim dâng lên tới cổ. Chàng bước lại, các bạn chàng theo sau, Bảo Kim quát:

- Loài súc sinh, quân vô liêm sỉ. Mau bước ra khỏi chốn này.

Người trai trẻ lại cười ha hả:

- A thằng nhãi con, muốn vuốt râu hùm. Quân bay đâu, đánh chết chúng nó đi cho tao, tội vạ đâu tao chịu.

Những tiếng dạ ran, bọn gia nhân xông vào đập bọn Bảo Kim tui bụi.

Quỳnh Hoa vội chạy ra. Người trai trẻ bỗng lùi lại, bị thôi miên bởi vẻ đẹp thanh kỳ. Một tên theo hâu nói:

- Thưa cậu, đây là Quận chúa Quỳnh Hoa.

Người trai trẻ ngạc nhiên:

- Quỳnh Hoa Quận chúa. Ta không ngờ nàng lại đẹp nhường ấy. Thực là một vưu vật.

Nhưng Quỳnh Hoa đã chạy ra, cất tiếng oanh phán:

- Cậu không biết đây là chốn nào sao? Ra ngay kéo phụ vương đến bây giờ.

- Quận chúa đừng dọa ta, Chúa thượng đến cũng thế mà thôi.

Quỳnh Hoa giận sôi lên. Người trai trẻ vẫn nhìn nàng chòng chọc, mắt say sưa. Nàng bỗng rú lên, một tên gia nhân bỏ giữa đầu Đỗ Tuấn Giao một tay thước, chàng ngã lăn xuống.

Quỳnh Hoa lúng túng không biết xử trí ra sao. Cuộc hỗn chiến mỗi lúc một dữ dội.

Bọn gia nhân giẫm cả lên người thiếp u phụ một cách tàn nhẫn. Xem chừng thì bọn ấy thắ ng thế , và một nửa văn nhân đã ôm đầu chạy trốn.

Vừa lúc ấy, một người thanh niên đi vào, ăn vận lố i võ quan, mép để ria, mình đeo gươm, trông có vẻ ngang tàng hào mại. Người ấy nói lớn:

- Xin Quận chúa yên tâm, tiểu tướng xin giúp một tay.

Nói xong, thân nhiên xông lại chỗ đánh nhau... Chỉ nháy mắt, chàng đã vít cổ người trai trẻ dúi xuống, và quát to bảo bọn gia nhân:

- Lũ kia, muố n sô ng thì buô ng tay ra, khô ng thì tao giế t chề t chủ chú ng bay.

Người trai trẻ kêu:

- Trời ơi! Đau quá. Thôi ðừng ðánh nhau nữa chú ng bay.

Bọn gia nhâ n lủ i cả lại. Võ quan bảo bọn Bảo Kim:

- Các ông hãy nghỉ tay, ðể tôi khu xử cho.

Bảo Kim bõ ng kêu:

- Anh Nguyễn Mạ i!

Nguyễn Mạ i, vì chính là người võ sĩ, nói:

- Kìa Bảo Kim. Nhưng hãy xê p cho xong câu chuyện này ðã.

Chàng kéo người trai trẻ ðứng ðậy:

- Anh ðẫn bọn cõ n ðồ ` bước ngay khỏi hội, nghe chưa? Còn lủ n quấ t ở chõ n này thì ðừng trách ta là ác nghiệt.

Người trai trẻ cực chắ ng ðã, lủ i thủ i ðẫn bọn gia nhâ n ði, thỉnh thoảng còn quay lại nhìn Nguyễn Mạ i một cách ðữ ðội và nham hiểm.

Một người tự xưng là Dương Tuấ n Nghiệp, chậ n á m sinh, ðề n xin ðem vợ về . Người thiế u phụ là một trang nhâ n sắ c, nhưng mình mảy bị thương rấ t nặng, chậ n tay khô ng cử ðộng ðược. Nàng úa nước mắ t nhìn chõ ng, phề u phào nói:

- Em tưởng khô ng ðược trông thấ y mặt anh nữa. Suýt chút nữa thì em thành người thấ t tiế t. Nhưng em xem trong mình cũ ng khô ng sô ng ðược nữa ðâu. Anh lấ y cá ng cho em về mau trông thấ y hai con, em thực mang tội với chõ ng với con nhiề u lấ m.

Nàng ôm bụng nhăn mặt hoa, thở ra huyết, rồi mê man bất tỉnh nhân sự.

Người chồng cũng khóc, vực vợ lên chiếc cang của Quỳnh Hoa cho mượn, rồi từ biệt mọi người.

Quỳnh Hoa thở dài:

- Chỉ tại...

Nàng muốn nói: “Chỉ tại phụ vương sủng ái Đặng Tuyên phi”. Nhưng trước mặt mọi người nàng không dám nói rõ nỗi lòng. Xúc cảm và người ốm yếu, nàng rầ ừ rầ ừ vào trong hàng nằ m nghỉ.

Buổi dạ hội cũng vì câu chuyện “Cậu Trời” mà mất vui. Người về đã vội đi, trăng cũng nhạt, và cảnh hồ ồ ồ ồ ồ.

Bọn anh em Bảo Kim cũng ra về. Đỗ Tuấ n Giao mặt sứt trán brou, còn pha trò:

- Chỉ vì Kim mà tôi bị đánh. Chẳng phải đầ ầ ầ ầ,

Bảo Kim như kẻ mất hồ ồ n. Lúc ở hội Quầ n Anh ra, chàng còn ngập ngừng chưa muố n bước. Cảm tình chan chứa, chàng thảo trên một dải lụa ba bài tứ tuyệt đem buộc vào cành liễu rồi mới rảo bước theo anh em.

Nguyễn Mai nói:

- Bảo Kim thực là nòi tình. Bắ n năm chinh chiến, tôi thầ y lòng dục nguộ i như băng. Hiện chỉ có một hoài bão là phụng thờ Tổ quố c, đem lại nề n thố ng nhấ t cho nhà Nam.

Bảo Kim đáp:

- Anh mới là chân nam tử. Bỏ văn theo võ, không ngờ anh đã trở nên một tướng tài. Trận đánh ở Phú Xuân, mưu mẹo đã cao, uy dũng lại thừa, chân động cả miền Nam, làm rục rở cả Bắc Hà. Hoàng Quận công cực lực tán dương anh và Chúa thượng gọi anh là hổ tướng.

Nguyễn Mai gạt đi:

- Bỏ chuyện ấy đi, chưa phải lúc nói. Các chú cho tôi biết cái thằng lúc này là ai? Tôi điên tiết lắm, và thấy các chú lúng ta lúng túng mà buồn. Bọn văn nhân thực là lũ vô ích, ngâm vịnh để làm gì? Qua cái bệnh ngâm vịnh, cái bả từ chương, nay tôi khinh thường những thứ vô dụng ấy... Thằng ấy là ai mà nó hoành hành thế? Mà xem ý dân sợ nó như cọp, cả Ngô Thị lang, cả Quỳnh Hoa Quận chúa?

Trần Thành nói:

- Nó là Đặng Lân, em Đặng Tuyên phi. Từ ngày đức Tĩnh Vương sủng ái Tuyên phi, việc triều chính mỗi ngày một nát.

Tuyên phi quả là một trang khuynh thành khuynh quốc. Tĩnh Vương chỉ vì say đắm Tuyên phi mà làm toàn những điều bất chính; bao nhiêu lời can gián đều vô hiệu cả. Việc gì cũng nghe Tuyên phi: Chúa là người hiếu hạnh thế mà bênh Tuyên phi đến cường cả lời khuyên của Thái phi.

Thậm chí Chúa biết Đặng Lân là tên vô lại mà cũng sắc phong là Quốc tử, cho lập phủ đệ như một vị thế tử. Tên Lân ăn tiêu xa xỉ hơn một ông hoàng. Nó muốn gì cũng được, ngang ngược thế nào, ai cũng phải chịu. Ngày ngày chỉ cùng với bọn côn đồ đi hãm hiếp con gái đàn bà, cướp nhà lầu của như một lũ giặc. Người con gái hay đàn bà nào mà nó vừa ý thì nó đuổi cho kỳ được, phạm cả người nhà các quan đại thần. Quan Tham tụng Võ Tá Quyên mắng nó giữa đường, nó đánh chết ngay, Chúa thét đem chém, nhưng Tuyên phi

khóc lóc xin cho, Chúa tha bổng. Từ đấ y nó càng ngỗ nghịch, tự xưng là “Cậu Trời”, không còn biế t kiêng nể là gì nữa.

Nguyễn Mai lắ c đầ u nói:

- Nế u thê thì gọi là loạn còn gì?

Bảo Kim nói:

- Những người bị nó làm nhục như bà ấ m sinh lúc nầy không biế t bao nhiêu mà kẻ, nhiề u người thấ t tiế t tự tử cho tròn giá sạch, còn thì chỉ biế t ôm giậ n cho qua đời, chứ biế t kêu đầ u? Vì thê mỗi khi nó đi đầ u người ta chạy tán loạn, sợ hơn sợ thiên tai, nhà nào nhà ấ y đóng cửa im lìm. Vô phúc bị nó phá thì đành giương mắ t ra mà nhìn. Có ông phủ Dương Chính Doãn luận tội nó, nó đem bọn côn đồ đế n giế t cả nhà.

Nguyễn Mai giậ n chân:

- Thê thì còn ra thê thố ng gì nữa. Biế t trước thì lúc nầy tôi đem giế t nó đi cho dân thoát nạn. Nhưng sao nó lại nhữ n với tôi thê ?

Lưu Sĩ Trự c đắ p:

- Nó nham hiểm và hèn lắ m. Thấ y ai vào tay sừng sỏ thì nó lủ i đi như con rắ n để cắ n trộm lúc khác; những khi ấ y thì nó lại càng nguy hiểm.

Nguyễn Mai cười nói:

- Các chú cứ nhút nhát thê thì còn làm gì đượ c. Tôi quyế t trừ hại cho nhân dân.

Cả bọn đồ ng thanh:

- Anh không nên vọng động. Tuyên phi là một người thâm độc, có người chỉ đánh Đặng Lân một roi mà bị giết cả ba họ.

Nguyễn Mai:

- Dấu sao cũng không thể tha được thằ`ng giặc hung dữ á`y. Nó với tôi một số`ng, một chế`t...

Nói đế`n đây bỗng có tiế`ng ca hát gõ nhịp ở giữa hồ` đưa lại.

Bảo Kim nói:

- Chúa ngự ra chơi.

Cả bọn cùng nhìn ra hồ`. Dưới ánh trăng một đoàn thuyê`n rô`ng đang rẽ sóng bơi đi.

Tiế`ng tơ gảy, tiế`ng trúc thổi, tiế`ng người hát họa. Trong động tiế`ng sáo, tiế`ng đàn văng vẳng đưa lên, cảnh vui vẻ và mơ hồ` bị “Cậu Trời” phá tan, nay trở lại. Nhưng như khi đầ`ng chúa tể non sông ra, mọi người đê`u yên tâm, và không còn sợ kẻ nào đế`n phá bậy đêm hội nữa.

Thuyê`n từ từ đi về` phía hàng Quỳnh Hoa, mái chèo đỏ để roi tua tua muôn hàng ngọc sáng. Bọn Bảo Kim và mọi người đỏ xô lại để xem mặt Chúa và Tuyên phi. Vì cả năm mấ`y ai đã được biế`t mặt vị phó vương, thay quyê`n Thiên tử ban hành phép nước?

Trước bê`n, Quỳnh Hoa đứng trực. Thuyê`n cập bê`n, Chúa đứng đầ`ng mũi hỏi to:

- Con cha có chấ`m được bài văn nào xuấ`t sắ`c không?

Quỳnh Hoa đáp:

- Con còn đợi trình phụ vương xem.

Người ta lấy dây gấm buộc thuyên vào gốc dương liễu. Tĩnh Vương bước lên, theo sau là một trang tuyệt thế giai nhân, trạc 25, 26 tuổi. Nguyễn Mai đoán ngay là Đặng Tuyên phi. Bên cạnh phi thì bao nhiêu cung nữ, kể cả Quỳnh Hoa bị lu mờ, vì phi trông rực rỡ, toàn thắm, toàn tươi. Đẹp mà không nhạt nhẽo, hơi đầy mà không thô, nõng nà mà không lơ lả. Phi là một người đàn bà có một sắc đẹp quyên rũ yêu quái. Người phi là tiếng gọi của dục tình.

Chúa và Đặng phi bước lên. Quỳnh Hoa đón vào hàng Quàn Anh. Chúa nhìn bốn phía một lát, thấy hội kém bề náo nhiệt, phán rằng:

- Ủa, sao hội Trung thu năm nay tẻ thế?

Quỳnh Hoa định tâu, nhưng bắt gặp mắt sắc của Đặng phi, nàng cúi đầu, tự biết uy quyền của mình không sao chống được với cái uy quyền chúa tể kia. Nguyễn Mai nói nhỏ với các bạn:

- Người đẹp thế kia làm gì mà chẳng gây vạ. Làm gì mà thà ng Đặng Lân chẳng hoành hành.

Chúa Tĩnh Đô sau khi vào thăm hàng con gái, cùng Đặng phi xem suốt đám hội, mua hoa quả, bánh trái, ăn uống như một người thường. Chúa lấy làm khoan khoái và lân la cho mãi đến gà gáy mới trở về thuyên. Chèo quế lại khơi sóng Long Trì, trong khi nhã nhạc tấu vang lừng, xen lẫn tiếng gà kê t liễu hội Trung thu.

II

Thầy Chúa đòi Nguyễn Mai, mọi người đều sững sờ. Bây giờ mới tỉnh sượng. Bảo Kim cùng Trần Thành, Lưu Sĩ Trục và Nguyễn Mai đang ngồi uống trà nói chuyện bên đình trà thơm.

Nguyễn Mai thản nhiên. Chàng lâm bảm:

- Chắc là việc hôm kia “Cậu Trời” đã ton hót với Chúa, và Chúa đòi ta vào để hỏi tội chứ gì. Thôi cứ đi.

Bảo Kim mặt thất sắc, hỏi người thị vệ:

- Bác có biết Chúa đòi việc gì không?

Người thị vệ đáp:

- Tôi cũng không biết. Có lệnh thì tôi đi, thế thôi.

Nguyễn Mai bước xuống thêm, theo người thị vệ từ biệt Trần Thành, Lưu Sĩ Trục và Bảo Kim.

Bảo Kim nói:

- Khi nào Chúa cho ra thì anh lại ngay báo tin cho tôi biết nhé. Bực nhất là không hiểu việc gì cả.

Mai cười đáp:

- Có lẽ việc ấy thôi. Nhưng dẫu chết mà nói rõ cho Chúa những cái lộng hành của thằng Đặng Lân thì cũng hả.

Bảo Kim nói:

- Tôi mong rằng không phải vì việc náo động ở Long Trì mà Chúa gọi anh. Chứ nếu thực thì...

- Thì nguy phải không?

- Vì Tuyên phi thì quá nuông em. Đặng Lân muốn gì bà cũng xin Chúa cho bằng được. Chúa chưa từ chối bà việc gì bao giờ.

- Chú không phải lo cho tôi. Tôi tự có cách khu xử.

Trần Thành nói:

- Và không có lẽ vì một chuyện nhỏ ấy mà Chúa làm hại anh. Công lao hãn mã để đâu?

Bảo Kim tá c lưỡi, nói:

- Anh thực thà lắm. Anh chẳng thấy chán vạn người công thần chỉ vì một tội nhỏ mà chết cả đây ư? Vua chúa có luận công bao giờ?

Nguyễn Mai nói:

- Các chú lôi thôi lắm. Để tôi đi.

Bảo Kim dùng dằng:

- Em hãy chờ mẫu thân xong cũng sang phủ chúa xem sao.

Nguyễn Mai dặn:

- Đừng làm kinh động bà nhé.

Nói xong bước ra sân đi thẳng.

Nguyễn Mai với Bảo Kim là chỗ quen biết từ lâu. Hai cụ thân sinh ra hai chàng là chỗ bạn đồng khoa và hai chàng là bạn đồng song. Chẳng may Nguyễn Mai, bố mất sớm, nhà lại nghèo, nên phải thôi

học. Vô n có sức hơn người, chàng khảng khái đầ u quân dự cuộc Nam phạt. Mẹ chàng, vợ chàng không bắ ng lòng việc ấy. Mà quan Thị lang, thân phụ Bảo Kim, cũng khuyên chàng bỏ cái ý định ấy đi, và hứa sẽ cho ăn đi học. Nhưng Mai quả quyế t vào Nam, và chỉ trong có má y tháng, chàng đã lừng lẫy trong Nam ngoài Bắ c. Từ chân lính tron, chàng đã lâ n lượt qua hế t các ngạch nhà binh, và sau bô n năm, nhảy lên hàng tướng giỏi của Việp Quận công Hoàng Ngũ Phúc, bậc danh tướng thời bắ y giờ. Chàng được chúa Trịnh rắ t chú ý, nhắ t là vì chàng còn trẻ tuổi.

Trận đánh ở Phú Xuân chàng đã lập công đầ u. Sau khi kinh đô chúa Nguyễn thắ t thủ, Hoàng Ngũ Phúc dâng biểu báo tiệp và sai chàng đem số quân công về ñ nộp luôn thể. Về tới kinh, sau khi làm trọn công việc ủy thác của chủ tướng, chàng được tòa chưởng phủ báo tin cho rằ ng, nhân dịp tề t Trung thu, Chúa vì quá yêu tài chàng, ban cho chàng cái đặc ân được vào dự buổi dạ hội ở Long Trì. Chàng vui sướng vô cùng, vì đó là một cái ân hãn hữu.

Nhưng cái vui nhắ t của chàng là đã được gặp bọn Bảo Kim, tuy họ đã gặp nhau trong một trường hợp bực tức. Sau đó thì chàng về ñ nghỉ ở nhà Bảo Kim...

Đương khi chinh chiế n trong Nam ba năm trước, chàng đã được tin quan Thị lang quá cô . Chàng biế t Bảo Kim là một trang phong lưu công tử, sinh trưởng ở một nhà thề tộc trâm anh, sung sướng hơn chàng nhiề u. Vậy mà chàng vẫn ái ngại cho bạn, vì Bảo Kim nhu nhược, câ n phải có nhiề u người che chở. Khi biế t tin tang biế n của bạn, để an ủi và nâng đỡ Bảo Kim, tuy ở xa, mà lúc nào chàng cũng chăm chú để ý đê ñ người bạn thân ở chố n kinh hoa.

Thư từ của Bảo Kim và các tin tức ngoài Bắ c làm cho chàng rắ t yên tâm và vui mừng. Chàng biế t Bảo Kim đã chịu khó chăm học và đã nổi tiế ng văn chương. Tuy Nguyễn Mai là người trọng thực tề ,

không thích hư văn và những người mơ mộng, nhưng chàng rất rộng lượng về đường ây với Bảo Kim. Chàng lầy làm sung sướng mỗi khi nhận được thư của bạn thường có kèm theo cả những bài thơ, phú, lời lẽ rất thiết tha và trang nhã. Những lúc việc binh rồi rãi, chàng thường mời máy bạn sang trại mình uống rượu, và khi đã ngà ngà say chàng thường đứng dậy, cầm kiể m gõ nhịp, cất tiếng hào hùng mà ngâm thơ, phú của người bạn phương xa. Những buổi ây là những buổi vui nhất trong đời chiến sĩ của chàng, sau những buổi một mình một ngựa tung hoành phá vỡ vòng vây.

Nguyễn Thị lang phu nhân rất yêu Nguyễn Mai, tình yêu này do ở lòng thương mà ra. Thương vì chàng nghèo khổ từ thuở bé. Trong suốt thời kỳ chàng chinh chiến trong Nam, cụ lo ngay ngáy như một người mẹ. Thấ y chàng trở về trông gân guố c và uy phong, cụ hớn hở vui mừng bảo chàng:

- Bác trai khi trước cứ gàn cháu, bác cũng lầy làm lo. Nế u cháu nghe bác thì đâu được đế n ngày nay? Thôi, cũng bỏ cho cụ nhà và chị ây bôn năm đắ ng đắ ng những lo cùng sợ. Nay về kinh, Chúa thượng chưa có lệnh, hãy ở đây với bác và em may ra được về quê thăm nhà cũng không biế t chừng. Thắ ng Dũ ng bây giờ lên máy rô ì nhi?

Mại thưa:

- Thưa bác, cháu cũng không nhớ.

Phu nhân và mọi người cười ô ì lên. Cụ nói:

- Bô ã thế ã thì đem ra đánh cho chề t đi. Khi cháu đi, thắ ng Dũ ng mới lên một, thì năm nay nó lên năm chứ gì. Sau này cho nó theo học võ, chứ học văn như chú Kim, trói gà không nổi thì chỉ hại cơm nước triề u đình... Nhưng thôi, để bác sửa một bữa rượu mừng cháu, nhân

tiện cho mời các bạn Kim đến chơi cho thật đông đủ, bỏ lúc cháu một mình một bóng ở tận chân trời.

Và ngay sáng hôm sau, trong biệt thự của quan cô Nguyễn Thị lang, một bữa tiệc linh đình đã đặt để tiếp Nguyễn Mại. Ngoài Bảo Kim ra người ta còn nhận thấy trong bữa tiệc ấy sáu người bạn cùng đi chơi với Bảo Kim buổi dạ hội ở Long Trì...

Nguyễn Mại đi rồi thì phu nhân vừa dậy. Sau khi nghe Bảo Kim thuật rõ câu chuyện, phu nhân giậm chân nói:

- Thế có khổ cho anh ấy không? Mẹ đã bảo các con không nên dấy đến đám Đặng Tuyên phi. Sao các con cứ lôi thôi!

Bảo Kim vừa pha trà hầu mẹ, vừa thưa:

- Thưa mẹ, thực ra chúng con có muốn lôi thôi đâu. Nhưng nó làm quá lắm.

- Đến quan đại thần nó còn không kiêng nể, huống chi là mình. Du côn thế mà Chúa tin được... Thấy nó thì tránh đi có được không, bây giờ thì làm thế nào?

- Thưa mẹ, chớ nữa con đi xem ra sao. Vả, thưa mẹ, đó chỉ là đoán phỏng đấy thôi, chứ đã biết Chúa đòi anh Mại vào việc gì? Nghe đâu khen anh Mại là trí dũng song toàn. Ngài vẫn muốn xem mặt anh Mại, vì anh là người trẻ nhất trong hàng tướng tá của ngài. Biết đâu ngài lại không triệu anh Mại vào để ban khen?

- Được thế thì hay lắm, nhưng chắc gì. Chúa bao giờ lại tiếp một viên tỳ tướng. Chắc con họ Đặng nó ton hót cái gì, nên mới có lệnh đòi anh ấy chứ. Chán quá, có làm sao thì thực khổ cho bà cụ và chị Mại, nhất là đứa con thơ.

Cụ nhấp chén nước, rồi nói tiếp:

- Nghĩ mà thương hại anh ấy. Khổ từ bé, đến bây giờ chưa hết khổ hay sao? Thực là số vận tẻ.

Trong khi ấy thì Nguyễn Mai rảo bước theo người thị vệ cầm đèn lồng đi trước, tới cổng phủ chúa, trời đã lờ mờ sáng. Người thị vệ vào trước. Một lúc lâu một người nội giám đi ra, cúi đầu thi lễ rồi nói:

- Tướng quân theo tôi.

Nguyễn Mai lặng lẽ theo vào. Chàng có cái cảm giác như một con chim sẻ lạc vào một nơi xa lạ và vĩ đại. Chàng ngỡ ngàng trước những lâu đài tráng lệ và quy mô hùng vĩ của phủ chúa. Càng vào càng thấy huy hoàng. Trong bốn năm chinh chiến, chàng đã luyện được lòng tự chủ. Vậy mà trước cảnh uy nghiêm tôn kính này, chàng cũng thấy rợn người...

Có tiếng ở trong sang sáng truyền ra:

- Cho vào.

Chàng theo người nội giám. Bước lên thềm, qua cánh cửa chạm rồng, qua chiếc bình phong lớn, Nguyễn Mai vào một gian phòng rộng và sâu, cột cao và cùng với sàn, đều sơn đỏ tía. Cầu đỡ nét vàng rực rỡ. Giữa nhà có treo một cây đèn rất to, lồng trong một chiếc khung bát giác sơn son thiếp vàng và có tua rủ xuống. Đèn hãy còn thắp. Trong cùng, treo trên tường một bức thêu "Tô Vũ mục dương", trước có kê một chiếc sập lớn. Trên sập hai bên rải đệm vóc, giữa bày chiếc kỷ. Một vị ngồi trên sập, lưng tựa vào chõng gổ xiếp. Nguyễn Mai nhận ra ngay là Tĩnh Đô Vương Trịnh Sâm mà chàng mới biết mặt trong đêm hội Long Trì. Sát vào sập có kê một chiếc ghế lớn, một vị đại thần ngồi.

Nguyễn Mai tiến đến chỗ treo đèn, chàng phủ phục và hô:

- Thiên tuê !

Và chàng nằ m rạp xuô ng chờ lệnh. Một lúc lâu, Tĩnh Vương phán:

- Cho phép người bình thân.

Chàng đứng lên. Chúa nói gì với vị đại thầ n, vị này nói:

- Đại vương truyề n cho người lại gầ n để Ngài hỏi chuyện.

Mại tuân lệnh. Chúa chỉ một cái đôn cách sập độ sáu thước, chéo với ghề của vị đại thầ n và truyề n:

- Cho ngô i.

Nguyễn Mại luô ng cuô ng:

- Tâu Vương gia, lệnh trên cho phép, nhưng tiểu tướng xin được đứng hầ u.

Chúa cười và nói:

- Con nhà võ mà còn khách sáo. Đây là trong nhà, không phải giữ lễ chúa tôi.

Và quay hỏi vị đại thầ n:

- Có phải không, Quận công?

Vị đại thầ n cung kính đáp:

- Đại vương đấi quầ n thầ n, thực chẳng kém chi Quang Võ.

Chúa và vị đại thầ n cùng cười, vui vẻ lắ m.

Nguyễn Mại tự nhủ:

- Chắ c không phải là việc “Cậu Trời”.

Chúa nhìn Nguyễn Mai, mặt ngài tươi tỉnh. Người võ tướng trẻ tuổi bỗng thoáng nhận thắ y cả cái vẻ vừa đĩ, vừa thông minh trong khóe mắ t, nụ cười của vị chúa đa tình nhắ t nhà Trịnh. Chàng thắ y yêu và quyế n luyế n Tĩnh Vương. Chàng tự hỏi: ai cũng bảo Chúa nghiêm nghị và đa sát, nay mới biế t thiên hạ đờ n sai cả.

Tĩnh Vương thắ y chàng vẫn đứng, mặt bỗng biế n sắ c, vẻ hòa nhã đờ ra vẻ nghiêm nghị:

- Ta đã cho ngô ì, ngươi không phải giữ lễ. Giữ lễ quá thì mắ t cả thực thà.

Mai cúi đầ u vái Tĩnh Vương và vị đại thầ n, rờ i ngượng ngịu ngô ì xuồ ng đờn. Tĩnh Vương trở vị đại thầ n và giới thiệu:

- Ta quên chưa nói cho ngươi biế t quan Huy Quận công, đờ c trầ n Nghệ An, mới về kinh, mộ tiế ng nhà ngươi, muồ n đờc biế t mặt đã lâu. Tháng trước, vua nhà Thanh có đờa biế u ta mươi cân trà quý. Hôm nay nhân mời Quận công vào uồ ng trà, ta sai triệu ngươi vào, vừa đờ biế t mặt một tay đũng tướng, vừa đờ hỏi vài câu chuyện phương Nam.

Nguyễn Mai đứng lên vái Tĩnh Vương và Quận công và nói:

- Tầ Đại vương, thừa Các hạ, tiể tướng là mộ kẻ ty tiện, vô n chỉ biế t trọn đờo thầ n tử, không ngờ Đại vương và Các hạ quá yêu, tiể tướng thực lắ y làm thâm cảm vô cùng. Dầ Đại vương bảo nhảy vào nước lửa, tiể tướng cũng không dám từ nan.

Tĩnh Vương phán:

- Ngươi ngô ì xuồ ng.

Và gọi nội giám:

- Bay, pha trà.

Một người nội giám bưng một chiếc khay gỗ trắ c, trên để một chiếc ấm và ba chiếc chén nhỏ đều một màu da lươn bóng loáng.

Huy Quận công tâu:

- Chẳng hay bộ này có phải của người khách Dương Bảo Sơn tiển năm xưa? Người kinh thành đều khen là một bộ trà quý giá vô cùng.

Tĩnh Vương phán:

- Đây là bộ độc âm. Còn đây là bộ trà đức Bình An Vương để lại, quý hơn nhiều. Trước có bốn chén, ngày loạn Quý Hợi⁽¹⁾ vỡ mất một. Mỗi khi dùng bộ trà này, ta lại nhớ đến công đức tổ tông...

Huy Quận công và Nguyễn Mai cùng tâu:

- Hạ thần xin chúc tận tụy giúp Chúa công, và chúc ngôi báu được vững bền muôn đời.

Chúa vui vẻ, thân pha trà, và phán:

- Nhà Trịnh quả đức, được ngày nay là nhờ ở sự giúp đỡ của mọi người đó. Việc phương Nam vẫn là mối lo của tiên vương. Nay quân Nguyễn đã tan, chúa Nguyễn chạy trốn, thành Phú Xuân đã về tay ta, tiên vương được yên lòng dưới chín suối. Đó chẳng là một điều mừng cho ta sao? Từ nay ta có thể nghỉ việc binh đao, và cho thần dân được hưởng thái bình vạn đại. Chén trà này là ta mừng cho ta, và chén trà này ta thưởng cho tráng sĩ.

Nguyễn Mai run lên vì cảm động. Nội giám dâng trà. Chàng quý xuống lĩnh chén. Trà có một hương vị thanh khiết và thơm tho,

chàng thây nhẹ nhàng, và ân Chúa thắm nhuần trong cơ thể.

Tĩnh Vương nháp chén trà, quay hỏi Nguyễn Mai:

- Trận đánh ở Phú Xuân thế nào?

Mai tâu:

- Tâu Chúa thượng, khi đại quân tới trước thành Phú Xuân, quân Nguyễn thế cô chết giữ thành. Quân ta và quân giặc trong ba tháng đánh nhau hơn trăm trận. Việc Quận công thân ra đốc thúc tướng sĩ, xông pha tên đạn, nhưng quân Nguyễn liều chết cố thủ, quân ta thiệt hại vô kể. Đại tướng phiến muộn, quân sĩ chán nản; lại thêm lương thực mỗi ngày mỗi cạn. Trong khi ấy thì quân Nguyễn tu bổ lại thành trì, tuyển thêm quân sĩ và viện binh của họ đã lục tục kéo đến tiếp ứng. Một hôm nhân theo Đại tướng đi úy lạo quan quân, tiểu tướng xin Đại tướng cho phép đem 100 quân bản bộ vào sau lưng thành Phú Xuân, nơi sào huyệt của giặc làm nội ứng. Thây tiểu tướng trẻ tuổi, Đại tướng ngần ngại mãi mới cho đi. Năm ngày mới tới Phú Xuân. Vốn đã học được tiếng đường trong, tiểu tướng nghĩ ra một kế đứng ra giữa chợ, hô hào dân gian ra đầu quân phá giặc, bọn anh em tiểu tướng thì giả làm những người hăng hái ra ứng mộ. Được dẫn vào ra mắt viên đốc trấn thành Phú Xuân là Tôn Thất Tiệp, tiểu tướng dâng một bài sách phá quân Trịnh.

Tĩnh Vương và Huy Quận công cùng cười:

- Thế ra ngươi là phản quốc.

Mai cũng cười và tiếp:

- Tiểu tướng được trọng dụng ngay. Được mười hôm, giữa đêm mờng chín tháng mười năm ngoái⁽²⁾, nhân lúc mưa phùn, gió bấc, tiểu tướng truyền lệnh cho 100 quân thân tùy, mỗi người ẩn một nơi,

người thì được lệnh đốt kho súng, người thì đóng vai quân hoảng sợ, phao tin quân giặc đã vào... Tiểu tướng cũng phục quân Nguyễn canh phòng nghiêm ngặt, họ không hề chểnh mảng một phút nào. Sau khi xếp đặt đầu đuôi và khuyên anh em nên quên thân để nợ nước, tiểu tướng dẫn 10 người cảm tử tới kỳ đài, giết hết lũ quân canh, rồi leo lên đỉnh, nhỏ hiệu cờ quân Nguyễn, cắm cờ nhà Trịnh. Kế đó tiểu tướng bắn ba ngòi pháo thẳng thiên để báo hiệu cho quân nhà. Quân ta đợi sẵn, nhát tên xông sang. Quân Nguyễn biết là có biến, lên cả mặt thành phòng ngự. Nhưng cũng vừa lúc ấy, có một tiếng nổ kinh thiên động địa, kỳ đài rung chuyển như đổ đổ n nơi và ở kho lương lửa bốc lên ngàn ngọn. Năm mươi anh em chạy tán loạn, kêu trời khóc đất, khiến cho quân Nguyễn phải lay cái sợ. Họ bị những viên tướng Nguyễn giết đi. Lòng tiểu tướng thất lại. Nhưng quân Nguyễn bây giờ đã sợ quá rồi. Tiểu tướng bác loa đứng trên kỳ đài hô: “Bớ quân tướng nhà Nguyễn, hãy trông lá cờ Trịnh phấp phới trên đầu các ngươi! Quân ta đã vào đến trong thành, thiên binh đã tới, chống cự cũng vô ích. Đứa nào hàng thì còn được toàn tính mệnh, đứa nào chấp nê chưa tỉnh, thì đừng có trách chủ tướng ta tàn ác!”

Quân ta đã đánh lên mặt thành, trông thấy anh em xả thân vì nước, tiểu tướng đứng riêng một chỗ tự lấy làm hổ thẹn. Vì thế tiểu tướng bước xuống kỳ đài. Nhưng dưới chân đài quân Nguyễn vây kín như ong, mười người anh em của tiểu tướng bị chúng bằm như cám. Phàn thì thương bạn, phàn thì giận giặc, phàn thì có mong muốn cho chóng thắng trận, tiểu tướng múa gươm xông vào giữa trùng vi. Quân giặc hô to: “Chính thằng Nguyễn Mại, giết chết nó đi!” Tiểu tướng nói: “Nguyễn Mại đây, đứa nào muốn chết thì trêu vào Nguyễn Mại!” Hết lớp này đến lớp khác, tiểu tướng cố sức mãi không sao ra được.

Tới khi mở được một đường máu, mới chạy được vài bước thì bị một phát tên bắn trúng đầu gối. Tiểu tướng ngã xuống, gương mặt đi xa, quân thù xông lại đâm chém, tiểu tướng chỉ kịp kêu lên một tiếng: “Tĩnh Vương muôn tuổi” rồi không biết gì nữa. Đến khi tỉnh dậy, tiểu tướng lấy làm ngạc nhiên thấy Vệ Quận công ngồi bên, tươi cười nhìn tiểu tướng và báo cho tiểu tướng biết thành Phú Xuân đã vỡ và Trương Phúc Loan đã bị bắt.

Tĩnh Vương gật đầu nói:

- Người còn trẻ mà đã thừa trí dũng, lại có lòng tận trung báo quốc, thực đáng khen lắm. Chén trước ta thưởng công, chén này ta thưởng lòng dũng cảm của người.

Chúa lại rót một chén nữa đưa nội giám trao cho Nguyễn Mại. Chàng quỳ xuống lĩnh. Huy Quận công nói:

- Chúa thượng đã ban ơn, thần cũng xin một chén để riêng thưởng Nguyễn tướng quân.

Tĩnh Vương phán:

- Quận công bàn phải lắm.

Chúa rót một chén đưa cho Hoàng Đình Bảo. Quận Huy đỡ lấy, quay lại trao cho Nguyễn Mại và nói:

- Đây là chén trà mừng một trang hổ tướng. Tiên trình còn dài, người không nên phụ lòng ân cần của Chúa thượng.

Mại cung kính nhận lấy và thưa:

- Tiểu tướng xin đa tạ Các hạ. Nhờ Các hạ, tiểu tướng xin ghi tạc vào phước phũ.

Một phút yên lặng. Nguyễn Mai biết Tĩnh Vương đang nhìn mình, chàng không dám ngược mắt, nhưng có cảm giác rằng đôi mắt ấy sáng loáng như gương. Chúa chợt hỏi:

- Người có vào Nam nữa không?

Chàng đáp:

- Tâu Chúa thượng, tiểu tướng còn chờ vương lệnh.

- Nay phương Nam đã yên, việc binh nên nghỉ. Ta đã sai quan Tham tri Lê Quý Đôn vào chinh đốn việc cai trị. Việc Quận công cũng sắp kéo quân về Bắc. Vậy người cũng không cần vào Nam nữa. Hiện kinh thành đang khuyết một chân Hộ thành binh mã sứ để giữ gìn việc trị an. Ta muốn bổ người vào chức ấy. Người nghĩ sao?

- Tâu Chúa thượng, tiểu tướng có phải đi thú nơi ma thiêng nước độc cũng không quản ngại, huống chi là nhận chức trọng ấy. Chỉ hiềm tiểu tướng còn trẻ tuổi, sợ phụ lòng ủy thác của Vương gia.

- Không sao. Ta chỉ cần người được việc.

- Tâu Chúa thượng, kinh kỳ ba mươi sáu phủ phường, người đông việc lắm, nhờ phạm vào những nhà quyền quý, tiểu tướng có thể thi hành phép nước được không? Tiểu tướng thiết nghĩ: muốn cho dân gian được yên nghiệp làm ăn, thì những sự nhũng lạm, những kẻ lộng quyền hiếp chế, tất phải nghiêm trị...

- Đó là công việc chính đáng. Ta cho người quyền ấy. Ngày mai ta sẽ tâu Thiên tử phong chức cho. Nhưng nghĩ người bốn năm chinh chiến, gian lao vất vả nhiều, ta muốn cho người nghỉ ít lâu để về thăm nhà. Ta nghe nói người còn mẹ già, để vương lũy hiều trị thiên hạ, ta không nỡ để người phải nhặng đạo thân hôn. Vậy ta cho

ngươi nghỉ một tháng để về sum họp gia đình, rồi sẽ nhậm chức cũng không muộn.

- Tâu Chúa thượng, tiểu tướng là một kẻ bất tài mà Chúa thượng quá ân cần, thực là muôn vàn cảm kích.

Chúa thượng nội giám đem ra một cái khay, cầm lấy một gói đồ, sai đưa cho Nguyễn Mai và phán:

- Ta ban cho ngươi một lạng quế Thanh. Quế này rất tốt, đem về làm quà cho mẹ già.

Nguyễn Mai quỳ rạp đầu xuống đất, lĩnh lấy gói quế, nước mắt giàn giụa, và râu rã:

- Mẹ tiểu tướng không ngờ lại được cái vinh dự Chúa ban quà. Tiểu tướng run sợ, xin thay lời mẹ, bái tạ Vương gia và chúc ngôi chúa muôn đời.

- Thôi được cho ngươi lui.

Nguyễn Mai ở trong phủ chúa đi ra, như tỉnh, như mê, máu lộng một ngồn vui sướng. Trời thu đẹp đẽ, ánh vàng rơi xuống những mái lâu đài và dinh thự. Vài đàn chim liệng trên vòm trời xanh ngắt, nhàn hạ trong buổi thanh bình. Cảnh vật như đón mừng người tráng sĩ. Chàng thu trong bọc gói quà, và lẩm bẩm: “Mẹ ơi! Vinh hạnh biết bao! Thực tốt một đời lao碌!...” Trước mặt chàng là hình ảnh thân yêu của bà mẹ già đầu bạc, hiện ra giữa khung cổng lợp rơm, cả cái bóng của người vợ hiền với đứa con trai...

Chợt có tiếng gọi khiến chàng choàng tỉnh mộng. Bọn Bảo Kim đã vây quanh lấy chàng hỏi chuyện. Chàng thuật lại cảnh vừa qua. Bọn Bảo Kim nhảy lên vì vui sướng. Đỗ Tuấn Giao nói:

- Anh làm cho tôi sợ hết hồn: lúc Bảo Kim đến gọi và báo tin anh bị triệu vào phủ chúa, tôi rụng rời, chắc chỉ là việc thăm ng chớ đều họ Đặng, ai ngờ sự thể lại xoay ra thế được, Chúa thực là một bậc thánh minh.

Trần Thành nói:

- Ngài không có bệnh tử sắc, thiên hạ còn lo gì mà không thịnh trị?

Hoàng Đình Nghiễm nói:

- Thầy Bảo Kim tái xanh tái tía nói chuyện về anh, tôi đã đoán già rằng không phải vì việc Cậu Trời. Chả nghe đồn Chúa vẫn mong xem mặt anh đây ư?

Đỗ Tuân Giao nói mĩa:

- Phải, thực là tay cao kiêu!

Đình Nghiễm cãi:

- Chú không biết. Hỏi Bảo Kim xem có phải thế không?

Bảo Kim vừa cười vừa nói:

- Quả có thế.

Hoàng Đình Nghiễm nói thêm:

- Thôi đừng chuyện phiếm nữa. Nay anh Nguyễn Mại đã làm cho anh em chúng ta, nhất là cho cụ bà, lo sốt vó, thì anh ấy phải tính sao cái chỗ ấy chứ? Tôi nghĩ thế này, anh em xem có ổn không? Không gì bằng anh Mại đến bọn mình một bữa chén. Nhân tiện chúng mình mừng anh ấy một thể. Bây giờ còn anh em, ít nữa chúng

mình thuộc quyề`n hắ`n, nhắ`t tự cách trùng, lúc á`y đòi hắ`n đê`n lại không chề`t đòn sao?

Cả bọn đờ`ng thanh cho là phải. Nguyễn Mai âu yế`m nhìn các bạn. Họ lưu luyế`n chàng biế`t bao! Trong lúc á`y chàng càng cảm thắ`y cái thú nô`ng nàn của tình bắ`ng hữu. Chàng nói:

- Vậy thì ta đánh chén. Tôi cũng có ý á`y. Trong khi chinh chiế`n thỉnh thoảng tôi uô`ng rượu, nhưng chỉ uô`ng cho hăng, chứ không phải cho vui. Và uô`ng một mình thì chán lắ`m. Uô`ng rượu với các bạn mới là thầ`n tiên. Đã lâu ta không có thú á`y, nay ta lại hưởng cái thú á`y. Mắ`y khi chúng ta được đông đủ như thế` này. Cũng phải có lúc ta vong tình trong chén rượu chứ?

Cả bọn nói:

- Phải lắ`m! Không ngờ nhà võ tướng còn nhớ cả thơ Lý Bạch nữa.

Bảo Kim nói:

- Anh em hãy để cho tôi nói, mẫu thân tôi lo cho anh Mai quá, cụ giục tôi đi xem sự thể ra sao. Lại nói: Nế`u anh Mai không việc gì thì ta sửa một tiệc mừng anh á`y. Ý mẫu thân tôi là thế`, xin các anh cứ cho thế` cho tiện.

Nguyễn Mai nói:

- Không có lý lại để cho cụ mừng tôi.

Trầ`n Thành nói:

- Không nên câu chắ`p, ý cụ đã ân câ`n với anh, anh không nên phụ. Bây giờ hãy về` để cụ mừng cho anh đã, bữa khác anh thế`t chúng tôi cũng được.

Cả bọn đều cho là phải. Tới nhà Bảo Kim đã thấy Nguyễn phu nhân đứng chờ ngoài cổng. Nguyễn Mai bước rảo tới quỳ xuống lạy phu nhân và thưa:

- Cháu để bác lo phiền, thực là đắc tội.

Phu nhân nâng chàng dậy:

- Bác lo cho cháu quá! Chúa triệu vào có việc gì thế?

Rồi phu nhân bảo con dẫn mọi người vào phòng khách. Nguyễn Mai thuật lại đầu đuôi câu chuyện cho phu nhân, rồi tiếp:

- Cháu đội ơn Chúa ban quà cho mẹ cháu. Trộm nghĩ bác cũng như mẹ, vậy cháu xin biếu bác một nửa thanh quế này, để tỏ chút lòng kính ái.

Phu nhân nhất định từ chối. Nguyễn Mai nài thế nào cũng không được.

Một bữa tiệc lớn dọn ở Hoa Đình. Phu nhân không dự, để cho lũ trẻ được tự do, theo thói quen của phu nhân.

Rượu đã ngà ngà say, họ làm thơ tặng Nguyễn Mai. Bảo Kim vẩy bút làm một bài *Hoa Đình ký* để ghi buổi trùng phùng. Sau khi kể công nghiệp Nguyễn Mai, chàng tán dương tình bằng hữu, rồi tả bữa tiệc ở đình Hoa, lời văn tao nhã, ý tứ thiết tha, cử tọa đều phục là một trang tuyệt diệu.

Nguyễn Mai dốc cạn chén, đứng lên nói:

- Anh em thực là ân cần với tôi, tôi cảm kích lắm. Thơ phú không phải là nghề của tôi, đã lâu tôi bỏ từ chương. Muốn đáp lại tấm thịnh tình của các bạn, tôi xin chịu về đường văn. Nhưng về đường kiếm, tôi cũng có chút thông thạo, chỉ bằng tôi múa vài bài

kiếm, vừa để tạ anh em, vừa để mua vui cho bữa tiệc, anh em nghĩ sao?

Cử tọa nhao nhao tán thành. Nguyễn Mai đứng lên với lầy thanh kiếm mà chàng đã treo lên trên tường trước khi vào tiệc, tuốt kiếm ra, lưỡi kiếm sáng như đèn. Mai nói:

- Đây là một bảo kiếm. Kiếm này nguyên của chúa Nguyễn ban cho Nguyễn Hữu Dật khi xưa. Việc Quận công ngày vào thành Phú Xuân, bắt được kiếm này, ban cho tôi để thưởng công. Tôi xin đem một vài miếng ra mắt anh em.

Chàng ngâm mấy câu lục bát:

*Làm trai cho đáng nên trai,
Xuông đông đông tĩnh lên đoàn đoàn yên.
Từ gia lĩnh kiếm lên yên,
Sa trường đem lại một thiên anh hùng.*

Bọn Bảo Kim vỗ tay khen. Bảo Kim nói:

- Anh thực là bậc phong lưu võ tướng.

Nguyễn Mai đã bước xuống thềm, ra giữa sân, trong chớp mắt chàng đã mờ trong bóng kiếm. Bọn Bảo Kim chăm chú nhìn, ngây như phỗng. Một lúc lâu, Nguyễn Mai múa xong, chàng bước lên thềm, ung dung như không nhọc mệt gì cả. Chàng tươi cười hỏi:

- Các chú nghĩ sao? Múa thế có được không?

Trần Thành nói:

- Tuyệt diệu!

Nguyễn Mai nói:

- Hỏi một anh thư sinh về` đường kiế`m của mình thực là gàn quá!

Cả bọn nói:

- Chúng tôi sẽ đầ`u bút sự hung yên như anh cả. Xem anh múa kiế`m mà thềm.

Nguyễn Mai treo kiế`m, lại ngô`i vào bàn tiệc. Khi tiệc gầ`n tan, Hoàng Đình Nghiễm bỗng hỏi:

- Sau khi về` thăm nhà, anh ra nhận chức. Vậy anh đã có ý kiế`n gì chưa? Hộ thành là một chức trọng. Sự trị an ở chố`n kinh kỳ là ở trong tay anh cả.

Lưu Sĩ Trục nói:

- Mấ`y lão già giữ chức á`y, bệnh dân thì ít mà hại dân thì nhiề`u. Họ sợ bọn quyề`n quý như hùm. Anh là ông quan Hộ thành trẻ tuổi nhấ`t từ xưa đế`n giờ, anh có can đảm vì dân trừ hại không?

Nguyễn Mai nói:

- Sao lại không? Đó là ý nguyện của tôi.

Lưu Sĩ Trục hỏi:

- Lỡ gặp Cậu Trời?

- Thắ`ng á`y à? Không gặp nó tôi cũng cô` gặp nó cho bắ`ng được. Tôi đã quyề`t giế`t nó rô`i, không dung thứ được.

- Trêu vào nó thì không những chức Hộ thành mấ`t mà đầ`u anh cũng mấ`t.

- Có hê` gì? Tôi đã coi thường cái chề`t.

Bảo Kim nói:

- Nếu thế thì...

- Kiên nghĩa bất vi vô dũng giả. Thầy nó ngang ngược mà dung túng, vì nể Tuyên phi, thì mình cũng có tội như nó còn gì?

Tiệc đã tàn. Họ cùng ngồi nói chuyện về công danh sự nghiệp và đàm luận về đạo đức văn chương.

Chiều hôm ấy, trên con đường về tỉnh Bắc, một chàng võ tướng, đeo gươm trên ngựa như bay; đó là Nguyễn Mai trở về quê thăm mẹ và vợ con. Bụi bốt mịn mù đuổi theo vó ngựa người tráng sĩ.

III

Bài phú Long Trì của Bảo Kim nổi tiếng trong xã hội văn chương thời ấy. Các danh sĩ đều thán phục là một thiên cổ kỳ bút. Gần xa ai ai cũng biết đến Bảo Kim, người ta thi nhau chép cho được bài phú Long Trì; họ đọc họ ngâm, họ phê bình. Nhiều người quá hâm mộ, còn học cả lối chữ thảo của Bảo Kim để viết bài phú ấy. Thiên hạ khen là nhà Nguyễn Thị lang có phúc; họ cho là trời đến công cho vị quan thanh liêm mà không được hưởng lộc trời, nhất là cho Nguyễn phu nhân, một bà hiền mẫu có tấm lòng trung hậu cả kinh thành đều biết. Họ đoán rằng, với cái tài của Bảo Kim, chàng sẽ không khó nhọc gì mà giật giải khôi nguyên trong kỳ thi sắp tới.

Tuy vậy, thiên hạ vẫn lo sợ nơm nớp cho Bảo Kim. Phu nhân cũng cùng chung một mối sợ. Việc Bảo Kim cùng anh em đánh lại Cậu Tròi trong buổi dạ hội ở Long Trì, khắp chốn kinh kỳ đều biết. Người ta lại lấy làm lạ rằng đã sáu bảy hôm Đặng Lân không ra khỏi phủ. Thực là một sự quái gở vì ai cũng biết em trai Tuyên phi rất hay thâm thù, không có lẽ nào lại làm nơ cho bọn Bảo Kim. Nhiều người đồn rằng Lân sợ Nguyễn Mại; lắm kẻ cho rằng Lân đương nghĩ một mưu thâm hiểm gì để hại kẻ thù; có người mạnh đoán lại cho là Cậu Tròi ốm. Lời nói này làm cho nhiều người nói:

- Thôi thì cũng lạy trời bắt nó ốm cho nó chết đi, để cho nhẹ kiếp dân kinh thành! Không biết đâu t Thăng Long có động ở chỗ nào mà trời sai thặng quỷ sứ ấy xuống gieo tai rắc vạ?...

Lân cùng Tuyên phi là con một ông đồ nghèo ở làng Chè. Thuở bé Lân đã ngộ nghịch không chịu học hành. Khoảng 13, 14 tuổi đã nát rượu, ham cờ bạc, và đã dục vào những trận ăn cướp ở quanh vùng. Lớn lên, lại càng lạng lạng, đầu óc chỉ sắp đặt những mưu mô chim

chuột đàn bà con gái, đã thích người nào thì kỳ cho thỏa mãn lòng dục mới thôi. Đào tường khoét vách, hãm hiếp giữa đường, Lân không từ một thủ đoạn nào, nhiều khi bị đánh gằn chết mà vẫn không bỏ.

Đến khi Tuyên phi đắc thế, được chị gọi vào kinh, Lân tha hồ phóng túng, thả lỏng lòng dục, trác táng tuổi thanh niên. Ốc lại giàu tương tượng, Lân thường bày ra nhiều cảnh huy hoàng đậm đặng, cuộc truy hoan có khi thâu đêm suốt sáng, tiếng ca hát, tiếng cười nói chót nhả, làm rờm tai những người xung quanh phủ, đến nỗi nhiều nhà phải dọn đi chỗ khác, thành thử phủ Lân biệt lập hẳn một nơi. Con người xa xỉ ấy chỉ sống khi có giai nhân bên cạnh, hay trên chiếu bạc, hay trước một bình rượu tốt, một mâm cơm ngon. Lân muốn tận hưởng tuổi thanh niên phong phú, biết hết các loại đàn bà, nếm hết những mùi ngon của hiếp trên đời. Vì thế Lân ở rất sang, mặc rất đẹp, ăn uống lại càng chú ý. Mỗi bữa cơm của Cậu Tròi, mỗi bữa tiệc thì đúng hơn, là một buổi trưng bày rực rỡ về bảo vật, màu sắc và hương thơm...

Sau khi bị đánh ở Long Trì, Lân dẫn gia nhân lui thủi về, nghiên rãnh má m lợi giận uất lên tới cổ.

Về đến phủ, Lân nặm lặn trên sập, rên ri:

- Thù này không báo được thì đến chết mà thôi!

Ba tên hầu thân cận nhất của Lân là Bùi Đãng, Đào Văn Kiên và Hồ Trọng Vũ cầm quạt lại quạt cho chủ và ton hót:

- Thưa cậu, cậu hãy nguôi giận rồi ta sẽ nghĩ kế phục thù.

Lân truyền đem rượu ra uống. Nốc cả một bình rượu tốt, say mê m nặm lả ra. Bùi Đãng nhanh nhẩu dẫn một lũ con gái vẫn bắt giam dưới nhà đem lên để đấm bóp cho Cậu Tròi.

Lân đang say khướt, bỗng trừng trừng nhìn má y người con gái, cất giọng đầ y hơi rượu hỏi:

- Quỳnh Hoa đầ y u em?

- Thưa cậu, em đây mà, Quỳnh Hoa nào? Một người con gái trẻ trả lời.

- Quân chó này, ai bảo chúng bay lên? Tao có bảo không mà chúng mày dám tự tiện.

Bùi Đắng sợ hê t hô n thưa:

- Thưa cậu, chúng nó lên để hầ u cậu.

- Tao thềm hạ mình với lũ bầ n tiện á y à?

Rồ i Lân thét à m ỉ. Chợt gọi:

- Bùi Đắng! Lầ y gươm!

Đắng dạ, dằng gươm. Lân câ m lầ y. Người con gái thưa lúc nầy kêu lên một tiế ng hãi hùng, chạy ra sân thì Cậu Trời đã sắ n lại, chém một nhát ngã gục xuố ng, lầ y chân đá cái thây vắng ra xa. Hai người con gái trong nhà chề t ngắ t đi vì sợ.

Những sự chém giế t á y không má y ngày không diễn ra trong phủ Đắng Lân. Con người tửu sắ c dằm dậ và có máu điên á y thích cái thú quái gở là giế t đầ n bà con gái, sau những khi hành lạc, hay trong những lúc say rượu.

Khi đã làm xong tội ác, Đắng Lân quắng kiế m cười ha hả, chân nam đá chân chiêu, bước lên sậ nầ m thản nhiên như không có sự gì xảy ra. Một lát lại ngắ y, thỉnh thoảng lằm nhằm gọi:

- Quỳnh Hoa Quậ chúa! Quỳnh Hoa Quậ chúa!

Bùi Đăng sai người quét tước và đem chôn cái thây ở bên vườn rộng đằng sau. Trời vừa sáng bạch. Đăng thì thắm bảo tên Kiên:

- Cậu mê Quận chúa rồi.
- Ăn thua gì, đời nào Chúa thuận!
- Biết đâu đây. Có bà Tuyên phi thì không ai nói trước được.

Mãi trưa hôm ấy, Đặng Lân mới dậy. Bùi Đăng dọn tiệc lên rồi cùng bọn gia nhân chắp tay đứng hầu, trong khi một người thiếp u phụ có nhan sắc đứng chuốc rượu.

Cậu Trời hỏi:

- Chúng bay có trông thấy Quận chúa Quỳnh Hoa không?

Bùi Đăng thưa:

- Thưa cậu, thực là một trang tuyệt sắc!
- Ta ngắm con gái đã nhiều, nhưng chưa bao giờ thấy một người đẹp như thế. Không ngờ Tĩnh Đô Vương lại có con gái đẹp như vậy. Ta được sánh duyên với Quỳnh Hoa thực là thỏa một đời. Chúng bay bảo ta có lấy được Quỳnh Hoa không?

Đào Văn Kiên đáp:

- Thưa cậu, làm gì mà chẳng được. Tuyên phi chỉ nói một câu là mọi sự phải thành.
- Thế nhờ Quận chúa không thuận?

Hồ Trọng Vũ sợ các bạn cướp mất lời, vội nói:

- Thưa cậu, không thuận là thế nào? Chúa thuận thì Quận chúa phải thuận. Cậu cứ nói với Tuyên phi đi, thế nào cũng được. Con cam

đoan thê'.

Bùi Đăng nói:

- Em bà Tuyên phi lấ'y con Chúa, môn đắ'ng hộ đờ' i, cậu còn phải nghi ngại gì nữa.

- Ta cũng hỏi chúng bay thê' thôi chứ con Quỳnh Hoa đã cao quý gì mà ta không lấ'y đượ'c? Ta quyế't lấ'y đượ'c nó mới thôi. Đượ'c làm chủ bông hoa á'y, mở khóa động đào, kể thực là một điề'u sung sướng nhấ't đời ta.

Nói đê' n đây, lấ'y làm khoái chí, Lân nô'c luôn má'y chén rượu, rô'i câ'm cả cái tởi gà gặm nhá, vút xương tứ tung, tay bản chùy cả vào quầ'n áo người thiế'u phụ ôm trong tay.

Bùi Đăng chọt thưa:

- Thưa cậu, thê' còn thắ'ng Bảo Kim?

- Giế't nó lúc nào chả đượ'c. Cả lũ bạn nó, cũng không tha một đũa nào. Con mẹ nó không rắn dạy nó, cũng giế't nó t.

- Thưa cậu, thê' còn thắ'ng đeo kiế'm?

- Chúng bay ngu nên không biế't. Giá cứ để chúng bay đánh lũ Bảo Kim thì tên đeo kiế'm nó đê' n giế't tao. Nó là thắ'ng Nguyễn Mai. Nó theo quan quân đánh chúa Nguyễn ở phương Nam. Chúa Tĩnh Đô rá't yêu. Nhưng yêu, ta bảo cũng phải giế't, không giế't không đượ'c cho mà xem... Nó khỏe lắ'm đắ'y, tinh thông cả thập bát ban võ nghệ, quân Nguyễn sợ lắ'm, gọi là hổ tướng. Chúng bay trêu vào nó thì má't xác ngay. Vì thê', ta chịu nhin nó, tránh voi chắ'ng xắ'u mặt nào. Vài hôm nữa, ta nói với chị ta, thì nó lại bị bêu đầ'u sóm. Hồ'ng hách với ai chứ với Cậu Trời thì chỉ có chề't.

Bùi Đăng nói:

- Chúng con xin cậu nói với Tuyên phi giết cho được lũ Nguyễn Mai và Bảo Kim để rửa cái nhục ở Long Trì.

- Có khó gì!

Chiều hôm ấy, Lân sai thướng ngựa vào phủ chúa tìm Đặng Tuyên phi. Phủ chúa tuy là nơi nghiêm mật, nhưng Lân được độc quyền ra vào tự do, không ai dám cản trở.

Chúa Tĩnh Đô bận việc ở nhà Nghị sự. Trong cung, duy còn có Đặng Tuyên phi.

Hai chị em gặp nhau mừng mừng rỡ rỡ...

Tuyên phi hỏi:

- Đã nửa tháng nay, chị thấy mắt em, chị định mai ra thăm, không ngờ em lại đến.

Lân thưa:

- Thưa chị, em độ này bận lắm.

- Bận cái gì? - Tuyên phi vừa nói vừa âu yếm nhìn em. - Chị thấy nói em độ này làm nhiều điều phi pháp lắm. Em nên liệu đấy, kéo quá lắm chị cũng không bênh được nữa.

- Chị dạy, em xin theo. Nhưng em có làm điều chị gọi là phi pháp? Chị đừng nghe người ta mà oan cho em. Và em cũng không muốn lòng bông nữa, em muốn định bề gia thất, chị giúp em nhé.

- Chị đã mấy lần khuyên em về việc này, em không nghe, nay em đã biết nghĩ, thực là phúc cho họ Đặng nhà ta. Mẹ mắt sớm, cha

đã hiế m hoi, chỉ có em là trai. Hai mươi ba, hai mươi bốn tuổi đầ u vẫn chưa có vợ, bao giờ cho cha có cháu ấ m?

- Thừa chị, chính vì thế mà em nghĩ đê n nhân duyên.

- Em đã thuận đám nào chưa?

- Đã, nhưng cũng khó lấ m. Đám này, phi chị giúp cho thì không thành đượ.

- Ai?

- Con gái chúa Tĩnh Đô.

- Ai! Quỳnh Hoa Quận chúa?

- Vâng. Quỳnh Hoa Quận chúa.

- Em muố n lấ y Quỳnh Hoa Quận chúa? - Tuyên phi trồ mắ t nhìn em.

- Em muố n lấ y Quỳnh Hoa Quận chúa. Chị không nói giúp mà đám ấ y không thành, thì em quyê t không lấ y ai cả.

Tuyên phi ngô i trầ m ngâm nhận rõ cả nỗi khó khăn của công việc. Tuyên phi bảo Đặng Lân:

- Đê chị thử xem sao.

Đặng Lân nói:

- Em không muố n chị thử. Chị phải làm cho bắ ng đượ.

- Em nên kiên nhẫn một chút. Việc gì chị xin Chúa cũng đượ, không biế t đê n việc này có xuôi không? Hình như Chúa đã định gả Quỳnh Hoa cho ai rô i, bây giờ phá kể cũng hơi khó. Vả Quỳnh Hoa là đũa cao đạo, chỉ ưa những văn nhân mặc khách...

- Xin chị cứ giúp em. Chị giúp thì còn khó gì?... Chị xin gì mà Chúa chẳng cho?

- Phải từ đó` mới được. Việc này không phải là chuyện đùa. Em để yên cho chị nghĩ mưu sắ p kế` , nhưng phải đợi, không nên há p tá p. Và chị dặn điề u này: muố n cho việc thành, em nên ăn ở cho ngoan ngoãn, không được vọng động, không được làm điề u gì phạm pháp khiế n chị khó nói, em đã nghe chưa?

- Em xin nghe chị.

- Thôi em về` đi. Chúa sắ p tới.

Đặng Lân dạ dạ lui ra, lòng mừng khắ p khởi. Về` đế n phủ riêng, Lân gọi bọn Bùi Đăng bảo rắ ng:

- Lệnh bà hứa sẽ giúp ta. Nhưng lệnh bà cá m ta không được hoành hành như trước. Vậy bao nhiêu thù oán hãy xế p lại một nơi, không hỏi đế n vôi. Việc thắ ng Bảo Kim, thắ ng Nguyễn Mai, ta tạm để đắ y, đợi khi ta lắ y được Quỳnh Hoa rô i bá y giờ sẽ hỏi tội chúng nó cũng không muộ n.

Bùi Đăng thưa:

- Thưa cậu, cậu dạy thế` là phải. Kiế n trong miệng chén có bò đi đâu. Chúng con chỉ mong sao cậu toại nguyện, chúng con là lũ tội tớ cũng được thom lây.

Tiệc rượu đã bày, khói xông nghi ngút trên bình vàng, chén ngọc, và bát đĩa sứ men đẹp, nét vẽ câ u kỳ.

***

Đặng Lân vừa ra thì chúa Tĩnh Đô vừa ngự tới Bội Lan thắ t. Tuyên phi ra trước thế` m, quỳ dâng một lắ ng hoa. Chúa nâng nằ ng

dậy, đỡ lấy lẵng hoa phán:

- Sao ái phi lại làm thế? Đã là chỗ vợ chồng lại còn giữ lễ! Trong chốn buồng thêu, ta cũng không nên câu nệ quá!

Nàng cất tiếng êm và uyển chuyển như lời ca:

- Tâu Chúa thượng, vợ chồng tương kính như tân. Tiện thiếp chẳng qua là làm theo sách.

Nàng liếc mắt nhìn Chúa, Chúa cả cười, không uống đã say. Chúa cầm lấy bàn tay nàng trắng muốt và mịn như nhung, bật nổi một chiếc nhẫn kim cương lóng lánh. Chúa bỗng cúi xuống đặt trên mu bàn tay tuyệt mỹ một cái hôn ấm đượ i.

Tuyên phi rước Chúa vào trong nhà. Tài khéo của Tuyên phi đã làm cho khu nàng ở thành một nơi mộng ảo, và chốn thâm cung thành một cái tổ tiên tiên. Mà quả vậy, những cột rồng đã mất vẻ trang nghiêm, câu đối hoành phi cũng không còn nhắc những lời đạo lý khô khan nữa. Mắt vào đây được yên nghỉ, màu sắc điều hòa êm dịu, và vườn hoa, một công trình mỹ thuật vô song thoang thoảng đưa vào gió mát và hương thơm. Những màn hoa bay phấp phới, như những cờ mừng Chúa, nhưng có vẻ ấm hơn là vẻ uy nghi. Đây toàn là sinh thú, toàn là ái tình. Chúa sóng vai cùng Tuyên phi, đi trên chiếc thảm gấm, thỉnh thoảng lại nhìn nàng, khuôn mặt trái xoan, làn môi tình tứ, đôi mắt đen nhánh đẹp tuyệt trần ẩn dưới đôi lông mày lá liễu, như suối chảy đục tình. Thân nàng mềm mại và uyển chuyển, vừa phong lưu, vừa quý nũ, phảng phất như một thứ hương mê ly. Chúa nhìn nàng, như ngón bả ng đôi mắt đa tình, tất cả cái lâu đài xác thịt kia đã bao lâu ngài ngấm mà không lâu nào thấy chán; mỗi lâu ngài ngấm là một lâu tìm thấy một vẻ đẹp khác.

Thầy Chúa nhìn mình không chớp, Tuyên phi ngượng, mặt hoa ửng hồng, uyên nhiên như trứng gà bóc.

Chúa ngỡ i xuống một chiếc ghế thêu, mắt Chúa không thầy gì khác ngoài vẻ đẹp vinh quang kia. Ngài say sưa, chỉ họa chăng còn thầy mơ màng chiếc giường thát bảo lộng lẫy với đôi gối thêu.

Tuyên phi vòng tay qua cổ Chúa, nâng một chén trà thơm và thưa:

- Xin Chúa thượng thưởng trà.

Chúa Tĩnh Đô nghiên trà và rât sành thưởng thức. Nội những phi tần không ai pha trà vừa ý Chúa. Duy Tuyên phi có cái nghệ thuật tuyệt vời về nghệ này, Chúa chỉ có những lời bái phục.

Chúa tiếp lấy chén trà và nói:

- Ái phi cùng ta uống. Sắc đẹp của ái phi là sắc đẹp thần tiên, kẻ tục tử này đâu dám vô lễ mà uống trà trước.

Nàng quỳ xuống, nói:

- Chúa thượng tuy là rộng lượng nhưng tiện thiếp đâu dám tiếm vượt?

- Ái phi không được khách sáo.

Và Chúa đỡ nàng dậy, chính tay rót một chén trà đưa cho. Tuyên phi cung kính đỡ lấy. Chúa uống xong, nói:

- Chưa bao giờ ái phi đẹp như hôm nay, mà cũng không bao giờ trà của ái phi ngon như hôm nay.

Trên bàn có mấy giỏ hoa huệ tươi và hương thơm ngát, để trong lọ sứ Giang Tây. Chúa tươi cười nói:

- Hoa đẹp trùng với tên ái phi, ta không kịp chào, thực là thấ t lẽ!

Chúa ngắ m bông hoa rô`i lại nhìn Tuyên phi, lắ m bắ m:

- Huệ! Huệ! Ta tu từ kiế p nào mà đượ sánh cùng người, hỡi Huệ!

Chúa đứ ng dậy người bông hoa, ngây ngắ t. Chợt Tuyên phi quỳ xuố ng trước mặt Chúa. Chúa nâng nàng dậy, nàng nhắ t địn h không đứ ng lên, ngập ngừng như muố n nói lại thôi. Chúa lắ y làm lạ hỏi:

- Ái phi có điề u chi thì cứ thực mà nói ra. Ta từ trước đế n giờ, kể từ ngày trời đư a ái phi lại, có từ chố i ái phi việc gì đầ u. Ái phi muố n gì ta cũng cho.

- Tâu Chúa thượng, tiện thiế p đoi ơn Chúa thượng rắ t nhiề u nên mới đượ như thế này. Đáng nhẽ tiện thiế p phải an phận, không đượ làm phiề n Chúa thượng mới phải.

- Ái phi không biế t: cái phiề n nhắ t của ta là thắ y ái phi có điề u phiề n muộ n. Ái phi nói đi!

Chúa cô` kéo nàng dậy. Nhưng Tuyên phi vẫn quỳ, ôm lắ y hai chân Chúa, nàng không nói gì, mắ t mơ màng, toàn thân là một sự khắ n câ`u. Lúc ấy dáng nàng lại thập phầ n kiề u mị. Chúa độn g lòng thương, chỉ đoi nàng nói ra, có điề u gì cũng ứ ng chuẩn ngay.

Tuyên phi như đã dò xét ý Tĩnh Đô, sẽ câ` t tiế ng oanh thỏ thề:

- Tiện thiế p có việc này, muố n nói với Chúa thượng, chỉ sợ không đượ lại đèo thêm nổi hổ thẹn, vì thế còn do dự.

Chúa nói:

- Ái phi cứ nói. Ta là chúa tể nhân gian, câ` m quyề n thiên hạ, chỉ trừ có trời, còn cái gì ta không cho ái phi đượ?

- Tiệp thiếp đã n đo mãi, nay mới dám nói. Em tiệp thiếp là Đặng Lân...

- Ta đã phong làm Quố c cữu, được mở phủ đệ như những vị vương hâu, thậm chí Quố c cữu giết cả đại thầ n, ta cũng ngơ cho, vì ái phi đó...

- Em tiệp thiếp được Chúa thượng săn sóc, ơn ấy tiệp thiếp xin ngậm vành kết cỏ. Còn việc đại thầ n, chẳng qua người ta ghen mà vu cho, chứ em tiệp thiếp là con nhà nhỏ, đời nào lại ngỗ nghịch thế ?

- Vậy ái phi xin gì cho Quố c cữu?

Chúa cúi xuô ng, ghé vào tai nàng giục nói. Ngài thấ y cả người rung động một mô i tình mãnh liệt. Lâu lâu, Tuyên phi se sẽ thưa:

- Tâu Chúa thượng, Quố c cữu không biế t phạm hèn, lại muố n chơi trò, nay nhờ tiệp thiếp nói với Chúa thượng xin Quỳnh Hoa Quận chúa...

- Quỳnh Hoa Quận chúa!

Chúa giật bắ n người lên, hoang mang như một người bị ngã. Tuyên phi ngược mắ t nhìn Chúa, thấ y Tĩnh Đô tái mặt đi. Thoáng một cái, nàng đã nhận thấ y trong nét mặt rấ t dễ thay đổi kia, vẻ giận dữ, vẻ đau đốn, vẻ hoài nghi, xen với một vẻ kiêu ngạo không bờ bắ n. Nàng câ m lắ y tay Chúa lúc nào Chúa cũng không biế t. Nàng nói:

- Tâu Chúa thượng, tiệp thiếp biế t: chị em tiệp thiếp là hạng tà m thường, thực không dám sánh với cành vàng lá ngọc. Chỉ vì em tiệp thiếp khản khoản, chẳng nhẽ không tâu cùng Chúa thượng, nên tiệp thiếp p...

- Ta có luận gì quý tiện. Cô t được người.

- Em tiện thiếp, Chúa thượng xem ra sao?

- Kém ái phi nhiề u lắ m, tính lại nóng nảy, mà Quận chúa là một người yế u ớt, dễ xúc cảm, hơi một tí là ngắ t ngay đi...

- Tiện thiếp đã làm cho Chúa thượng ưu phiề n. Nhưng Chúa thượng đã không ung, tiện thiếp đâu dám ép, chỉ xin Chúa thượng tha cho tiện thiếp tội chề t, thề là may mắ n lắ m rô i.

Nàng đứng dậy, rung chiế c chuông vàng. Một người thị nữ tiế n vào trước thề m quỳ đờ i lệnh. Tuyên phi truyề n:

- Đồ t trà m hương và bung chiế c dương câ m cho ta.

Thị nữ dạ dạ. Một lúc đình trà m ngào ngạt hương thơm đã đặt trên long kỷ. Thắ y khói bắ c lên hoa huệ, sợ phạm đế n hoa, Chúa sẽ xê lọ sứ Giang Tây sang một bên. Tuyên phi ngô i trên thảm gắ m, dưới chân chúa Tĩnh Đô, mỗi tay câ m một chiế c búa ngà nho nhỏ, cổ tay trái bật nổi một vòng ngọc thạch màu xanh nhạt. Vòng ngọc thạch không phải là vật vô tri nữa. Nó cũng có một linh hồ n và một sức quyề n rũ. Chúa đắ m đắ m nhìn vòng ngọc, ước ao đượ như nó luôn luôn quắ n lắ y cổ tay tuyệt mỹ. Dây đượ so, Chúa tưởng như đàn đã thành. Chợt khúc đàn dừ dặt tắ u lên, hồ n Chúa trước còn lợ i trong bế n, sau phiêu diêu bơi ra giữa dòng sông, thân đầ m trong nhạc.

Tiề ng đàn vừa dứt, Tuyên phi lúc ấy có một vẻ đẹp nhu mì. Chúa ái ngại, hồ i hận rắ ng mình đã không chiề u lòng người ngọc.

Vừa lúc ấy, có tiề ng trẻ êm đề m hỏi ở ngoài cửa nhà Bội Lan:

- Phụ vương đâu?

Tĩnh Đô nhận ra ngay tiếng nói của Thê tử Trịnh Cán. Thê tử lập loá ngoài thềm với người bảo mẫu.

Chúa nói:

- Con ta sao không vào?

Tuyên phi thưa:

- Con còn đợi lệnh.

- Sao ái phi cứ vẽ ra thê , bô con còn giữ lễ thê thì mất cả tình thân.

- Tâu Chúa thượng, trị nước phải bắt đầu nghiêm từ chốn khuê phòng.

- Ái phi khắ c nghiệt hơn ta.

Thê tử đã chạy vào. Đó là đứa trẻ độ lên bôn, lên năm, mắt rất sáng, trông có vẻ thông minh đĩnh ngộ. Thê tử tới trước Tĩnh Đô, quỳ xuống hô: “Thiên tuế”. Chúa cười vui vẻ, ẵm con âu yếm. Tuyên phi đứng sau lưng Chúa, tựa vào tay ghê , dăm dăm nhìn chòng và con. Chúa bỗng quay lại nhìn nàng, vừa cười vừa nói:

- Từ lúc đẻ thắ ng Cán, ta mới đỡ lo cho cơ nghiệp Chúa. Tông không kham được việc lớn.

Tuyên phi quỳ xuống tâu:

- Tiện thiếp chân thành mong nghiệp chúa vững muôn thu.

Chiều hôm ấy, Chúa, Tuyên phi và Thê tử cùng ngự thiện. Sáng hôm sau, Chúa ra phủ, canh cánh bên lòng vì câu chuyện Quỳnh Hoa. Chúa rất yêu nàng, săn sóc từng li từng tí. Chúa vẫn để tâm kén rể. Triều đình, phủ liêu thiếu gì người tài giỏi, vậy mà Chúa vẫn không

ung một đám nào. Ít lâu nay, Chúa để ý đến chàng Bảo Kim. Chàng không những là con nhà vọng tộc, lại là một người tài mạo song toàn. Ý Chúa muốn khuyến khích văn chương, đem lại cho nước Nam một thời đại rực rỡ như Hán, Đường. Vì thế Chúa rất trọng bậc văn tài. Bài phú Long Trì của Bảo Kim, Chúa không hề t lời khen ngợi. Đến sau xem bài *Hoa Đình ký* của chàng, văn chương tao nhã, ý tứ hào hùng, Chúa lại càng thán phục.

Chưa nói ra, nhưng ngài đã có ý gả Quỳnh Hoa cho chàng. Và lại, xem ý, Chúa đã biết con gái có chút tình thâm kín đáo với con quan cô Thị lang họ Nguyễn.

Trong trạch các, công văn bộn bề, nào số, nào khai, nào biểu, nào án tù. Tuy lòng rỗi như canh hẹ mà Chúa cũng phải xem xét, châu phê cho xong. Không bao giờ việc nước lại nhiều như thời chúa Trịnh Sâm.

Chiều hôm ấy, về Bội Lan thất, Chúa vẫn thấy lòng bói rỗi. Phần thì nể Tuyên phi, phần thì thương con, không nỡ ngài lại gả con gái yêu cho một kẻ ăn chơi phóng đãng. Con một vị chúa tể trong nước, lại có sắc tài, thiếu chi người rắp cung bấn sẽ?...

Nhưng khi xe đỗ trước cung Tuyên phi, ngài lại thay đổi ý định. Ngài không nỡ làm phật ý người tuyệt sắc đã cho ngài những phút đầm ấm nhất đời. Luôn ba ngày chúa Tĩnh Đô ở trong một tình trạng vô cùng khó xử.

Ngày thứ tư, Chúa thất kinh được tin nàng ốm. Chúa giậm chân nghĩ:

- Chỉ tại ta thôi. Người ngọc ấy mà có mệnh hệ nào thì ta sống làm sao được. Nàng hay lo nghĩ, hơi một tý thì se mình. Con gái thì đặt đâu phải ngờ ỉ dầy, tùy trời, tính làm sao cho hết được?

Chúa vén rèm bước vào Bội Lan thất. Tuyên phi tung chăn vùng dậy. Chúa lật đật chạy lại, đỡ nàng ngã xuống:

- Ái phi se mình, không cần phải giữ lễ.

Nàng ngã xuống, se sẽ tâu.

- Tiện thiếp tội thực đáng chết!

Mặt đỏ bừng và môi đỏ thắm, mái tóc bơ phờ, trôi trên gô i đệm, hòa với dáng mỗi một, càng làm tăng vẻ khuynh thành.

Chúa thân hành đi đóng những cửa sổ trong phòng, kê một chiếc ghế bên giường, tay sờ trán người yếu, âu yếm hỏi:

- Ái phi cảm từ bao giờ?

- Tâu Chúa thượng, cảm đối với tiện thiếp như cơm bữa, mai lại khỏi, tiện thiếp không dám để Chúa thượng bận lòng. Chúa thượng đã bận việc nước nhiều rồi. Tiện thiếp không làm sao cả.

- Hay về việc Quỳnh Hoa?

Nàng nhoẻn miệng cười, liếc mắt nhìn Chúa:

- Tâu Chúa thượng, có phải vì thế đâu? Tiện thiếp biết phận mình, chẳng qua tiện thiếp thương em mà tâu với Chúa thượng, chứ vẫn biết trước là sự không thành.

Chúa bắt nhẫn hỏi:

- Nhưng ta đã nói gì đâu?

- Tâu Chúa thượng, việc ấy ta bỏ đi. Làm cho Chúa thượng phải khó nghĩ, tiện thiếp tự biết là mang tội. Xin Chúa thượng lượng xá cho tiện thiếp.

Chúa rung chiếc chuông vàng. Một tên nội giám bước vào, Chúa truyền:

- Gọi ngự y.

Ngự y bước thuớc. Chúa thân hành bưng thuớc cho nàng uống. Chiều hôm ấy, nàng sốt dữ, người nóng như lửa, trằn trọc mãi, mấy lần phải gọi đến ngự y.

Mãi đến quá nửa đêm, nàng mới thiếp đi. Chợt nàng nói sáng:

- Chúa thượng... Khoan dung - Thôi... em đừng mơ tưởng hão... chị cũng... khổ lắm... để chị đón cụ Lãn Ông bước thuớc cho em. Nhà có hai chị em, em làm sao thì chị cũng chết mất.

Bỗng nàng sấp mặt vào gối, thỏn thức khóc. Chúa ái ngại ôm lấy nàng. Tuyên phi tỉnh dậy, mặt nàng còn đọng một hai giọt lệ. Chúa mỉm cười hỏi:

- Ái phi có đỡ không?

- Xin cảm ơn Chúa thượng, tiện thiếp thấy đỡ nhiều. Sao Chúa thượng còn thức?

- Ái phi phiến muộn về việc Quỳnh Hoa lắm phải không?

- Tâu Chúa thượng, có lẽ nào? Trong lúc mê sáng, tiện thiếp có lời chi bất kính?

- Người yếu thì hay mê sáng, ai luận tội người ốm bao giờ? Nhưng có một điều ái phi giấu ta, lại nói hở trong cơn mê. Ái phi không phải bận tâm về việc ấy nữa. Quỳnh Hoa Quận chúa, ta sẽ gả cho Quốc cửu, cho hai họ thêm thân.

Tuyên phi trấn tĩnh, cô giầu nỗi mừng. Nàng tâu:

- Hôn nhân là việc lớn, xin Chúa thượng nghĩ chín cho, kéo tiện thiếp mang tiêng. Chúa thượng cho thì phúc cho nhà tiện thiếp, mà không cho tiện thiếp cũng vui lòng. Chúa thượng mới là quý, chị em tiện thiếp có kẻ làm gì?

- Ý ta đã quyết. Con gái, cha mẹ đặt đâu phải ngồi đấy. Ta sẽ gây dựng cho Quốc cứu, con ta tự khắc được sung sướng. Con vất vả hay an nhàn là ở ta chứ ai? Nhưng ái phi phải bảo Quốc cứu nên tu tỉnh mới được.

- Tâu Chúa thượng, tiện thiếp biết lấy gì báo đáp thánh ân? Nhưng em tiện thiếp có làm chi mà phải tu tỉnh? Có chẳng chỉ tại thiên hạ thấy Chúa thượng cho chị em tiện thiếp được nhuần ơn mưa móc, họ sinh lòng ghen ghét, đặt để nên điếu, mong hãm hại người vô tội; thói thường vẫn thế. Chị em tiện thiếp là dòng dõi nhà nho, đến tiện thiếp là phận gái còn được học đòi lễ nghĩa, huống chi em trai tiện thiếp là kẻ phải nối dõi tông đường?

- Ái phi nên gìn vàng giữ ngọc. Thôi ta thu xếp thế là ổn thỏa chứ?

Nàng ngập ngừng rồi lại nói:

- Ôn trời biển của Chúa thượng, kiếp sau tiện thiếp nguyện dâng tai làm khuyến mã để báo đền. Chỉ nghĩ em tiện thiếp hiện nay nhiều người ghét. Mỗi khi đi đâu, thường có nhiều kẻ rình ám hại. Kẻ ghét nhất em tiện thiếp là Nguyễn Mại. Người này, tiện thiếp nghe như Chúa thượng mới phong cho làm chức Hộ thành?

- Nguyễn Mại là một chính nhân quân tử, ái phi không phải quan tâm.

- Tâu Chúa thượng, người ta đã không ưa nhau thì dễ sinh ra sát cọ. Nguyễn Mại làm Hộ thành, thì em tiện thiếp, tuy làm rể Chúa

thượng cũng chẳng chắc được yên.

- Một khi đã làm rể ta thì ai dám phạm đến.

- Đó là tiện thiếp lo xa cho em, vì nó chỉ có Chúa thượng che chở, mà quân thù thì khấp kinh thành, nhất là quan Hộ thành mới.

- Như ý ái phi ta nên cất chức Nguyễn Mại?

- Tâu Chúa thượng, tiện thiếp đâu có ý ấy. Chỉ xin Chúa thượng rủ lòng thương đến em tiện thiếp mà che chở cho chu đáo.

- Ý ái phi muốn thế nào? Ta không che chở cho con rể thì che chở cho ai?

- Em tiện thiếp có lệ hay xuất du. Những lúc ấy thân cô, thế cô, tiện thiếp lo cho nó lắm. Cha mẹ tiện thiếp sinh có nó là trai, có mệnh hệ nào thì là mất giống. Vậy xin Chúa thượng ban cho nó má y chữ đề vào biển hay cờ để cho thiên hạ sợ uy Chúa thượng không dám phạm đến nó.

Chúa cười và nói:

- Ái phi sốt, nên nghĩ lắm nhảm, ái phi cứ yên tâm, ta tự đảm nhận việc ấy.

- Trăm sự tiện thiếp nhờ Chúa thượng cả. Tiện thiếp phận ngu chỉ vì quá thương em nên mới quấy nhiễu Chúa thượng, xin Chúa thượng lượng tình cho.

IV

Đêm hội Long Trì đã hết, chỉ còn trơ nổi tiếc mong trong lòng Quận chúa. Khi canh gà rộn rã, một hô ì trống đánh kết thúc đêm vui. Quỳnh Hoa như người choàng tỉnh một giấc mộng đẹp. Nàng còn ngây ngất, chúa Tĩnh Đô hỏi nàng bằng giọng sủng chiêu:

- Con ta về cung chứ?

Nàng tâu:

- Rước phụ vương xuống thuyền.

Mặt nàng bơ phờ sau một đêm không ngủ. Nàng hô ì tưởng lại cảnh mơ màng trong đêm hội: những đèn muôn sắc, những trái giả sơn, những hàng quán, nàng hô ì tưởng lại hình ảnh cuộc thi văn chương, vẻ phong lưu nho nhã của Bảo Kim, và như cái máy, nàng đọc mấy câu hay nhất trong bài phú Long Trì.

Chúa hỏi:

- Con còn lưu luyến cuộc vui sao?

Nàng then đỏ mặt cúi gằm xuống. Chúa nói:

- Lại đợi đến sang năm.

Quỳnh Hoa giật mình. Nàng vẫn vợ có cái ý nghĩ không vui:

- Sang năm tức là không bao giờ nữa!

Nàng còn luyến tiếc đêm qua, một đêm thân tiên trên trần thế. Hình ảnh chàng công tử hào hoa lại hiện rõ trong trí nàng. Rồi liên tưởng, nàng nghĩ đến cái hôm, nhân ngày nàng theo Thái phi ra

chùa Trá n Quố c làm lễ. Vừa ở kiệu phượng bước xuô ng, nàng đã bắt gặp đôi mắ t mơ màng của chàng họ Nguyễn. Và trong suố t buổi lễ, nàng có cảm tưởng như chàng thanh niên nho nhã kia vẫn chăm chú nhìn nàng.

Thuyê n ngự cặp bê n, cuộc vui hoàn toàn kê t liễu. Quỳnh Hoa còn thần thờ như chưa nỡ rời chân. Chúa mắ ng yêu:

- Con gái cha hư quá!

E lơ lòi, làm phậ ý con, vì ngài biê t rằ ng nàng rấ t hay nghĩ ngợi, chúa Tĩnh Đô nói tiế p ngay:

- Con về ̀ cung nghỉ nhé, cả một đêm không ngủ hại người lắ m đấ y. Con vẫn uố ng thuố c đấ y chứ?

- Tâu phụ vương, con đã nghỉ rô i, Quố c mẫu bảo con dùng cao.

- Quố c mẫu rành thuố c hơn cha, và dùng cao bỏ lắ m con ạ.

Chúa và Tuyên phi sắ p lên xe. Nàng quỳ lạy cha và cúi chào Tuyên phi. Thấ y nàng lúng túng mãi không lên đượ c xe, Chúa bước xuố ng xe mình, chạy lại đỡ nàng. Nàng cảm động rung rung nước mắ t. Chúa thân đẩ y xe đi và bảo nàng:

- Con về ̀ nhé.

Nàng quay lại còn thấ y cha ân câ n nhìn theo. Tuyên phi cũng cô ý làm ra mặt lưu luyê n.

Sinh trưởng giữa một nơi phú quý tột bực, Quỳnh Hoa là người hay buồ n nhấ t trá n gian. Có lẽ vì cơ thể nàng gầ y yế u, nhưng cũng vì cảnh ngộ đời nàng. Mới đẻ ra nàng đã mồ ̀ côi mẹ, không đượ c hưởng chút chăm sóc của từ mẫu. Cha nàng thương nàng rấ t mực, nhưng ngài thường bận việc nước, lại hay say đấ m tửu sắ c, không mắ y lúc

những cuộc truy hoan; vì thế nàng thây cha xa cách quá. Mỗi tháng, hoạ may mới được gặp một lần. Đột nhiên nàng lại tức giận những kẻ thế chân mẹ nàng, làm cho Chúa quên cả người quá cố. Nàng thàm oán Tuyên phi, người đã bước lên lầu thang sủng ái, và hiện nay chiếm đoạt cả linh hồn cha nàng. Người đàn bà tuyệt sắc kia lại là một con yêu tinh nham hiểm và thâm dật. Chính người ấy đã xui Chúa làm bao điều bạc đức, chính người ấy đã làm Chúa mang oán với thần dân, chính người ấy đã làm cho gia đình Chúa mất cả vẻ đằm ấm vui vầy. Tất cả lòng ghen ghét lại nổi dậy trong lòng người thiêu nữ...

Vê` đến cung riêng, nàng tắm rửa nước thơm, thay quần áo. Hai thị nữ mà nàng yêu nhất và đặt tên cho là Ái Thi và Ái Nhạc đến dâng quà điểm tâm. Nàng ăn qua loa rồi lên giường nằm nghỉ. Nhưng mắt nàng không sao chợp đi được, tuy người nàng mới rảnh.

Hình ảnh Bảo Kim lại hiện ra với tất cả vẻ hào hoa phong nhã. Nàng lấy bức lụa, đọc đi đọc lại bài phú Long Trì... Chợt Ái Thi quỳ bên giường, dâng nàng một bức lụa và thưa:

- Bẩm, khi Quận chúa ra về, chúng con xếp dọn đồ đạc, thây ở cảnh liễu trước cửa hàng, có một bức lụa có chữ đề. Chúng con đem về trình Quận chúa.

Nàng đón lấy mảnh lụa. Thoạt nhìn nàng đã biết rõ chữ ai rồi. Nàng đưa mắt đọc, thì là bài tứ tuyệt mà chàng thanh niên thi sĩ, với một lời văn trang nhã và ý nhị, đã viết để tặng nàng. Chàng tán dương tài sắc Quận chúa và đề lộ trong chín vần cả một tình luyến ái thiết tha. Càng đọc càng thây hay, châu ngọc mỗi lúc một hiện ra, như từ trong một kho tàng vô tận, trong khi bên tai nàng, trong lòng nàng, đang dạo một điệu nhạc du dương. Quận chúa chập chờn trong giấc mộng... Nàng thiếp đi, bâng khuâng trong một thế giới đầy hoa thơm cỏ đẹp, và vang lừng những tiếng sênh ca.

Chợt nàng rú lên một tiếng hãi hùng. Thị nữ đổ lại. Quận chúa mở bừng mắt ra, thở dài, trào lệ sung sướng, miệng nhoẻn cười trước một mái tóc bạc phơ. Đây là Quốc mẫu, mẹ chúa Tĩnh Đô, bà nội nàng. Thái phi ôm lấy cháu hỏi:

- Cháu làm sao đó?

Nàng thưa:

- Bà đến lúc nào, cháu không biết. Cháu vừa có một giấc mơ sợ lắm, bà ạ.

Nàng ôm lấy Quốc mẫu, người thân nhất trong đời nàng, người đã nuôi dạy nàng, người đã tận tâm săn sóc nàng trong những lúc nàng ốm thập tử nhất sinh, người cùng nàng chung một mô i giận Tuyên phi họ Đặng.

Quốc mẫu sờ ngực nàng, vuốt tay cháu gái và nói, giọng hiền từ và thắm thía:

- Cháu cứ hay suy nghĩ lẫn thân, cũng vì thế mà mộng với mi luôn. Bà đã bảo từ hôm qua, cháu không nên ra chơi hội Long Trì, người đã yếu, ta phải giữ gìn. Cháu không nghe bà!

- Bà đừng giận cháu nhé. Bà giận thì còn ai yêu cháu. Bà ơi! Trong hội cháu gặp thằng Đặng Lân, em Tuyên phi. Cháu vừa nỡm mê thấy nó đánh cháu...

- Ai đánh được cháu bà. Bà thì dằn tan xác nó ra. Đây, bà đã bảo cháu cứ hay nghĩ nên mới mơ mộng. Nó làm gì được cháu mà sợ.

Nàng thuật lại câu chuyện Long Trì và nói tiếp:

- Nó cậy thế Tuyên phi, làm nhiều điều tàn ác, các quan đại thần cũng phải gờm nó.

- Chỉ tại cha cháu, bà can không được.

Và hai bà cháu, trong căn phòng tĩnh mịch, nói chuyện mãi về chúa Tĩnh Đô, về Tuyên phi, về Đặng Lân, sau rốt về Nguyễn Bảo Kim và Nguyễn Mại.

Quốc mẫu thở dài:

- Không trừ được chị em họ Đặng, thì loạn mất, cháu ạ.

***

Ai ngờ cái ác mộng của Quận chúa năm sáu hôm sau lại thành sự thực. Tin phụ vương nghe lời Tuyên phi, nhận gả nàng cho Đặng Lân làm cho nàng tê tái. Tất cả triều đình và phủ liêu, trừ chúa Tĩnh Đô và Tuyên phi, ai nấy đều sùng sốt. Tin quan trọng hơn những tin đã cấn ở phương Nam.

Quận chúa đi đi lại lại trong phòng. Nào giận cha, nào tức Tuyên phi, nào ghét Đặng Lân, nào thương Bảo Kim, nàng không sao đứng yên được một chỗ, ruột xót như bào. Các thị nữ, Ái Thi và Ái Nhạc, đều ngơ ngác không hiểu làm sao lại có sự gả bán lạ lùng này, nhất là họ biết Chúa đang để tâm kén rể cho Quận chúa. Họ nói:

- Không có lý nào. Có lẽ Ngài bị con đĩ họ Đặng cho ăn bả nên Ngài mới có sự lằm lẩn này.

Quỳnh Hoa như một người mất hồn, lằm lẩn lúc nàng như điên như dại. Lại vừa lúc Quốc mẫu về thăm quê ngoại tận Thanh Hóa. Tìm Chúa thì không sao gặp được. Những cung tần thị nữ chỉ biết ái ngại cho nàng, nhưng không thể giúp được gì cả. Nỗi đau khổ quá lớn mà người nàng nhỏ bé, linh hồn yếu ớt. Nàng không thiết ăn uống, chỉ ngồi khóc lóc từng hồi, từng trận, khóc đến nỗi bọn thị nữ tưởng như hết con thì nàng sẽ chết. Họ xúm quanh nàng khuyên

giải. Vì động lòng thương chủ, chúng cũng khóc theo. Cung Quận chúa thành một phòng tang không người chết.

Đến khi nguôi cơn khóc, Quận chúa rên rỉ:

- Trời ơi, sao lại có sự này? Tôi làm gì nên tội? Trời hỡi trời! Chết đi cho hết kiếp là hơn. Phụ vương ơi! Sao phụ vương lại lạ lòng đến thế? Lòng từ ái của phụ vương để đâu?

Rồi động mối thương tâm, Quỳnh Hoa lại ôm bụng khóc, mặt hoa râu héo, người đã gầy lại càng thấy gầy thêm. Giọng nàng đã khan, nói không nên tiếng. Lâu lâu lả đi, nàng mê man không biết gì nữa.

Khi Quỳnh Hoa tỉnh dậy, nàng ngạc nhiên biết bao, khi thấy Tĩnh Vương ngồi bên giường, nét mặt như bị cày bừa vì đau khổ. Tĩnh Vương tay để trên trán nàng từ bao giờ, mắt nhìn nàng không chớp. Nàng đưa mắt ngơ ngác nhìn xung quanh rồi lại nhìn Chúa.

Chúa nhận thấy ân trong đôi mắt con gái biết bao oán hận và van lơn.

Ngài sẽ hỏi:

- Con gái cha có làm sao không?

Quỳnh Hoa vẫn định tâm nếu gặp cha thì hỏi cho ra nhẽ, và hơn nữa, định vượt cả bốn phận làm con, nói cha cho bố giận. Nhưng trước mặt cha, bao nhiêu ý định của nàng đều tiêu tan đi. Nàng không dám, và cùng một lúc, nàng thấy yêu cha rất mực và thương cha vô cùng.

Nghe cha hỏi, nàng thưa:

- Phụ vương vào, con không biết.

- Con nghe trong mình có khỏe không?

- Tâu phụ vương con khỏe.

- Cha nghe tin con khóc lóc, vội chạy lại. Nhưng có việc chi mà con phải khóc? Con gái cha mà lại hèn thế ư?

- Khiến phụ vương phải vất vả vì con, con thực mang tội!

- Cha tha tội cho con. Nhưng cha thấy con có ý cưỡng mệnh, làm sôi nổi cả chốn cung thì cha giận lắm. Con gái đâu lại cưỡng lời cha? Việc này, nhân dân biết, còn ra thế thế nào nữa.

Nàng cúi gằm mặt xuống, không nói một câu gì. Chúa ái ngại:

- Hay con không thuận lấy Đặng Lâm, cha cũng không ép.

Đây là ý thực của Chúa, lúc ấy nếu Quỳnh Hoa có thái độ cương quyết có lẽ Chúa cũng chiều nàng.

Nhưng Quận chúa lại tưởng là cha giận mà nói dối. Nàng ngược mắt nhìn cha, nàng se se trong lòng. Nàng thấy cha nàng già lắm, già quá sức nàng tưởng tượng. Mới 40 tuổi, ngài đã có vẻ nhọc mệt của người 50. Nàng hồ i tưởng lại mấy năm xưa, cha nàng vẫn còn cường tráng linh lợi, uy phong lẫm liệt, đường đường là một vị chúa tể của muôn dân. Dem so sánh với bây giờ, thực là một trời một vực. Trên mặt đã chạy những nét nhăn, mắt đã mất vẻ tinh anh sáng quắc, và ngôn ngữ cử chỉ nhát nhát đều để lộ vẻ suy đồi. Trong thâm tâm, nàng chán ghét người đã tàn phá một cách nhanh chóng và sâu xa cả tinh thần lẫn cơ thể người cha uy vĩ của nàng, vị chủ sớ của ba quân, đứng phò vương của đất Việt.

Quỳnh Hoa càng thấy thương hại cha. Nàng biết một lời từ chối của nàng sẽ làm phiền cho Chúa, và rút tuổi thọ ngài đi. Nàng không

ngĩ gì đé n chính nàng nữa, nàng rung rung nước mắ t á p úng một hồ i lâu, nàng se sẽ thưa:

- Con xin tùy ý phụ vương.

Chúa thờ dài, vừa bắ ng lòng lại vừa hồ i hận. Ngài vừa thương con lại vừa giận con quá phức tùng. Nén nỗi đau, Chúa phán:

- Thê mới là con gái cha chứ.

Quỳnh Hoa muố n nói lại nhưng không tiện nữa. Chúa tiế p:

- Cha là chúa tể muôn dân, cha sẽ gây dựng cho Đặng Lân và tự khắ c con sẽ được sung sướng.

Quận chúa đau xót đé n con tim. Nàng nghĩ: “Phụ vương lâ m lắ m. Có phải chỉ có thê mà con sung sướng đâu?”

Chúa Tĩnh Đô cười một cách khó nhọc, muố n đem cái cười phá tan cảnh nặng nề và tỏ cho con gái thắ y tắ t cả lòng thương yêu của Chúa đố i với nàng. Chúa lâu lâu lại hỏi:

- Con cứ yên tâm, cha không bao giờ muố n cho con khổ, con Chúa có khổ bao giờ? Con không phải lo ngại. Con muố n xin gì, cha cũng chiề u ý. Con nói đi, con muố n gì?

Quỳnh Hoa nghe cha hỏi, cực quá, không nói ra được, nàng òa khóc. Chúa Tĩnh Đô thân lắ y khăn tay chùi nước mắ t cho con. Mắ t ngài bỗng trố ra, ngài như nhận thắ y hế t cả tội ác của mình: Quỳnh Hoa còn quá trẻ trung ngây dại, tay nàng mảnh khảnh và xanh xao. Nhưng cùng lúc á y cái sắ c đẹp mê hồ n của Tuyên phi như đứng trắ n không cho ngài lùi bước. Lòng ngài chia xẻ. Những khi việc nước khó khăn nhắ t ngài cũng chưa bao giờ phân vân như thê ! Không biế t tự bao giờ, ngài để nước mắ t trào ra. Mắ y giọt rỏ xuố ng mặt Quỳnh Hoa Quận chúa.

Thầy cha khóc, Quận chúa cố trấn tĩnh lại. Nàng nức nở thưa:

- Con bắt hiếp làm phiên phụ vương...

Chúa nói:

- Không... Sao con gây thế? Phải uống thuốc mới được, con nhé.

Chúa vẫn cầm tay con, chưa bao giờ hai người được gần nhau như thế. Quỳnh Hoa càng cảm thấy chua xót khi nghĩ rằng đó là buổi cuối cùng.

Chúa đã mách ý lên đình đứng dậy mà không nổi. Ngài lấy trong bọc ra một hòn ngọc mà ngài chưa rời ra bao giờ. Ngài đặt hòn ngọc vào tay Quận chúa và nói:

- Đây là hòn Dạ quang châu, quý nhất trong các ngọc, giá không biết thế nào mà kể, cha cho con.

Quận chúa lĩnh hòn ngọc, tỏ ý rất vui vẻ. Chúa hơi yên tâm, bèn đứng dậy nói:

- Cha phải đi đây, con cứ nhắm yên nhé.

Nàng vùng dậy thưa:

- Phụ vương đã đi ư?

Dáng nàng lưu luyến. Chúa dùng dằng một lúc, rồi mới quả quyết bước ra, nàng sụp xuống lạy. Ngài đỡ con đứng lên, tươi cười bảo:

- Từ bây giờ cha không bắt con lạy nữa.

Quỳnh Hoa tiễn Chúa ra khỏi cửa. Hai cha con, kẻ nhìn theo, người đoái lại, Chúa đã khuất sau một nếp tường hoa. Nếu ngài quay lại, tất thảy Quỳnh Hoa mê u máu như một đóa trẻ thơ. Bàng hoàng đứng không vững, nàng lả trong tay bà y thị nữ...

Từ đây trở đi, thái độ Quỳnh Hoa đổi hẳn. Nàng không khóc lóc nữa, để mặc đời trôi theo định mệnh. Nàng đã tìm ra một ý nghĩ để yên ủi mình: ấy là sự báo hiếu. Những lúc đau đớn nhất, tưởng như không chịu nổi cuộc đời, nàng chỉ vì ý nghĩ ấy mà còn bám vào sự sống. Tuy vậy nàng cũng không còn cảm thấy một sinh thú gì ở đời nữa.

Cho nên nàng thờ ơ với mọi việc. Thị nữ khuyên nàng nên cho người đi tìm Quốc mẫu, nhờ Quốc mẫu can thiệp cho, nàng gạt đi một cách cương quyết, mặc dầu nàng biết nếu Quốc mẫu biết rõ chuyện thế nào cũng bắt cha nàng bãi việc hôn nhân. Quốc mẫu đã bắt thì cha nàng phải vâng theo, vì cha nàng là một người chí hiếu... Ngay sau khi biết tin gả bán, nàng có những dự định táo bạo: nàng sẽ trốn đi tu ở một ngôi chùa nào tận rừng xanh núi đỏ, nàng tính cả đến việc quyên sinh cho thoát nợ trần. Nàng còn muốn giết cả Tuyên phi để trừ cho nước một cái họa tà y đình.

Bấy nhiêu ý định, nay nàng bỏ hết.

Nhưng có một việc mà nàng canh cánh trong lòng không sao khuây khoả được, ấy là mối tình của Bảo Kim đối với nàng và mối tình chớm nở của nàng đối với chàng thanh niên ấy.

Trước hết nàng tủi cho thân phận. Thật là kiếp vô duyên. Được một danh sĩ, học văn uyên thâm, văn chương tao nhã nhất thời đem lòng luyện ái, nàng đã dẹt trong trí cả một đời thơ mộng. Nàng đã tưởng tượng đến cả đêm đuốc hoa, đêm thắp nến, nàng cùng chàng bàn bạc chuyện văn chương. Con người nho nhã làm sao, khí phách

hiên ngang biế t bao! Nghĩ đê ́n chàng phong lưu công tử â ́y, nàng lại rùng mình ghê tởm liên tưởng tới gã Đặng Lân. Nàng nhắ m mắ t, cô ́ xua đuồi trong trí cái hình thù ngỗ nghịch.

Nàng trách trời trách phận, cả lòng hờn ghét Tuyên phi lại nổi lên trong thâm tâm nàng. Nàng nghiê ́n rằng như muô ́n moi gan lồi ruột người đàn bà nham hiểm và uy quyê ́n â ́y...

Đám cưới đã định ngày, khô ́c hại và lạnh lùng. Quỳnh Hoa tưởng như quý sứ đã báo cho nàng giờ khảo đắ. Đây là ngày cửa ngục mở đê ́ nàng tiế ́n vào cõi âm ty.

Nàng sai thị nữ sắ p vàng hương, ra mộ thân mẫu nàng đê ́ bái biệt. Nàng bày biện đò ́ cúng, đò ́ t nê ́n thắ p hương, rô ́i quỳ xuô ́ng. Khói hương bô ́c theo khói thu, nàng lâ ́m rắ m khắ n:

- Mẹ ơi! Mẹ có thắ u cho tình cảnh con không? Từ lúc lọt lòng, con không đưọc trông thắ y bóng mẹ bao giờ, con đã chịu bao nhiêu nỗi thiệt. Nhưng không bao giờ con lại câ ́n mẹ như ngày nay. Mẹ đã ngậm ngùi vì phải bỏ con, mẹ lại phải ân hận vì đã sinh một đưá con phận mỏng. Đời con đã sớm vô ích, có sao mẹ không cho con đi theo mẹ từ buổi sơ sinh? Con đi đây, ôi mẹ. Rô ́i đây, con không biế t thân con ra sao, nhưng chắ c nó không tươi đẹ p chút nào. Phụ vương đã gắ con cho một tên vô lại. Giá mẹ còn sô ́ng, có lẽ con không đê ́n nổi, sao mẹ đi vội thê ́? Phụ vương đã truyê ́n, con chỉ có việc vâng theo: con đi đây lòng đau như cắ t, đời con còn bị đắ y đọa nhiê ́u. Nhưng muôn việc tránh không khỏi sô ́, oán trách cũng chẳng ích gì. Con đi, chỉ thương mẹ từ đây sẽ bị hương lạnh khói tàn, rêu lan, cỏ mọc, không còn ai thăm viế ́ng nữa!...

Xúc động can tràng, nàng ôm mặt khóc, tiế ́ng khóc náo nùng, như tiế ́ng buổi tang đắ u.

Sau khi ra viếng mộ về, vì cảm xúc quá, Quỳnh Hoa sốt li bì suốt mấy ngày.

Người nàng đã xanh lại càng xanh, đã gầy lại càng gầy. Tuy vậy việc hôn nhân không vì thế mà chậm lại. Quận chúa thờ dài nghĩ:

- Thôi chóng lên, càng chóng càng hay, việc đã thế đợi càng thêm khổ.

Và nàng thân nhiên chờ ngày cưới. Nhưng một đêm, trước buổi vu quy hai hôm, Quỳnh Hoa bỗng thức giấc, dạ xót như bào. Nàng mộng thấy cùng Bảo Kim bơi thuyền Hồ Tây một đêm trăng thu tuyệt đẹp. Gió thổi phiêu phiêu, chàng làm một bài thơ, hai người vừa ngâm vừa gõ mạn thuyền. Giữa phút thân tiên, nàng bừng tỉnh dậy. Người còn mê mê về giấc mộng tình. Nàng bâng khuâng vừa tiếc giấc mơ vừa ngao ngán cho đời. Nàng áp mặt vào chiếc gối mà nàng đang thêu dở cảnh hội Long Trì. Nàng định thêu hai cái đợi ngày hoa chúc, đem tặng Nguyễn Bảo Kim một chiếc. Lệ nàng giàn giụa, nàng thôn thức trong đêm khuya:

- Bảo Kim chàng hỡi!

Tiếng rên đã y ai oán... Hồ n thơ rạo rục, nàng lại bên án, kêu to ngọn đèn, viết thành một bài bát cú rồi lại tả một bức thư tâm tình gửi cho Bảo Kim. Cả bài phú Long Trì, ba bài tứ tuyệt của chàng danh sĩ, nàng cũng gói lại cẩn thận. Khi ấy trời vừa rạng sáng. Nàng gọi Ái Thi vào bảo:

- Mi đem gói này đến trao cho công tử Bảo Kim.

Ái Thi đến giữa lúc Bảo Kim phiến muộn nhất. Trước chàng ngỡ là câu chuyện đùa, sau thấy quả là sự thực, chàng tê tái trong lòng. Không lấy được Quỳnh Hoa, chàng không oán hận, vì tự lượng

chưa xứng với nàng. Nhưng chàng không thể tưởng tượng được rằng người ngọc kia lại về tay một gã vô lại.

Chàng đi đi lại lại trong thư phòng, khói tức bốc lên ngàn ngút, chàng nghĩ:

- Chúa Tĩnh Đô bị con đĩ Phù Đồng làm mê hoặc quá rồi! Phải làm cho Chúa tỉnh mới được. Để thế này thì hỏng hết. Chúa hỏi, có lẽ nào Chúa lại lầm lẫn đến thế?

Các bạn Bảo Kim cũng như chàng đều ngỡ ngác. Họ bỏ mặc sách vở, sao nhãng việc học, chỉ họp nhau bàn tán về chuyện Quỳnh Hoa.

Đọc thư Quận chúa, Bảo Kim bất giác rung rung hai hàng lệ. Nàng đã tỏ hết lòng ngưỡng mộ đối với chàng, nói rõ cảnh ngộ mình, xin vĩnh biệt cùng chàng và trả lại thơ, phú mà nàng cho là không có quyền giữ. Cuối cùng nàng khuyên chàng nên quyết chí tu thân để ra giúp nước. Bài thơ bất cứ của nàng lâm ly sâu sắc, trách duyên tui phận, mỗi chữ là một giọt lệ, mỗi câu là một tiếng thở dài.

Bảo Kim nén nỗi đau lòng, hỏi chuyện Ái Thi. Con thị nữ kể lại hết tình cảnh Quận chúa. Chàng thương hại, thán phục đạo hiếu của nàng, nhưng lại không chịu vì chỗ nàng quá phức tạp. Tiền Ái Thi ra công, chàng dặn:

- Em về thưa với Quận chúa rằng ta sẽ theo hầu để bảo vệ Quận chúa.

Trở lại thư phòng, Bảo Kim ngơ ngác nhìn xuôi một chiếc ghế, thở dài:

- Chúa Tĩnh Đô thực là người cha tàn nhẫn!

Giờ xem bài phú Long Trì và ba bài tứ tuyệt tặng Quỳnh Hoa, lòng chàng choán một nỗi buồn tuyệt vọng:

- Quỳnh Hoa Quận chúa! Để làm chi những bài vô dụng này? Nó còn có nghĩa lý gì ở đời nữa?

Chàng lầy lủn đốt bài phú và ba bài thơ, ngao ngán nhìn theo ngọn lửa. Một chốc chỉ còn một đám tro khét lẹt. Bảo Kim chợt nghĩ:

- Thế là hết...

Chàng lằm rằm đọc tên Quỳnh Hoa và không cảm được giọt lệ.

Lúc ấy thì các bạn chàng đến tìm. Hoàng Đình Nghiễm nghiêm sắc mặt nói:

- Người quân tử không rõ lệ bao giờ.

Bảo Kim đứng dậy, mời các bạn vào chơi và nói:

- Tôi cảm thương Quỳnh Hoa, xúc động quá nên khóc, kể cũng là nhục cho một kiêu nam nhi, nhưng thực ra cũng chỉ vì mối tình thâm trọng quá!

Họ lặng thinh. Hồi lâu Hoàng Đình Nghiễm hỏi:

- Không có lẽ để yên cho ngẫu vầy hạt ngọc.

Trần Thành:

- Can Chúa thượng.

Đình Nghiễm lắc đầu:

- Không được. Tuyên phi còn đậy, can Chúa thượng vô ích. Nghe đâu các quan cũng có dưng sợ về việc này, nhưng Chúa thượng không xét.

Đỗ Tuấn Giao:

- Tôi tính không gì bả`ng đánh tháo cho Quận chúa.

Trâ`n Thành:

- Ý kiế`n â`y hơn cả. Chỉ tiế`c Nguyễn Mại không có đây.

Lưu Sĩ Trục:

- Nguyễn Mại còn sáu bảy hôm nữa mới ra nhận chức. Và trông mong gì? Mình phải chắ`c ở mình mới được.

Đỗ Tuấ`n Giao:

- Chúng ta làm lâ`y là hơn cả.

Lê Bá Hổ:

- Nhưng làm cách nào? Đám cưới một bà quận chúa có phải đâu như đám cưới người thường. Không dễ đế`n gâ`n cô dâu đâu. Các anh nên tính đế`n nước â`y. Lọt vào hàng quân lính cũng khó khăn lắ`m.

Hoàng Đình Nghiễ`m:

- Tôi tính không nên đánh tháo ngoài đường, làm loạn phép nước của Chúa thượng. Phải vào tận sào huyệt quân giặc mới được.

Cả bọn:

- Vào phủ Cựu Trời!

- Chứ sao? Các anh sợ à?

Lê Bá Hổ:

- Sợ thì không sợ, nhưng khó khăn.

- Không khó. Trong lúc cưới người ra vào tập nập, chúng ta đi lẫn với đám đông cùng vào phủ Cậu Trời, đại náo một phen xem sao, cho nó biết tay học trò Quốc Tử Giám.

Cả bọn đáp:

- Anh Nghiễm hơn tuổi vẫn có hơn.

Vũ Hoành hỏi:

- Tôi không sợ chết. Các anh đi đâu, tôi xin theo đây. Nhưng việc mình dự định liệu có thành không? Tôi nghe tên Đặng Lân có hàng trăm lính hậu, đứa nào cũng giỏi võ nghệ, ta có mấy người thì làm ăn gì?

Trần Thành mừng lại:

- Ai cũng do dự như anh thì việc gì xong được? Tôi nhất quyết tán thành ý kiến anh Nghiễm.

Cả bọn:

- Tán thành.

Bảo Kim cảm động vì lòng sốt sắng của các bạn. Chàng cũng biết đó là một công việc nguy hiểm, vì phủ Đặng Lân là một tòa lâu đài kiên cố, đường lối hiểm, mà quân gia đầy tớ thì nhiều không biết bao nhiêu mà kể. Biết thế, nhưng phần thì nóng lòng muốn cứu Quỳnh Hoa, phần thì sợ nói ra các bạn chê là nhát, Bảo Kim cứ ngò ì lặng im, không tán thành mà cũng không phản đối.

Đình Nghiễm hỏi:

- Anh Kim tính thế nào?

- Tôi thì không ngại, vì đó là công việc của tôi. Tôi chỉ ngại cho các anh.

Mọi người:

- Anh không phải nói khích nữa.

- Tôi không nói khích, các anh cũng biết tính tôi. Việc ta định làm phải lắm. Nhưng tôi chỉ e chúng ta bỏ ngỡ. Ta có thể hô hào dân chúng giúp một phần, vì những người bị Cậ Trời ức hiếp nhiều không kể xiết. Họ chỉ đợi dịp là hưởng ứng ngay. Nhưng làm thế thì to chuyện quá, chúng ta sẽ mang tiếng là quân phiến loạn, đạo thần tử lễ nào lại thế. Tôi tính thế này: cậu ấm Dương Tuấn Nghiệp biết rõ ràng đường lối trong phủ Đặng Lân. Từ hôm vợ cậu ta bị Đặng Lân đánh chết, cậu ta phiến muộn, chỉ lấy sự uống rượu làm khuây. Ta nên liên lạc với cậu ta, nhờ cậu ta làm hướng đạo, thì công việc sẽ dễ dàng hơn. Anh em tính sao?

Đỗ Tuấn Giao:

- Nên lắm. Nhưng còn việc cứu Quận chúa thì làm thế nào?

Bảo Kim đáp:

- Ta sẽ dò xem nàng ở lầu nào. Rồi một người sẽ lấy dây dồng nàng từ trên lầu xuống. Bên ngoài đã có người đợi, ta thuê sẵn một chiếc xe ngựa, vực nàng lên xe, tạm lánh về nhà anh Thành ở làng Mọc, có được không?

Trần Thành:

- Sao lại không? Vậy bây giờ cắt việc. Ai vào phủ, ai ở ngoài? Anh Kim nên ở ngoài là hơn cả.

- Sao tôi lại ở ngoài? Tôi phải vào phủ với anh em. Còn ở ngoài, không ai hơn anh Trầ `n Thành cả.

- Tôi có sức khỏe hơn anh em, lẽ nào lại giữ chức nhàn?

- Không phải chức nhàn. Quận chúa thoát hay không là ở trong tay anh. Muố `n cho cẩn thận, ta cử thêm một anh nữa giúp anh Thành.

Cả bọn:

- Cử anh Vũ Hoành. Hai người cùng ở một làng.

- Vậy thì anh Thành và anh Hoành đứng ở ngoài. Hai anh sẽ đi thuê xe. Còn anh Nghiễm, anh Hồ, anh Trục, anh Giao và tôi cùng cậu á `m Nghiệp vào trong phủ.

Trầ `n Thành hỏi:

- Nhưng câ `n phải có hiệu chứ.

- Không khó gì. Tôi sẽ thổi còi ra hiệu. Còn gì nữa không?

Hoàng Đình Nghiễm:

- Ta nên tìm cách thông tin cho Quận chúa biế `t để Quận chúa yên tâm và khỏi kinh ngạc.

- Việc á `y tôi xin đảm nhận. Và trưa mai, trước khi khởi sự, xin anh em đế `n đây, uố `ng vài chén rượu cho hăng.

Cả bọn đê `u nhận lời. Họ từ giã nhau, ai về ` nhà nấ `y, máu người nào cũng sôi nổi một nguồ `n say sưa phấ `n đấ `u.

V

Chúa Tĩnh Đô đi đi lại lại trong cung, lòng Chúa bị bao nhiêu tình cảm chia xé. Trông nét mặt cũng biế t ngài đau khổ vô cùng. Một lúc người thái giám chí thân của Chúa là Khê Trung hậ u khúm núm bước lên thê m. Tĩnh Vương ra hiệu cho vào, và hỏi ngay:

- Ta hậ i vô cùng, nhưng không còn cách gì nữa. Nay ta cự hôn, thì không những Tuyên phi phẫ uấ t, mà ta còn mang tiế ng trẻ con với thậ n dân. Các quan dâng số can gián nhiê u lắ m, người nào cũng bàn nên hoãn việc hôn nhân, lậ y có là Quận chúa còn nhỏ dại. Ý người thê nào.

- Tậ Chúa thượng, cứ như ý ngu thậ n, ta nên hoãn rậ i liệu có thoái thác, chứ đem Quận chúa mà gả cho em Tuyên phi thì làm hại cả một đời Quận chúa. Quận chúa có được như ai! Người hiê n lành, mà sức thì yế u. Chỉ e Quố c cũu là một kẻ vũ phu...

Khe Trung hậ u chợt đứng im không nói nữa, trán vã mồ hôi. Tuyên phi vén rèm bước ra, dáng giậ dữ, vẻ đẹp kiêu kỳ.

Tĩnh Vương ngượ ngậu hỏi:

- Ái phi ra đây làm gì?

Nàng quỳ trước mặt Chúa:

- Tiệ n thiế p vào tự tiệ n, tội thực đáng chệ t.

Chúa nâng nàng dậy. Nàng khóc và nói tiế p:

- Xem ý thì Chúa thượng phân vậ vì cuộc hôn nhân của em tiệ n thiế p và Quận chúa. Đó là quyề n ở Chúa thượng, tiệ n thiế p đầu

dám nài ép? Làm cho Chúa thượng ưu phiê`n, tiện thiế`p còn số`ng làm gì nữa.

Chúa thấ`y nàng rút trong bọc ra một vật gì sáng loáng đưa lên cô.

Nhanh tay ngài giữ lấ`y thì là một con dao nhọn sắ`c như nước. Lòng ngài tan trong tình yêu, bao nhiêu ý phân vân bay hế`t. Ngài đưa mắ`t bảo Khê Trung hầ`u lui ra, thân dìu Tuyên phi vào trong phòng, đặt lên một chiế`c giường kê ở đó. Người nàng run run, mặt nàng xanh nhợt, nhưng đôi mắ`t đã tình dịn`g nhìn Chúa. Tĩnh Vương hỏi:

- Sao ái phi lại nghĩ lẫn thắ`n thề`?

- Xin Chúa thượng cự hôn đi, em tiện thiế`p không xứng với Quận chúa.

- Đó là các quan dâng biểu xin cự hôn, ta không có ý ấ`y.

- Chiề`u nay đã cưới, xin Chúa thượng quyế`t đoán ngay cho, Chúa thượng cự hôn cũng còn kịp.

- Ái phi đừng nghi ngờ. Tín vi quố`c chi bảo, có lẽ nào ta lại nói sai lời, để mang tiế`ng với thầ`n dân và hậu thề`. Nhưng ta muố`n nói với ái phi một điề`u...

- Xin Chúa thượng cho biế`t.

- Ái phi không lạ gì con ta còn bé, mới 16, 17 tuổi, chưa phải đế`n tuổi gả chồ`ng. Vả Quận chúa người ô`m yế`u luôn, thuố`c quanh năm, mà vẫn không có lự`c. Ái phi chắ`c cũng chẳng lạ gì thề` chấ`t Quỳnh Hoa. Nay ta định thề` này: Cưới thì vẫn cho cưới, nhưng động phòng hoa chúc phải hoãn cho đế`n năm Quận chúa đầ`y 18 tuổi. Ý ái phi nghĩ sao?

- Tâu Chúa thượng, Chúa thượng nghĩ thế thật là chu đáo. Tình thương con của Chúa thượng không mấy người bằng. Tiện thiếp đâu dám không tuân theo? Và việc ấy, tiện thiếp đã nghĩ đến, và đã nói rõ cho em tiện thiếp, dặn phải rất từ tốn với Quận chúa. Đạo vợ nghĩa chồng, có phải chuyện chơi đâu. Chúa thượng dạy thế, tiện thiếp hoàn toàn đồng ý...

- Ta muốn gọi Quốc舅 vào đây nói chuyện, ái phi nghĩ thế nào?

- Em tiện thiếp đang chờ ở Bội Lan thất. Xin Chúa thượng cho nội giám vời đến.

Chúa đánh chuông gọi một người nội giám và truyền:

- Người đến Bội Lan thất triệu Quốc舅 lại đây.

Một lúc lâu Đặng Lân tới quỳ ở ngoài thềm, hô muôn tuổi. Chúa truyền cho đứng dậy và cho vào. Lân lóp ngóp đứng lên, khúm núm đi vào, dáng què kèch, tuy ăn bận rất sang. Ý từ hôn đã ngượng trong óc Tĩnh Vương, bậy giờ lại bốc lên. Ngài nhìn Tuyên phi, nghĩ thềm:

- Sao con tạo lại oái oăm thế. Chị thì là thiên tiên, em thì là quân bần tiện.

Ngài cố nén mãi mới không để lộ vẻ khinh bỉ.

Tĩnh Vương quay lại, chợt thấy Tuyên phi nhìn mình như có ý trách móc: nàng thâu hết ân tình Chúa. Ngài cố nói giọng thân mật.

- Quốc舅 ngồi đây, ta nói chuyện.

Đặng Lân dạ dạ, ngồi xuống. Tĩnh Vương chậm rãi nói:

- Quận chúa đương độ đào tơ liễu yếu. Chính ta cũng phải cung chiếu. Nay ta gả Quận chúa cho Quốc cữu, để cho hai họ thêm thân, nhưng ta dặn trước, Quốc cữu phải dè dặt buổi đầu, và đúng như ngạn ngữ nói, phải “nâng như nâng trứng, hứng như hứng hoa” mới được. Nay Quận chúa mới 16 tuổi; ta cho cưới, nhưng lễ động phòng hoa chúc phải hoãn. Trong phủ Quốc cữu, phải để riêng một lầu cho Quận chúa, từ nay đến năm Quận chúa 18 tuổi, Quốc cữu không được nhập phòng. Quốc cữu nghe ra chưa?

- Tâu Chúa thượng, hạ thần nghe ra rồi.

- Ta sẽ cử hai vị đại thần đi theo Quận chúa, để dạy Quận chúa học tập lễ nghi và trông nom thuộ c men cho Quận chúa. Quốc cữu muốn nói chuyện với Quận chúa phải hỏi qua hai vị đại thần ấy. Hai vị có cho mới được. Từ 18 tuổi trở đi, Quận chúa mới hoàn toàn là vợ Quốc cữu, và những lệ luật ta bắt Quốc cữu phải theo tự nhiên ta sẽ bãi đi. Lệnh ta đã ban Quốc cữu phải tuân, nếu không ta sẽ cho đón Quận chúa về và nghiêm trị Quốc cữu.

- Dạ dạ, hạ thần xin tuân lệnh thánh.

Tĩnh Vương ngấm Đặng Lân. Chúa càng ghét, giọng thêm nghiêm nghị:

- Thôi, chỉ dặn có thế, cho lui.

Đặng Lân lạy Chúa, rồi dương dương đi ra. Tuyên phi cũng quỳ trước mặt Chúa, xin theo em ra để sửa soạn lễ nghi.

Chúa đánh chuông gọi Khê Trung hầu. Người thái giám già bước lên thêm chắp tay chờ lệnh. Chúa ra hiệu cho đến gần, và hỏi một cách rất thân mật:

- Ta có việc này, phải nhờ đến nhà ngươi. Nhà ngươi là người có tuổi, lại trải thờ hai triều, lòng trung nghĩa đã rõ. Ngươi cũng biết rằng ta bất đắc dĩ mà gả Quận chúa cho Đặng Lân.

Khê Trung hậu:

- Tâu Chúa thượng, ngài nhất định gả Quận chúa cho Quốc cửu? Chỉ e Quốc cửu là người thô suất không hợp với tính đoan chính nghiêm trang của Quận chúa, rồi sẽ sinh chuyện rắc rối về sau. Huống chi Quận chúa người thì yếu, vóc thì gầy, chịu sao nổi được một kẻ phàm phu! Hôn nhân là việc trọng, xin Chúa thượng đừng hách tách.

Chúa không lấy làm chướng vì lời nói bộc trực của Khê Trung hậu. Chúa biết tính hậu ngay thẳng và rất trung hậu. Ngài dăm dăm nhìn hậu, và nói:

- Lễ cưới cử hành chiều hôm nay. Quân tử vô nhị ngôn, ta không thể bãi việc hôn nhân này được. Chỉ còn việc này ta chưa giải quyết xong, là chưa có người trông nom Quận chúa về nhà chồng. Ta nghĩ đến hai người là ngươi và quan Ngự sử Lương Khánh Bảo. Quan Ngự sử không có đây, chỗ nữa ta sẽ cho triệu vào. Nhưng có ngươi đi thì ta mới được yên tâm. Ta biết ngươi chăm sóc Quận chúa như cha, ngươi hiểu biết tính tình Quận chúa, chính ngươi là người thuởc thàng cho Quận chúa từ thuở nhỏ, đi theo Quận chúa không ai hơn ngươi được. Ngươi vốn cẩn thận, nên vì ta gánh vác việc này.

Khê Trung hậu cảm động, mắt giàn giụa ngược nhìn lên, thấy mặt Chúa buồn, hậu:

- Hạ thần đội ơn cao dày, chưa có dịp báo. Nay Chúa thượng giao cho việc này, dám đâu từ khó! Giả sử Chúa thượng không bảo, hạ thần cũng xin đi, để hậu hạ và trông nom Quận chúa. Quận chúa

còn non, có người thân đi kèm, cũng đỡ phần bờ ngõ. Cúi xin Chúa thượng cứ tin vào hạ thần. Hạ thần xin trọn đạo thần tử.

Chúa mỉm cười, tiến lại vỗ vai Khê Trung hầu, ân cần nói:

- Người cố giúp ta nhé!

Ngài lại cầm tay hầu, đặt vào bàn tay người thái giám một lạng vàng và nói tiếp:

- Ta biếu riêng người, người đừng từ chối.

- Tâu Chúa thượng, Chúa thượng ban, hạ thần đâu dám không nhận. Chỉ nghĩ công việc chưa làm, đã nhận thưởng, đồ với lương tâm, thực là xấu hổ. Và hạ thần đội ân Chúa thượng nhiều rồi, Chúa thượng bắt nhảy vào đống lửa cũng phải nhảy, huống chi là việc nhỏ này. Nhận thưởng đã tham lại không phải đạo.

- Người cứ cầm lấy, không được phụ tấm lòng ân cần của ta.

Khe Trung hầu quỳ xuống lĩnh, hai giọt lệ lăn trên gò má dẫn deo:

- Hạ thần dầu tan thân nát óc cũng không sao báo được thánh ân.

Chúa bẻng lòng phán:

- Người về sắp sửa đi. Mọi sự ta giao phó cho người đây. Ta sai người đi, thác ra là để dạy Quận chúa lễ nghi, nhưng thực là để kiếm chế Đặng Lân, người nên lưu ý nhé.

- Hạ thần đã hiểu ý Chúa thượng, xin Chúa thượng phóng tâm.

Khe Trung hầu quỳ lạy Chúa rồi khép nép quay ra. Chúa nhìn theo người thái giám trung thành, thở dài khoan khoái, và nói một mình:

- Bây giờ lòng ta mới được thư thái một chút...

Chiều hôm ấy, một buổi chiều thu buồn rười rượi. Lễ nghênh hôn đã sắp, mà chúa Tĩnh Đô còn lưu luyến trong tư thất với Quỳnh Hoa. Đã hai lần, lễ phiên vào tàu xin cho rước dâu, sợ qua giờ tốt Chúa đều gạt phắt đi. Ngài gặt gồng vô cùng. Chúa nhìn con gái, như cố thu hết một lần cuối cùng hình ảnh thân yêu. Ngài nhận thấy con gái xanh xao, trông quá gầy nhỏ trong bộ quần áo cưới. Chúa bắt nhẫn chia tay. Ngài đã hỏi con gái bao nhiêu lần câu: “Con có xin gì cha nữa không? Con xin gì cha cũng cho”, vậy mà Chúa vẫn hỏi. Quỳnh Hoa muốn xin một điều là bãi việc hôn nhân, nhưng nàng biết không sao được, nên mỗi khi Chúa hỏi nàng chỉ từ chối. Thái độ ấy càng làm cho Chúa thương nàng, và càng làm tăng lòng hối hận của ngài.

Lễ phiên giục giã lần thứ ba. Chúa biết không lưu luyến được nữa, đứng lên. Bao nhiêu quận chúa, phi tần, thị nữ xúm quanh Quỳnh Hoa, để đi phù dâu: Chúa như không trông thấy ai cả. Ngài đỡ Quỳnh Hoa đứng dậy, mắt không rời nàng. Cầm tay con gái, thấy lạnh, Chúa hỏi:

- Con làm sao đấy mà tay lạnh thế này? Mai về lại mặt, cha bảo ngự y bốc thuốc cho con.

Quỳnh Hoa sẽ tâm:

- Tàu phụ vương, con không làm sao cả. Con đi chỉ nhớ phụ vương, phận con gái, không báo đáp được ơn sơn hải, sinh ra thực là vô ích, xin phụ vương tha tội bất hiếu cho con.

- Con đừng nghĩ dở. Lòng hiếu của con cha đã biết.

- Con xin phụ vương ở nhà nên gìn vàng giữ ngọc, con thấy phụ vương sút đi nhiều, người trông võ vàng, con lấy làm lo ngại lắm.

- Con không phải lo cho cha. Chính con phải nên giữ gìn thân con cho cha được yên lòng.

Chúa Tĩnh Đô thân phù con ra khỏi cửa cung. Chín phát súng vang động kinh thành. Chợt Quỳnh Hoa nhìn cha, như có ý cầu khẩn. Tĩnh Vương dừng bước hỏi con:

- Con muốn xin gì cha chăng?

- Xin phụ vương tha tội cho con, con mới dám nói.

- Bao nhiêu tội của con, cha nhận hết. Con xin gì, cha cũng cho.

- Tâu phụ vương, phụ vương còn nhớ người làm ra bài phú Long Trì chứ?

Tĩnh Vương đột nhiên thấy hiện ra trong trí hình ảnh thanh tú của chàng Bảo Kim, người mà trước kia trong thâm tâm ngài đã chầm làm phò mã. Lời nói vô tâm của Quỳnh Hoa, Chúa thấy bao hàm cả bao nhiêu ý trách móc. Lòng Chúa thắt lại, phần thì thương con, phần thì hổ i hận. Chúa nói:

- Cha còn nhớ.

Quỳnh Hoa định quỳ xuống, Chúa giữ nàng lại và nói:

- Con không phải giữ lễ nữa. Có việc gì xin cha, con cứ nói. Cha đã bảo con rằng cha không tiếc gì con. Con nói đi, kéo nhà trai người ta giục giã.

Quỳnh Hoa ngập ngừng một lát rồi thưa:

- Đây là chút ân tình của con. Con không thể giữ mãi trong lòng được nữa. Bảo Kim và con tuy không thể thoát nặng lời - con là gái khuê các, dám đâu làm những điều xấu hổ ấy? - nhưng con đã

biết chàng là người quân tử. Cuộc thi văn đêm hội Long Trì, chàng được giải nhất, chưa nói ra, con đã...

Nói đến đây, nàng đỏ mặt, mãi không nói tiếp. Chúa Tĩnh Đô hiểu ý đỡ lời con:

- Cha đã biết.

Quỳnh Hoa nghĩ một lúc lâu rồi thưa, vẻ bẽn lẽn:

- Con chưa bẩm mệnh phụ vương, nhưng con đã muốn xin cha kén chàng làm phò mã, chỉ vì có việc này...

Nàng cảm động thôn thức khóc. Chúa cũng rơi lệ, và xung quanh, các quận chúa, các phi tần, các thị nữ và cả các nội giám người nào cũng sụt sùi, cảm thương cho thân thể nàng. Tĩnh Vương nói:

- Cha làm lỡ đời con, con trách, cha cũng xin chịu.

Quỳnh Hoa nức nở:

- Con có dám trách phụ vương đâu? Phụ vương đặt đâu con vui lòng nghe ở đấy. Con gái sao lại oán cha? Bài phú Long Trì của Bảo Kim, ba bài tứ tuyệt chàng tặng con, con đã sai thị nữ đem trả lại chàng. Gái có chồng không được có tư tình. Con sợ dĩ muốn xin phụ vương một việc là chỉ muốn đáp lại tấm lòng của Bảo Kim.

- Vậy con xin gì?

- Xin phụ vương trọng dụng Bảo Kim. Chàng là một người tài giỏi, có thể giúp phụ vương nhiều lắm.

- Cha sẽ thể ý con. Bảo Kim là chân ấm sinh, nay mai cha sẽ cho tập ấm, tuyển vào toà Hàn lâm.

Quỳnh Hoa bái tạ Chúa:

- Con xin vạ tạ phụ vương. Nay con mới được vui lòng xuấ t giá.

Chúa Tĩnh Đô và đoàn phù dâu đỡ Quỳnh Hoa ra khỏi cung. Trước thê m, hai vị đại thâ n là Khê Trung hâ u và Ngự sử Lương Khánh Bảo, mặc đại triều phục đã đứng trực sẵn. Hai vị đại thâ n cúi chào Tĩnh Vương và Quận chúa. Tĩnh Vương bảo con gái:

- Cha đã nói cho con biế t trước hai vị đại thâ n đây sẽ theo con về nhà chồ ng, dạy con học tập lễ nghi và trông nom sức khỏe cho con.

Quận chúa tâu:

- Phụ vương sẵn sóc cho con đê n thê là cùng. Con biế t lấ y gì báo đáp ơn phụ vương?

Nàng lại thủ lễ cùng hai vị đại thâ n:

- Chỉ vì tôi mà hai vị cô lão phải vấ t vấ.

Lương Ngự sử nói:

- Đó là chức phận chúng tôi phải thê . Quận chúa không phải quan tâm...

Tĩnh Vương nói:

- Ta giao Quận chúa cho hai khanh. Trăm sự nhờ hai khanh cả.

Quân ngự lâm đã từ từ bước đi, hai vị đại thâ n đã lên ngựa, kiệu Quận chúa đã khênh lên, chuông khánh rung rinh, phi tầ n, thị nữ xúm xít theo hâ u, tàn quạt che kín...

Chúa Tĩnh Đô không nhìn thấ y gì cả. Trước mặt ngài, chỉ còn hình ảnh người con gái mảnh khảnh và ngây thơ, bên tai ngài, chỉ vắng vắng tiế ng nói dịu dàng của Quận chúa. Ngài thở dài, lâu lâu lui

vào cung. Không gượng được nữa, vị Tổng nguyên súy, Nhiếp chính quốc, Thái sư Thượng phụ, uy quyền hống hách, cầm cân nảy mực cho muôn dân, loạng choạng đi vào năm lẫn trên giường, thốt tiếng kêu:

- Quỳnh Hoa! Cha hại con!

Hàng lệ tuôn ra, Chúa thôn thức như một đứa con nít.

***

Phủ Đặng Lân là một tòa lâu đài nặng nề và kiên cố. Được chúa Tĩnh Đô che chở, lại được phong chức Quốc tử, Đặng Lân tự xử như những bậc đại gia, xây phủ giống như phủ Thế tử. Các quan nhiều người đã hạch Đặng Lân, cho là lộng hành. Chúa làm ngơ cho, Lân lại càng được thể.

Những bậc công khanh ở kinh đô chỉ biết trả thù Đặng Lân bằng cách không giao thiệp. Và, ai cũng sợ con người tiểu nhân nham hiểm và lật mặt ấy. Đặng Lân cũng biết mình bị khinh bỉ, vì thế một mặt càng ngang ngạnh, gây sự với mọi người, một mặt hết sức sửa sang phủ đệ, trang hoàng cho đẹp hơn hết các dinh thự ở kinh thành.

Nhưng ý một đằng thì sự thực lại xoay ra một cách khác. Càng tu bổ bao nhiêu thì phủ càng thêm lờ lợt, càng thêm khó coi bấy nhiêu. Vẻ khôi hài của phủ Đặng Lân không qua được mắt Quận chúa. Đã ngao ngán, nàng lại thêm ngao ngán.

Lâu mà Lân dành cho Quận chúa lại càng lờ lợt. Quỳnh Hoa lấy làm chướng mắt vì những màu sơn sượng, những kèo cột chạm trổ công phu nhưng vụng về, nhất là vì mấy đôi câu đối chữ viết đã non, lời văn lại đầy ý lảng lơ dâm dăng. Quận chúa ngấm chiếc giường thốt bảo của mình. Phải, đây là giường của nàng! Nàng ghê tởm nghĩ đến người chồng mà nàng phải chung chăn

chung gô`i. Nàng rùng mình, có cảm tưởng như đứng trước một nơi xú uế`.

Nàng cho đời mình thế` là hế` t, không còn sinh thú gì nữa. Mọi quá, đáng lẽ phải ngô`i xuô`ng giường, Quỳnh Hoa ngô`i trên một chiếc cẩm đôn. Các thị nữ xúm quanh lại, đứng hầ`u nàng, chờ lệnh. Quỳnh Hoa không nói không rắ`ng, nàng nghĩ vắn vợ, thêm muố`n được như bầ`y thị nữ.

Hai vị đại thầ`n sau khi trông nom cho Quận chúa yên sở rồ`i, cũng trở xuô`ng dưới lầ`u. Họ ăn mặc đại trào phục và ngô`i trang nghiêm như trong chố`n miế`u đường. Quỳnh Hoa cũng thấ`y yên tâm, vì có sự che chở của hai vị cô`lão.

Nàng giật mình nghĩ đế`n Bảo Kim. Chàng đã báo tin sẽ cùng anh em đế`n cứu nàng, ngay đêm hôm cưới. Khi tiế`p được tin á`y, nàng rưng rời, sai ngay Ái Thi, Ái Nhạc chạy đi đưa thư cho Bảo Kim, can ngăn chàng. Thư tuy đã đi, nhưng nàng vẫn lo sợ...

Thầ`y Ái Thi và Ái Nhạc đứng đầ`y, vẻ mặt buồ`n tênh, nàng sẽ ra hiệu cho chúng lại gầ`n và hỏi:

- Hai con đưa thư ban sáng cho ai?

- Thưa Quận chúa, Ái Thi đáp, chúng con đã trao thư cho công tử Bảo Kim, theo lời Quận chúa dặn.

Nàng thở dài, nghĩ thầ`m:

- Thân ta là thân bỏ đi, số`ng đã vô duyên, chề`t cũng không có điề`u chi oán hận. Đời thiế`u ta được, nhưng không thể thiế`u Bảo Kim và các bạn chàng.

Lo cho Bảo Kim, nàng quên hế`t cả duyên số` hẩm hiu. Đêm đã khuya, gió thán`g Chín thổi lạnh lạnh, đánh bật một chiếc c rềm rơi

xuống ngay chân Quận chúa. Quỳnh Hoa nhìn qua chân song, bỗng tái mặt đi và nhắm nghiền mắt lại.

Cách lầu Quận chúa độ hai mươi thước có một nhà bát giác, không xây tường, rất rộng. Trong nhà chằng đèn kết hoa sáng trưng như ban ngày. Cậu Tròi đang ngồi ăn uống với lũ gia nhân. Tiệc đã đặt từ lâu, rượu đã cạn từng vò, mà chưa có vẻ gì tỏ rằng họ sắp thôi. Đồ ăn vẫn tiếp tục đem lên, các mỹ nữ vẫn chuyên nhau rót rượu. Trong tiệc có đến một trăm người ăn. Cậu Tròi, bào gấm, mũ hoa, ngồi ghế chủ, bên một thiếu phụ vẻ dâm ô. Lân đã say mê m, mắt híp lại, cười ha hả, nói líu không thành câu, chợt kéo thiếu phụ lại, ả cố gắng gỡ ra, bàn ghế đổ tung, bát đĩa vỡ loảng xoảng. Một tiếng lụa xé soạt soạt, ả thiếu phụ đã hở một bên vai tròn trặn và một góc ngực nõn nà. Đèn nện bỗng tắt tối om. Người ta chỉ còn thấy những bóng vật lộn trong nhà bát giác...

Trông thành đã điềm canh ba. Chợt có tiếng quát tháo của Cậu Tròi và những tiếng chửi rửa thô tục. Sau cuộc say sưa, Lân sực tỉnh dậy, như có ý hói hận về những cử chỉ vừa qua, nghĩ thầm:

- Chết chửa, Quỳnh Hoa mà trông thấy, ta còn thể thốt gì nữa!

Ả thiếu phụ, trong lúc mơ màng, ôm lấy chân Cậu Tròi. Lân tức giận nghiến răng, rút con dao găm sáng loáng trong bọc ra, đâm thẳng xuống ngực thiếu phụ. ả chỉ kịp kêu:

- Tròi ơi! Chết tôi rồi!

Đặng Lân rút dao ra, đâm luôn mười mấy nhát, đá cái thây sang một bên, rồi quát như con quỷ sứ:

- Bùi Đãng!

Tên vô lại sực tỉnh dậy. Y biết là có biến, vì sau cuộc vui vầy của chủ, không bao giờ là không có án mạng. Y đẩy người con gái nằm bên cạnh, vùng đứng lên thưa:

- Thưa cậu, cậu truyề`n gì?

- Thắ`p đèn lên mau!

Mọi người đã tỉnh, đèn vừa thắ`p lên, ai nắ`y đề`u rụng rời thắ`y ả thiế`u phụ nắ`m lổa lổ` trên vũng máu, mà Cậu Trời cũng be bét những máu, trông dữ dội như một hung thắ`n. Đặng Lân thét:

- Bây giờ là bao giờ?

Bùi Đãng thưa:

- Thưa cậu, bây giờ là vào nửa đêm, vừa mới trồ`ng canh ba.

- Chúng bay là một lũ ăn hại! Ai cho chúng bay bắ`t chước tao, những thắ`ng kia?

Lân quay lại, rút con dao ở thắ`y ả thiế`u phụ. Cả bọn đứng lên, chạy toán loạn. Nhưng người đông, chen nhau lục đục không ra được, Lân cứ việc đâm lắ`y đâm để, bắ`t kỳ một người nào, không mắ`y người không bị thương. Cả bọn đã chạy hế`t, duy còn một người con gái ngắ`y thơ dứ`u cắ`ng vắ`p phải cái cột ngã lắ`n ra. Cậu Trời đuổ`i kịp cười ha hả:

- Mắ`y chạy đi đắ`ng trời, đồ` thắ`t tiế`t!

Người con gái van lắ`y một cách thắ`t vọng:

- Xin lắ`y cậu, cậu tha cho em...

- Tha cho mắ`y để mắ`y đi đánh đĩ? Không giế`t mắ`y để làm gì?

Người con gái úa nước mắt, nói:

- Em không có tội gì, cậu tha cho em... Bố mẹ em...

Con dao đã cắm phập vào giữa bụng... Mặt hoa nhăn nhó, người con gái ôm bụng:

- Trời ơi! Trời ơi! Cậu tha cho em.

Đặng Lân rút dao ra, cười một cái cười ma quỷ, say sưa trong tội ác, lại đâm lia lịa nạn nhân cho đến khi không còn thấy cử động nữa bấy giờ mới thôi.

Giữa lúc ấy, thì trên lầu, Quận chúa thốt lên một tiếng kêu thốt thanh. Lân quăng dao đứng dậy nhìn lên phía trên lầu. Lại một tiếng rú vừa ai oán vừa thốt vọng. Lân ngấm đến mình, thấy quần áo đỏ ngầu những máu, tay chân cũng vậy. Vội lấy tay vuốt mồ hôi mặt, và mặt như sơn đỏ, trông càng kinh tởm. Con người trụy lạc ấy bỗng khao khát một chút tình êm ái hơn.

Lân quay vào trong nhà, kéo ghế ngồi, nhưng vẫn dăm dăm nhìn lên lầu Quận chúa. Hình ảnh dịu dàng của người thiếp nữ quý phái phảng phất trước mặt con dâm qui, nhẹ nhàng như áng hương thơm. Đột nhiên Lân chán ghét tất cả những thú vui xác thịt, tất cả những con gái đã qua tay.

Lân gật gù:

- Quỳnh Hoa đã là vợ ta, không lý gì vợ chồng lại cách biệt nhau, bông hoa đã kê đến tận tay, ai lại bỏ không hái? Con người lịch sự nhứt kinh thành, cao quý nhứt nước, nay thuộc về ta, bỏ không cũng uổng, mà chờ là khờ.

Lòng phơi phới, Lân tưởng tượng phút ái ân bên cạnh người khuê các kia: Một bậc tuyệt sắc giai nhân chắc phải có hương vị đặc biệt

hơn tất cả những kẻ tầm thường. Lân đứng dậy quả quyết:

- Mệnh lệnh của Chúa thật là vô lý. Sao ta lại nhắm mắt theo? Có gì đã có chi ta che chở. Mà khi sự đã rồi, Chúa có hỏi, chẳng lẽ lại đem làm tội con rể.

Nghĩ đến đây, Lân gọi lớn:

- Bùi Đăng! Bùi Đăng! Lên mau, cậu hỏi.

Nghe giọng nói, Bùi Đăng biết cơn điên của chủ đã dịu, y chạy lên thưa:

- Thưa cậu, cậu truyên gì?

Thấy chủ nhìn lên lầu Quận chúa, Bùi Đăng đoán được ý nói ngay:

- Thưa cậu, cậu nên đi tắm rửa. Đêm thanh cảnh vắng, đây là lúc cậu nên lên lầu nói chuyện với Quận chúa. Cậu đánh chén quá say, quên cả lễ hợp cẩn, cậu thực là một ông tân lang kỳ quặc!

Lân nói:

- Mày đun nước thơm mau, để ta tắm rồi lên lầu giáp mặt vợ ta.

Bùi Đăng dạ dạ luôn miệng. Một lúc sau, Lân tắm rửa sạch sẽ, mũ áo chỉnh tề, soi gương lấy làm tự đắc lắm. Quay hỏi Bùi Đăng:

- Ta có xứng là rể của chúa Tĩnh Đô không?

Bùi Đăng lay phục trước mặt Đặng Lân và thưa:

- Cậu không xứng thì còn ai xứng nữa? Chúa thực đã kén chọn được một vị giai tề. Và Quận chúa được một đức ông chồng như cậu, thực là tốt duyên. Nghĩa là con, đã y tá trong nhà, quen môm gọi là

cậu, chứ người ngoài thì một là bạ̉m Quận mã, hai là hô Thiên tuế́ , con ṛẽ Chúa có phải chuyện tậ̀m thường?

Lân cười:

- Quận mã mà cũng được người ta hô Thiên tuế́ à? Tưởng chỉ có Thế tử?

- Quận mã thì khác gì Thế tử? Cậu bây giờ phải đặt ra lễ nghi trong phủ, bặ́t buộc mọi người phải bạ̉m là Quận mã, phải hô là Thiên tuế́ . Ra đường cũng vậy, ai không tuân theo, chém đậ̀u hiệu lệnh. Việc ấy cậu mà giao cho con, con xin làm đậ̀u vào đậ̀y.

- Ta không giao cho mày, thì còn ai giúp được việc ấy.

- Con còn có ý cho treo ngoài chính môn một cái biển vàng đệ̀ ba chữ “Quận mã phủ” bặ́t ai đi bộ qua cũng phải cúi đậ̀u chào, ai đi ngựa cũng phải xuộng, như thế mới trọng thể, mới uy nghi, mới xứng với địa vị cậu.

- Phải đậ̀y, việc ấy ta nhờ mày. Mày không nói, ta cũng không nghĩ ra.

- Lại còn việc này nữa...

- Việc gì?

- Cậu cũng nên bặ́t chức thối các vương hậ̀u, tuyền nhiệu mỹ nữ, đặt ra buộ̀ng này, buộ̀ng nọ, vừa đệ̉ thêm sang, vừa đệ̉ tận hưởng đời trai trẻ. Trong nhà mới có hơn 50 người, toàn là những kẻ tậ̀m thường, nay cậu nên cho người đi bặ́t năm chục nữa, rội tùy sặ́c, tùy tài, chia ra từng hạng: hạng vũ nữ, thị nữ, vân vân... Cậu nghĩ có nên không?

- Nên lặ́m, mà có thế mới đậ̀u. Việc ấy ta giao cho mày.

- Con xin giúp cậu. Nhưng cậu cũng nên lên lầu đi, gần sáng rồi còn gì. Nói chuyện, thì còn bao nhiêu điều đáng nói.

- Vậy ta lên với Quận chúa đây. Thế lỡ hai tháng già sinh sự thì làm thế nào?

- Thì đánh cho một mẻ, đã làm gì được. Hai cái lão ấy, con trông chường mắt lăm. Thực chưa có đám cưới nào lạ lùng và vô lý như đám cưới cậu. Cho quan đi kèm con gái thà đừng cho cưới còn hơn.

Lân cười vui vẻ, bước sang lầu.

Lương Ngự sử và Khê Trung hầu bây giờ vẫn thức. Hai vị lão thần đã được mục kích cảnh dâm ô và cuộc tàn sát dã man. Lương Ngự sử nói:

- Tôi đã nghe thầy người ta nói nhiều về sự bạc ác và thói kiêu sa dâm dật của nó, không ngờ những lời truyền chưa thấm vào đâu với sự thực. Nếu thế thì ra nó lộng hành quá.

Khe Trung hầu nói:

- Tôi cũng không tưởng đến thế. Mà đây là giữa hôm cưới, những hôm khác nó còn hoành hành đến đâu? Nó giam không biết bao nhiêu đàn bà, con gái!

- Cụ không xem đây ư? Trong kinh thành, bao nhiêu người mất vợ, mất con, có ai dám nói gì? Ở vùng quê mới khổ nữa: cứ mong manh đâu có con gái hay đàn bà đẹp là nó mang lũ vô lại tới tận nơi, bắt hiếp đem đi, ai chống cự, đánh chết ngay lập tức, chẳng ai dám hỏi tội cả.

Khe Trung hầu thở dài:

- Chỉ thương hại Quận chúa! Tránh sao khỏi sự dập liễu vùi hoa?

- Cụ tính thế nào?

- Chắc nó còn nể Chúa thượng, nên không dám vào đây. Con quý dâm dục và tàn bạo ấy cứ nghe thây đàn bà là lăn vào, huống chi đã là vợ nó.

- Việc này không thể để yên được. Tôi tính ta phải làm cho ra nhẽ. Tôi là đài quan, lại càng không thể bỏ qua được. Phải tâu cho Chúa thượng biết. Vậy thì ngay bây giờ tôi thảo biểu tâu lên Chúa thượng, nói rõ tình hình trong phủ Đặng Lân. Cứ để thế này thì hại dân, hại nước, thương luân bại lý, không mảy lúc mà loạn. Cụ tính sao?

Khê Trung hậu trầm ngâm một lúc rồi nói:

- Cụ dạy phải lắm. Chỉ e Chúa thượng không xét. Chúa thượng bây giờ nhu nhược quá lắm, tôi ở gần nên biết rõ. Chúa thượng không quyết định được điều gì. Tuyên phi muốm thế nào là Chúa theo thế ấy. Bao nhiêu đơn kiện Đặng Lân đến tay Chúa, Chúa lại cho Tuyên phi xem. Một giọt nước mắt của Tuyên phi cũng đủ xóa hết tội Đặng Lân. Kêu Chúa thì kêu, nhưng chưa chắc đã thành.

- Không thành, tôi cũng thượng biểu. Những sự chướng tai gai mắt này phải để Chúa biết. Có thế mới cứu được Quận chúa. Tôi nhất định không để cho Quận chúa sa vào tay quân cường bạo...

Bỗng hai vị đại thần thây Đặng Lân đi lại. Khê Trung hậu nói:

- Nó lại chẳng?

- Chắc hẳn rồi. Nó giờ mặt như bõn.

- Tôi nhất định không cho lên.

- Chúa giao cho mình việc giữ Quận chúa, dù phải chết tôi cũng không phụ lời ủy thác.

- Đó là phận sự chúng mình. Huông chi tôi háu hạ Quận chúa từ nhỏ, tình nghĩa rất nhiều. Chúa thượng lại ân cần giao phó cho tôi công việc trông nom Quận chúa, trách nhiệm của tôi còn trọng đại hơn trách nhiệm quan Ngự sử nhiều lắm.

Khê Trung háu nói vừa dứt lời thì Đặng Lân cũng vừa tới gõ cửa.

Lương Ngự sử thét:

- Ai?

Tiếng thét đõng dạc, danh thếp khiến Đặng Lân hơi chột dạ. Trước háu trong phủ mình mà Cậu Trời tưởng như đứng trước chôn tôn nghiêm. Lân đáp có vẻ lễ phép:

- Tôi Quốc cữu, tôi Quận mã đây mà.

Khê Trung háu nói:

- Xin kính chào Quận mã. Chẳng hay Quận mã nửa đêm truyên việc gì?

- Ta muốn vào thăm Quận chúa.

- Việc đó thì chúng tôi không thể nào tuân lệnh Quận mã được.

- Sao lại không thể?

- Quận mã đã quên rồi sao? Lệnh Chúa thượng rõ ràng, chính Chúa thượng đã nói rõ cho Quận mã biết. Vì Quận chúa còn trẻ dại và sức yếu, nên lễ động phòng hoa chúc phải hoãn đến hai năm nữa. Lệnh Chúa đã ban, đạo thần tử chỉ có vâng theo.

- Ta có muốn náo phòng đâu. Ta chỉ muốn nói chuyện với vợ ta.

Lương Ngự sử nói:

- Chúa thượng đã dạy: dù chỉ muốn nói chuyện với Quận chúa, Quận mã cũng không được vào.

- Hai cụ là bậc đại thần tất phải biết cho ta. Có lý nào cưới vợ lại để đó. Vợ chồng như sao hôm, sao mai. Nói chuyện với nhau thì có chi là hại. Từ thượng cổ đến giờ, ta chưa thấy có đám cưới nào lại la lùeng như thế!

- Đó là lệnh Chúa thượng.

- Chúa thượng có bảo, ta cũng cứ ừ cho xong việc, chứ đương tuổi thanh xuân hơ hớ như ta, có lẽ nào ta lại chịu điểu ràng buộc ấy. Chúa thượng tưởng rằng ta sẽ làm tội tình Quận chúa sao? Quận chúa ở với Chúa thượng thế nào thì về với ta cũng thế. Ta nói đã nhiều, hai cụ cho ta vào...

- Không thể được! Chúa thượng đã giao cho chúng tôi trọng trách bảo vệ Quận chúa. Ai phạm vào chúng tôi tức là phạm vào Chúa thượng.

Lời nói răn ròi của Lương Ngự sử khiến Đặng Lân chột dạ. Quay gót, định trở ra, nhưng cho thế là một cái nhục, Lân lại đến gõ cửa.

Lương Ngự sử quát:

- Quận mã muốn làm loạn phép nước hay sao?

- Ta không sợ, mở cửa mau.

- Không khi nào mở cả. Quận mã nên trở về phòng riêng yên nghĩ.

- À, hai thằng già dám bướng với tao. Mở cửa mau không chúng bay chết! Quân không biết nhục, đi hâu vấy một người con gái, còn huênh hoang già hợm nổi gì?

- Đặng Lân! Đừng nói hỗn. Nên nhớ ta thay mặt Chúa thượng tới đây, phải nể mặt ta mới được.

- Thằng già vô lễ. Mày dám gọi tên tao, mày không biết trên đầu mày có ai nữa sao?

- Có Chúa thượng.

- Và có Quận mã.

- Quận mã? Hay là một tên giặc dữ?

Lân găm lên, nghiến răng ken két, lộ hết cả vẻ nham hiểm hung tàn. Khê Trung hầu thầy Lương Ngự sử quá nóng nói diu, tuy hầu cũng đang thâm gan tím ruột:

- Quận mã không nên nóng nảy. Mọi việc đều do Chúa thượng chủ trương. Lương Ngự sử và tôi vâng lệnh Chúa thượng đi bảo hộ Quận chúa, chúng tôi là phận thần tử chỉ biết tuân theo thánh chỉ. Và lại, trước khi nghênh hôn, Quận mã không chịu cái khoản này, thì làm gì chúng tôi phải vấp vớ tới đây? Quận mã còn nói gì nữa?

- Mày kể dài dòng cho tao thêm điên tiết. Chúa thượng bắt ép tao theo chứ tao ngu xuẩn gì mà chịu cái khoản vô nghĩa lý ấy. Tao muốn cưới Quận chúa ngay nên vờ ưng thuận, một lời hứa thì làm gì? Nay Quận chúa đã ở trong tay tao, tao bảo thế nào Quận chúa phải nghe như thế. Chúng bay cũng vậy. Ở trong phủ này không có Chúa thượng nào cả, chỉ có chúa Đặng Lân.

- Quận mã nói lắm cũng vô ích. Chúng tôi chỉ biết có lệnh Chúa thượng. Trừ phi Quận mã nói với Chúa thượng bãi cái lệ này đi thì chúng tôi mới để Quận mã vào.

Lân cười nhạt:

- Tên hoạn quan này, mày muốn chết phải không? Cả hai đứa nghe tao bảo: một là chúng bay mở cửa, tao sẽ tha chết cho; hai là chúng bay khăng khăng cố chấp, tao sẽ cho quân phá cửa vào, khi ấy tao sẽ mổ bụng moi gan chúng bay. Đừng có lấy nê Chúa thượng mà làm già. Đừng có trêu vào Cậu Trời. Tao muốn tử tế với chúng bay, không muốn thẳng tay, hôm nay là ngày vui vẻ. Vậy cho chúng bay chọn lấy một đường. Sống hay chết là tùy ở chúng bay cả. Tao nói thế là rõ ràng rồi. Chúng bay mở hay không mở?

Hai vị lão thần đồng thanh đáp:

- Không mở. Quận mã muốn chết thì phá cửa.

- À, chúng bay lại thách tao phải không? Thế thì chúng bay chết. Bay đâu!

Có tiếng dạ chung quanh, nhâu nhâu như chó sủa. Đặng Lân truyên:

- Phá cửa lâu cho cậu.

Tiếng dạ râm ran nghe rộn cả người. Chừng năm mươi đứa vô lại đồ tể, kẻ đao người thước, thế rất dữ dội. Bùi Đãng hỏi:

- Thừa cậu, phá?

- Tao đã bảo thế nào? Phá mau!

Tiếp theo là tiếng phá cửa ầm ầm. Trên lầu rung chuyển. Trời đã lờ mờ sáng. Quận chúa duy còn giữ Ái Thi và Ái Nhạc. Nàng sai Ái Thi xuống gọi hai vị đại thần. Lương Ngự sử và Khê Trung hầu lật đật lên. Quận chúa nói:

- Việc đến thế này, xin hai cụ lớn mở cửa cho họ vào, kéo di lụy đến hai cụ lớn. Tôi là phận gái, dù có mệnh hệ nào, quốc gia cũng

không thiệt hại. Nhưng hai cụ lớn là rường cột của triều đình, nếu có làm sao thì phụ vương lại thiếu tay phù tá. Thân tôi là thân bỏ đi rồi, hai cụ lớn đừng bận khoăn cho tôi nữa. Mở cửa cho họ vào.

Lương Ngự sử nói:

- Quận chúa bảo, chúng tôi đâu dám không nghe, chỉ nghĩ Chúa thượng đã giao phó cho việc bảo hộ Quận chúa, nay thấy biến lại bỏ chạy, không những chúng tôi hổ với tâm linh, mà còn lỗi đạo thần tử. Chúng tôi sống chết ở đây.

Khê Trung hầu cũng nói:

- Quận chúa đừng lo cho chúng tôi. Đây là lúc chúng tôi báo ân Chúa thượng. Xin Quận chúa cứ để mặc chúng tôi xử trí.

Hai vị đại thần vừa xuống thì cửa lầu vừa đổ, lũ vô lại ủa vào.

Lân đi trước, cười đắc sách:

- Tao đã bảo mà, hai thằng già đại thì chết.

Khê Trung hầu hét:

- Đây là nơi Quận chúa ngự. Chúng bay kéo ra ngay. Chúa thượng không dung những quân phiến loạn.

Một trận cười khinh bỉ đáp lại lời nói của Khê Trung hầu. Đặng Lân chỉ vào mặt hai vị đại thần, nói một cách ngạo nghễ:

- Chúng bay đã biết uy Cật Trời chưa? Nay chúng bay đã ở trong tay tao, quỳ xuống chịu tội thì cũng được tha cái chết.

Lương Ngự sử quát:

- Bước ngay quân vô lại. Ta đường đường một chân khoa bảng, một vị đại thần, trừ Chúa thượng, ai bắt ta quỳ được?

- Tao bắt được. Mà có quỳ không?

- Ra ngay, vào đây là mua lấy cái chết.

- Mà y nỏ môm, cậu có Chúa thượng, mà xác láo với tao sao? Bay đâu, trời cổ nó lại.

Khê Trung hậu nói:

- Quận mã không được làm càn. Trời vị đại thần, tội không phải nhỏ.

- Tên hoạn quan kia, tao trời cả mà, xem Chúa thượng có nói gì không. Bay đâu, trời cổ hai thảnh già cho chúng bớt thói ngang ngạnh.

Lân nói xong, sấn sỏ lên hậu. Lương Ngự sử cản lại, sẵn tay cầm chiếc hồ t, giáng mạnh vào mặt Lân. Tránh không kịp, bị hồ t đánh vào trán, Lân gằm lên, nghiến răng nói:

- Thế thì mà phải chết. Bay đâu, đánh như tử thảnh giặc già này cho tao.

Chúng xông vào. Lương Ngự sử vốn có sức khỏe, tả xông hữu đột chố ng cự rất hăng hái. Khê Trung hậu định ra giúp bạn, lại sợ đề ngỏ lộ i lên hậu. Đang lúng túng thì Lân sấn lại. Hậu nói:

- Quận mã không được lên.

Lân điên tiết hỏi:

- Mà điên sao? Đã đến nước này còn bướng hão.

Khê Trung hâu bỗng rú lên một tiếng. Một tên vô lại bỏ một tay thước trúng đầu Lương Ngự sử khiến cho vị đại quan ngã xuống chỉ kêu được một tiếng:

- Chúa thượng!...

Lũ đầu trâu mặt ngựa xúm vào, dằn vị đại thần túi bụi, không tiếng tay. Khê Trung hâu giọt lệ rờn rờn, nói một mình:

- Chúa thượng ơi! Hạ thần cũng xin theo gương quan Ngự sử để đáp ân Chúa thượng.

Đặng Lân hất hàm hỏi:

- Còn thằng hoạn quan này, đã biết đời chưa?

Khê Trung hâu nghiêng răng nói:

- Tội ác chúng bay tày trời, tao vui lòng chết, nhưng chết để báo oán chúng bay, để trả thù cho bạn ta. Chúa thượng ơi! Thần xin vĩnh biệt!

Hâu thu hết sức già, thoi một quả đá m rấ t mạnh vào mặt Đặng Lân. Lân tránh được, và nhanh chân, đá một cái vào giữa bụng viên thái giám. Khê Trung hâu ôm bụng, ngồ i sụp xuống. Cậu Trời tức giận, vụt tới tấp vào đầu, vào vai Khê Trung hâu và nói:

- Mày muố n chết thì cho mày chết.

Quận chúa đã mấ y lầ n định xuống lầ u. Nàng chắ c rằ ng Đặng Lân và bọn vô lại nề nàng hơn. Nhưng nàng không có đủ can đảm, và Ái Thi, Ái Nhạc cứ giữ chặt lắ y nàng, không cho nàng đi một bước. Sự dâm dật và thái độ hung ngược của Đặng Lân làm cho nàng ghê tởm và lo cho chính nàng. Nàng xót xa nghĩ:

- Đó là chôn g thiếp đấ y u? Trời hời trời!

Ái Nhạc bỗng níu lâ y áo Quỳnh Hoa:

- Chúng nó đánh quan Ngự sử võ óc chết rô i! Quận chúa ơi! Khê Trung hâu cũng chết mấ t!

Quận chúa bung mặt òa lên khóc. Hai con Ái Thi, Ái Nhạc thương chủ và lo sợ cũng ôm lâ y Quận chúa khóc. Rèm gấ m rung rinh, ba người cùng hét lên. Đặng Lân cười khanh khách, rùng rợn như tiế ng cười yêu ma:

- Quận chúa đâu, ra đây cùng tôi nói chuyện.

Thấ y Quỳnh Hoa không nói gì, Lân bước lại. Ba người thiếp u nữ lại rú lên, như đứng trước một hiện tượng hãi hùng. Họ cúi mặt vào nhau không dám nhìn ra phía rèm gấ m. Lân đã tới gầ n. Họ đẩy nhau chạy mỗi người một ngã. Lân đuổi theo Quận chúa:

- Quận chúa! Quỳnh Hoa em! Em không phải sợ.

Quỳnh Hoa đã riu cả chân lại. Lân đã nấ m được dây lưng nàng. Quận chúa không còn hô n vía nào nữa, nàng hét lên một tiế ng, ngã gục xuố ng bấ t tỉnh nhân sự. Lân ôm nàng vào trong bọc, gấ m khuôn mặt ngây thơ và miệng hoa kiề u diễm. Tay cục mịch đưa lên sờn trón đôi má nhưng. Cả cái thú tính trong người con sắ c quý nổi dậy, Cậu Trời ghì chặt cái thân hình đài các, say sưa với hương thơm của son phấ n, và vẻ dịu dàng của sắ c đẹp. Mắ t thềm thuồ ng như mắ t đũa trẻ trước một chôn g quả ngọt. Lân nấ m bàn tay nhỏ nhắ n và trá ng muố t, rô i cúi xuố ng hôn vào má nàng.

Ái Thi và Ái Nhạc ghé tòm cùng kêu lên một tiế ng thét lệt:

- Trời!

Tiếng kêu ấ y và hơi nặng mùi của Đặng Lân làm cho Quỳnh Hoa choàng tỉnh dậy. Nàng kinh hãi, cố cựa cho thoát hai cánh tay sắ t, mặt thì cô quay đi để khỏi chịu những cái hôn ô uế. Thấ y sức mình yếu quá, vừa ghé vừa tủi, nàng bỗng oà lên khóc và gọi:

- Phụ vương ơi! Phụ vương ơi!

Lân lại càng giữ chặt lấ y Quận chúa, nói một cách thô bì:

- Ái nương! Ái nương hãy tỉnh! Bấ y lâu nay tôi thầ m mong trộm nhớ ái nương, nay mới được thỏa lòng ao ước. Ái nương không sợ, phụ vương yêu ái nương bao nhiêu, tôi cũng yêu ái nương bấ y nhiều. Ái nương yên tâm, ta cùng nhau ân ái.

Bị ghì chặt quá, Quận chúa cau mặt se sẽ nói:

- Ông bỏ tôi ra, tôi không chịu được, chề t mấ t!

Lân cười ngắ t và nói:

- Ô hay! Ái nương lạ lùng thực. Sao lại gọi tôi là ông? Tôi là chồ ng ái nương, tôi là con rể Chúa thượng. Ái nương phải gọi tôi là Quận mã chứ.

Quận chúa van lơn:

- Ông bỏ tôi ra đã, bỏ tôi ra.

Ái Thi và Ái Nhạc trước tình cảnh ấ y không câ m lòng được, chạy lại run run thưa:

- Phò mã nên nói tay. Quận chúa vốc yếu, sợ không chịu nổi, thì khồ n đầ y.

Lân nhìn hai đứa thị tỳ, tùm tùm cười:

- Đưa ở nhà chúa, thảo nào cũng xinh tươi cả. Đám cưới của ta thật là nhất cử lưỡng tiện. Hai em đến cả đây cho vui.

Hai đứa thị tỳ thất kinh đồng thanh nói:

- Sao Quận mã lại ăn nói thế?

Quận chúa ghê tởm vì lời nói sỗ sàng của Đặng Lân. Nàng nghĩ: “Sao trời lại sinh ra được những giống vô lại ấy?” Nàng hết sức sợ, chỉ mong thoát ra là chạy đến cửa sổ nhảy xuống dưới lầu cho rồi kiếp. Nước mắt long lanh trên má. Lân lấy bàn tay chùi nước mắt cho nàng. Quận chúa lấy cái bàn tay phàm phũ và giết người ấy ra, rồi nói một cách giận giữ:

- Bỏ ra, bỏ ra, bỏ tôi ra! Trời ơi là trời!

Nàng vùng vẫy. Lân phải bỏ tay ra. Quận chúa đứng dậy xăm xăm chạy ra cửa sổ, định lao mình xuống sân gạch dưới chân lầu. Nàng bỗng trở mặt, lùi lại, tay phải vịn vào bao lon, lão đảo không sao đứng vững. Ở dưới sân, một tiếng kêu vọng lên:

- Quỳnh Hoa! Quận chúa!

Nàng cũng kêu lên một tiếng vừa vui mừng vừa kinh hãi:

- Bảo Kim!

Lân đã tới cửa sổ, cũng trở mặt ra nhìn một cảnh tượng lạ lùng. Bảy anh em Bảo Kim và Dương Tuân Nghiệp bị trói giật khuỷu tay ra đằng sau, do bọn Hồ Trọng Vũ dẫn tới chân lầu. Thấy Đặng Lân, Hồ Trọng Vũ thưa:

- Thưa cậu, tám tên này định làm điều chi ám muội. Sáu đứa lọt vào trong phủ, hai đứa ở ngoài, lảng vảng quanh lầu Quận chúa. Sáu

đưa ở trong chúng con bắt được từ tang tảng sáng, hai đứa ở ngoài, chúng con vất vả mới đuổi kịp và vừa giải về đây, đợi cậu phát lạc.

Lân đẩy Quận chúa ra bên cạnh, nhô đầu qua cửa sổ. Vũ lại tiếp:

- Thưa cậu, chúng giết cả dao, cả thừng, cả cưa. Không thiếu gì!

- Được lắm, chúng bay còn nhớ những đứa này không?

- Thưa cậu, có. Thằng Bảo Kim và một lũ đêm hội Long Trì.

- Phải rồi, thằng Bảo Kim là đầu sỏ. Ta chưa kịp hỏi tội chúng, chúng lại đến đây chịu tội. Hãy đánh cho chúng một trận bò lê kéo càng đã. Chúng cả gan thực, nho sĩ chi mà lại làm nghề đào tường khoét vách. Bảo Kim, mày đến đây làm gì?

- Tao đến để giết mày, giết một đứa đại dâm đại ác.

- Muốn giết tao, mày ngu thực. Học để làm gì? Còn những tên kia?

- Chúng tao đến giết mày, trừ hại cho nhân dân.

- Chúng bay giỏi! Chúng bay muốn chết thì được chết. Khi xưa tao đánh chết người không tội, huống chi ngày nay. Giết hết lũ hủ nho cho sạch mắt. Đem chày sứt ra nện vỡ đầu gối chúng cho tao!

Quận chúa đứng sau Đặng Lân, nhìn ra, hai hàng lệ rùng rùng. Cô cách thanh kỳ của Bảo Kim và các bạn chàng trương phản một cách rõ rệt với dáng dấp thô bạo của thầy trò Đặng Lân. Đỗ Tuân Giao còn tươi cười nói chuyện với các bạn, ung dung rõ ra người đại trượng phu uy vũ bất năng khuất. Nàng lấy làm phiến rã những trang phong lưu mặc khách kia chỉ vì nàng mà mang lụy. Nàng

ghê sợ cho đời họ, và đột nhiên lòng yêu Bảo Kim mà bấy lâu nàng vẫn cố nén nay bỗng dậy lên, bội phẫn mãnh liệt...

Nàng giật mình nghe Đặng Lâm truyền lấy chày sắt tra khảo bọn Bảo Kim. Nàng luống cuống thốt kêu:

- Trời ơi! Chày sắt nện còn chi là đầu gối người ta nữa. Quận mã ơi! Đừng giở trò ấy ra, em xin Quận mã.

Lâm khoan khoái được nghe Quận chúa gọi mình là Quận mã, lời nói êm như ru, trong như ngọc rót bên tai, bèn cầm lấy tay Quận chúa, nàng để nguyên cho cầm. Đặng Lâm nhìn nàng và hỏi:

- Tôi nghe ái nương là người yêu văn tự vì thế hay xưng họa với bọn Bảo Kim, chắc hẳn cũng có ít nhiều tình ý.

- Sao Quận mã lại có sự nghi ngờ ấy?

Lâm liếc mắt:

- Biết đâu đây! Biết đâu tôi không bị người tranh trước!

Lòng Quỳnh Hoa sôi lên, cả cái phẩm cách thanh cao của nàng lấy làm chướng vì những lời nói đê tiện ấy. Trông nàng lúc ấy có một cái gì oai nghi nhưng kiêu mị lạ lùng. Lâm vòng tay ôm lấy thân nàng ngọc. Nàng nói:

- Trong ngày cưới, Quận mã đã giết hai vị đại thần, không phải là một tướng triệu. Xin Quận mã đừng bày trò tra khảo ra nữa, em xin Quận mã.

Lâm ngây ngất vì sắc đẹp Quỳnh Hoa, quay lại bảo Bùi Đăng:

- Thôi, tha hình phạt cho chúng nó, dẫn chúng nó xuống nhà giam. Hôm nay là ngày vui của cậu và Quận chúa. Mai kia hỏi tội

chúng cũng vừa.

Lân dìu Quận chúa vào trong lầu; nàng bủn rủn cả người, mặt xanh nhợt đi. Khi Cậu Tròi đặt Quỳnh Hoa lên giường thất bảo, thì nàng mê man bất tỉnh, mặc thân cho kẻ giày vò.

Trong khi ấy, Bảo Kim bị Bùi Đãng dẫn xuống nhà giam. Trông lên lầu, chàng bỗng choáng váng đầu óc. Tim như bị muôn phát kim đâm, chàng nói một mình: “Thà ta đừng biết nàng cho xong. Quận chúa, Quận chúa! Thôi thôi là hết!” Các bạn Bảo Kim cùng lặng thinh, như để chia sẻ cùng chàng nỗi trâm thương...

VI

Khi Nguyễn Mai đến nhận chức Hộ thành binh mã sứ, chàng lầy lăm lã rằng công việc không có một chút gì là tổ chức cả. Binh lính thì uể oải, ngựa thì gầy yếu, việc tuấn phòng thì sơ sài, công văn thì bẽ bộn. Hỏi các thư lại thì đô i đáp mơ hồ, ảm hứy, không rõ rệt một điề u gì.

Hôm trước chàng đem gia quyế n lai kinh - mẹ chàng không theo đi, vì muố n tránh nơi phồ n hoa đô hội - thì hôm sau chàng ra công đường làm việc. Tuổi quá trẻ trung của quan Hộ thành đô i với một chức vụ rấ t hệ trọng làm cho bọn ti thuộc kinh ngạc. Nguyễn Mai thức suố t đêm, xem hế t những công văn, đon từ giấ y má, trong số đó có hàng 30 lá đon khiế u nại Đặng Lân vì tội hãm hiế p và giế t người lầ y của. Chàng thảo tập số rấ t dày, đề nghị một chương trình cải cách tuấn phòng rấ t chu đáo và xin nghiêm trị tấ t cả mọi người trái phép, bấ t luận hoàng thân quố c thích. Chương trình cải cách đượ Chúa duyệt y, nhưng những đon kiện Đặng Lân không thấ y trả về .

Chàng biế t đó chỉ là sự tấ t nhiên, nên không lầ y gì làm phậ ý. Chàng đem hế t cả tài lực, nhiệt thành, khôn khéo ra tổ chức lại công việc tuấn sát trong kinh thành, chỉ có má y hôm, kế t quả đã rục rờ. Kinh thành đã thấ y thực hiện một nề n trật tự mới mà dân thường khao khát, tên Nguyễn Mai đã đượ mọi người nói đế n một cách kính phục.

Nhưng nổi canh cánh trong lòng Nguyễn Mai là việc Đặng Lân. Ngay khi tới kinh thành, tin Quỳnh Hoa bị Chúa ép gả cho Cậu Trời đã khiế n chàng tức giận. Tức giận nhấ t là vì cuộc tình duyên ấy sẽ làm khó công việc tiêu trừ Đặng Lân mà chàng dự định. Một tâ ng

khó nữa là bọn ti thuộc cứ nghe thấ y nói Cậu Trời là sợ khiế p đả đi. Nguyễn Mai một mặt nêu cao tinh thầ n vị nghĩa, một mặt dạy cho thuộc hạ những môn võ rấ t hóc hiểm. Lòng hào hiệp, trí quang minh, sự sẵn sóc, nhấ t là tài điề u khiến đã đem lại cho quan Hộ thành trẻ tuổi những tay sai đấ c lực tận tâm. Một hôm chàng triệu tập mọi người lại, hiểu dụ:

- Các người cứ thẳng tay làm việc. Kẻ nào trái phép bấ t luận sang hèn cứ giải nộp. Tội vạ đâu đã có bản chức chịu. Trong khi thừa hành chức vụ các người không bao giờ được do dự, hèn nhát. Nên nhớ rằ ng lúc nào các người cũng được bản chức bênh vực cho đế n cùng. Bản chức thà chịu chề t còn hơn để các người mang vạ. Bản chức chỉ yêu câ u các người có thê . Sau nữa bản chức khuyên các anh em không nên lộng hành, không được vô lễ, lúc nào cũng phải tươi cười nhã nhậ đố i với mọi người. Bản chức mong rằ ng các người sẽ hê t sức giúp bản chức, và cô làm sao cho nha Hộ thành nêu được tấ m gương đại nghĩa trong nhân gian.

Sau khi đã chỉnh đố n công việc được ít nhiề u, chàng mới đế n chơi Nguyễn Thị lang phu nhân và để thăm Bảo Kim. Thấ y bạn không có nhà và phu nhân rầ u rầ u, chàng hỏi thì phu nhân đáp:

- Kim xin phép đi chơi ba ngày, nay đã mười hôm chưa về . Mấ y hôm nay bác nóng ruột quá, cháu đã biế t đó: em đi đâu, thường đúng hẹn thì về , không bao giờ lại quá lâu như thê . Bác chỉ sợ có sự gì xảy ra thì bác đấ c tội với bác trai nhiề u lấ m.

Nói xong phu nhân sụt sùi khóc. Mai khuyên giải phu nhân, lại hỏi:

- Thưa bác, chú Kim đi từ hôm nào?

- Chiề u hôm mô `ng mười tháng Chín.

- Chính hôm cưới Quận chúa phải không, bác?

Phu nhân nghĩ ngợi một lúc rồi đáp:

- Có lẽ phải, à phải đấy. Hay là...

- Thưa bác, có lẽ nhân hôm tốt trời thì đi chơi ngoạn cảnh, mãi vui quên về đấy thôi; chắc không có điều chi quản ngại. Thưa bác, bọn Trần Thành có nhà không? Bác hỏi chưa?

- Chúng đi cả chưa người nào về.

Mại thân mật:

- Thưa bác, bác không lấy vợ cho chú nó, hai lăm hai sáu tuổi rồi. Cũng vì thế mà chơi vui quên cả đường về. Hôm nào chú ấy về thì bác đánh cho một trận, rồi liệu tìm đám nào mà cưới vợ cho chú nó. Bác đã già rồi, cũng phải có người giúp đỡ việc nhà chứ.

- Bác có không nghĩ đến việc ấy đâu! Chỉ vì nó ương gàn, tiêng rảnh ngằn ấy tuổi đầu, mà đại đột, có đâu được như cháu. Bác đã tìm cho bao nhiêu đám mà nó không ưng đám nào. Nó thì nó muốn cả trời, cháu ạ.

- Thưa bác, cháu lạ gì chú Kim. Chú ấy không khó tính đâu, bác ạ. Chắc vì chưa đúng số đấy thôi.

- Cứ như cháu, cháu đoán nó đi đâu?

- Bác không lo, cả bọn đi chưa có ai về thì tức là họ còn mãi mê ở đâu đấy thôi, cháu xin đi tìm chú nó về cho bác.

- Nay cháu đã có địa vị. Chúa thượng lại nể, còn em thì lâu lẳng chơi bời, bác thầy thẹn cho em.

- Thưa bác, cháu chỉ là một đứa vũ phu. Chú Kim học rộng tài cao thế nào cũng làm rạng vẻ tổ tông. Chẳng mấy lúc đã Thị lang, Tham tụng.

Nguyễn Mai nói chuyện qua loa với phu nhân, liệu lời an ủi, rồi đứng dậy cáo lui. Chàng lên ngựa ra roi về nhà, ruột nóng như lửa đốt. Chàng lấy làm lo cho các bạn, vì mười phần, chàng đã đoán ra bảy, tám công chuyện. Chàng đã biết tình tha thiết của Bảo Kim đối với Quận chúa. Chẳng sau một phút điên rồ, Bảo Kim đã định làm một thủ đoạn gì để cướp lại người yêu. Và một khi Bảo Kim đã định thì các bạn chàng tất không từ nguy hiểm lặn vào giúp sức. Nguyễn Mai đã rõ cái tình bần hữu nô nòng nài của bọn “Long thành thất kiệt”, mọi tình khăng khít như keo và cao trọng như núi. Chàng tự trách:

- Tội ta không nhỏ, lai kinh bốn năm hôm mới đến thăm bạn. Bảo Kim làm sao thì ta mang hận suốt đời!

Chàng lại có ý trách Bảo Kim hấp tấp, không đợi chàng, đã vội đem cái sức văn nhược ra để mưu một công việc khó khăn, mua lấy sự thất bại!

Thầy chàng về, có vẻ tư lự, vợ chàng hỏi:

- Thầy nó có việc chi mà lo nghĩ?

Chàng đáp:

- Tôi có việc này vội, phải đi ngay. Chú Kim có lẽ nguy.

- Chú Kim làm sao?

- Mình không cần biết. Tôi phải đi ngay may ra mới kịp cứu chú ấy.

Chàng suy tính một lúc, rồi gọi hai tên lính tâm phúc nhất là Phạm Kính, Đặng Phan vào bảo:

- Hai anh võ n có tài võ nghệ, lại có đảm lược, ta muố n nhờ một việc...

Phạm Kính thưa:

- Bẩm quan lớn truyề n gì?

- Tô i nay ta muố n vào phủ Đặng Lân thám xét tình hình trong phủ â y, hai anh tính sao?

- Bẩm quan lớn, chúng con không sợ gì, nhưng thiê t tưởng đầ y là nơi nghiêm câ m, từ trước đê n nay chưa ai dám vào...

- Vậy thì chúng ta vào. Hai anh nên giấ t cả đồ ăm khí, tô i nay ta khởi hành. Nên nhớ thành Phú Xuân ta còn coi rẻ, huố ng chi là cái phủ con của thằ ng Đặng Lân.

- Chúng con xin theo quan lớn.

Tô i hôm â y, trời mưa tâ m tã, ba cái bóng đen từ nha Hộ thành lạng lẽ tiế n vào phủ Đặng Lân. Sau khi vượt hào, họ cùng trèo tường nhảy vào trong vườn: tường tuy cao và có câ m đầ y những mảnh thủy tinh, nhưng Nguyễn Mại có thuật riêng nên họ trèo một cách dễ dàng. Võ n có đôi mắ t tinh suố t và đã quen bóng tô i, chàng đi trước dẫn đường cho hai tên lính. Chợt họ cùng núp cả sau một gố c cây. Có người đuôi theo nhau và tiế ng con trai con gái. Tiế ng con gái:

- Em xin bác, em lạy bác tha cho em.

Tiế ng con trai:

- Chẳng bác với cháu, chẳng lay với van gì! Bắ`ng lòng hay không bắ`ng lòng thì nói...

Người con trai như đã đuối kịp, vì có tiế`ng nói:

- Im ngay không tao đâm chề`t. Vào đây!

Nguyễn Mại đờ`ng ngay đầ`y là một cuộc trên bực trong dẫu luôn diễn trong phủ ô uế`. Chàng theo riế`t họ, chúng tiế`n vào một ngôi nhà nhỏ. Lửa vừa bật, người con trai kêu rú lên một tiế`ng kinh hãi: ba người trắng sĩa bước vào. Một lưỡi kiế`m sắ`c như nước kê`ngay vào cổ y. Mại lạnh lù`ng hỏi:

- Mi là ai?

- Bắ`m quan lớn, con là Đào Văn Kiên, tên kia đáp một cách sợ hãi và ngập ngừng.

- Còn ả kia?

Người con gái thưa:

- Bắ`m quan lớn, chúng con là con nhà lương thiện, bị bác này và mắ`y người nữa bắ`t vào trong phủ, xin quan lớn tha cho con được về`.

Mại hỏi Kiên:

- Sao mi lại vô cớ bắ`t người lương thiện vào đây làm gì?

- Bắ`m quan lớn, chúng con theo lệnh Quô`c cũu, bắ`t những mỹ nữ để Quô`c cũu dùng.

- Mi đã bắ`t cho Quô`c cũu thì đem người ta đế`n đây làm gì?

Mại nhìn người con gái, quả là một người mặt hoa da phấn, trông có vẻ e lệ hơn là vẻ lẳng lơ. Đào Văn Kiên thấ y tráng sĩ hỏi vặn, á p úng không sao đáp nên lời. Y định chạy trố n, nhưng Mại đã giữ lại, bàn tay sắ t của chàng bóp chặt bàn tay y. Kiên nhăn mặt kêu đau, lay lắ y lay để. Mại cười nhạt nói:

- Mi cậy thề cậ mi, y quyề n ức hiế p người ta. Ta nghe đờ n mi là một trong ba tay sai đắ c lực nhấ t của Đặng Lân có phải không?

Đào Văn Kiên thắ t sắ c, không hiểu làm sao tráng sĩ lại biế t tỏ tường như thề .

Mại tiế p:

- Đêm hội Long Trì, mi theo cậ mi đánh nhau với bọn học trò Quố c Tử Giám. Ta còn nhớ rõ mặt mi. Tội ác của mi nhiề u lắ m, nhưng ta cũng tha cho. Tha cho cả tội này.

Mại chỉ người con gái rô i lại tiế p:

- Cậ mi mà biế t mi tự tiện thông gian với người kia chắ c mi cũng không thoát chề t. Nhưng ta làm ngơ cho. Ta chỉ câ n mi giúp cho một việc: mau chỉ cho ta nhà giam công tử Bảo Kim. Ta là quan Hộ thành binh mã sứ đây.

Đào Văn Kiên trố mắ t kinh ngạc nhìn Nguyễn Mại, người mà chúng vừa sợ, vừa ghét. Biế t là có việc với một tay lão luyện, Kiên nói:

- Bẩm quan lớn, xin quan lớn tha phúc cho con. Bảo Kim công tử, con quan cô Nguyễn Thị lang phải không?

- Phải.

- Chính hôm nay là phiên con đánh các cậ á y.

- Bấy người phải không?

- Bẩm quan lớn tám.

- Đó là các bạn của ta. Mi dẫn ta đến, không những ta tha tội chết cho mi, mà còn thưởng công cho là đáng khác. Đi mau!

Sợ tiết lộ, chàng sai Đặng Phan trói người thiếu nữ lại, rồi ba thầy trò theo Đào Văn Kiên đi. Qua những nhà ngang dãy dọc, họ đến một căn nhà kiên cố, ẩn trong cây cối um tùm. Kiên lấy chìa khóa mở chiếc cổng kín. Một mùi hôi hám xông ra. Nhà chia ra hai phần ngăn nhau bởi một hàng chái song bằng sắt lớn. Gian ngoài là nơi canh, mỗi bên kê một hàng ghế ngựa dài có chừng năm tên gia nhân nặm há hốc mõm ngủ lả lác. Mọi tiết đến trước chái song; nhờ ánh đèn ở gian ngoài, chàng thấy lờ mờ các bạn chàng, người nào chân tay cũng đeo xiềng nặng nề, mặt mũi thì hốc hác, mắt trộm sâu vào, râu tóc mọc rậm. Người nào cũng chỉ đeo một manh khố. Họ nặm trên rơm rạ trông mập mờ có vấy máu. Đứng trước cảnh thảm não ấy, Mọi tuy là một trang võ tướng cũng cảm thấy bùi ngùi. Chàng định gọi Bảo Kim thì chợt nghe tiếng Đỗ Tuấn Giao lạnh lạnh ngâm:

Triết kích trâm giang tiết vị tiêu...

Và cả bọn đồng thanh ngâm theo. Nơi giam cầm bỗng chốc thành một hội tao đàn. Mọi cười và lẩm bẩm:

- Họ sung sướng thực!

Chàng quay lại bảo Đào Văn Kiên bây giờ bị Phạm Kính và Đặng Phan tuốt kiề m đứng kèm hai bên:

- Mở chái song ra.

Kiên nói:

- Bẩm quan lớn, chúng con đã dẫn quan lớn tới đây, chả nhẽ còn giấ u giế m: cứ mỗi buổi đánh các công tử xong, chúng con lại phải giao chìa khóa cho Quận mã...

- Đánh từ hôm nào?

- Được bảy hôm nay, mỗi hôm hai lầ n đánh và chỉ cho bọn họ ăn cháo câ m hơi.

- Chủ mi thực đáng chề t.

Chợt có tiế ng ở trong bàn tán:

- Có phải anh Mạ i không?

- Không có lẽ.

- Chính anh â y.

- Nhưng sao anh â y lại vào đây?

- Làm gì có chuyện lạ â y!

- Có họa quáng lòa!

- Nế u là anh Mạ i thì anh â y phải phá châ n song vào cứu chúng ta chứ.

- Rõ khờ cả, chờ anh â y ra thì đâu có sự này.

- Chính anh Mạ i, không sai đâu.

Nguyễn Mạ i nhảy tới trước châ n song và gọi to:

- Kim đâu? Thành đâu? Nghiễ m đâu? Hoành đâu? Hồ đâu? Giao đâu? Trự c đâu? Nguyễn Mạ i đây. Nguyễn Mạ i thân đê n cứu anh em đây.

Xích khóa gãy vỡ dưới sức vịn bẻ của người tráng sĩ. Chàng chạy lại chỗ chúng bạn bị xiềng xích, họ cố sức nhô dậy mà không sao được. Một vài người ứa lệ vì vui mừng. Bảo Kim phê u phào hỏi:

- Anh vào đây cách nào? Sao lại vào đây được?

- Chỉ để cứu các chú. Nhưng đã mệt, đừng nói nữa. Về nhà hãy nói chuyện.

Chàng lần lượt tháo hết xích cho anh em. Khi tháo xong thì gà đã gáy bên tai, nhưng cơn mưa vẫn còn tầm tã. Nguyễn Mai phải đi tìm cho mỗi người một cái gậy tre. Thầy Nguyễn Mai, cả bọn thêm bội phần hăng hái, họ cố đem sức thừa ra khỏi nhà giam. Mai cầm kiếm, nắm tay tên Kiên bắt đi dẫn đường.

Bảo Kim khẩn khoản xin Nguyễn Mai nhân thể cứu Quận chúa Quỳnh Hoa. Mai tiếp:

- Chưa phải việc của ta, vả cũng không có lý gì tôi cứu Quận chúa cả.

Bảo Kim cãi lại:

- Sao lại không có lý? Ta không để Quận chúa thành một người bạc mệnh.

- Không nên làm một việc gì háp tấp cả. Bây giờ tôi chỉ biết có các chú. Mọi người hãy về nhà đã, cho các cụ yên tâm. Rồi muốn gì thì gì.

Ra khỏi phủ Đặng Lân, Nguyễn Mai quay lại bảo Đào Văn Kiên:

- Đáng lẽ ta giết mi, nhưng mi đã lầy công chuộc tội, khiến ta cứu được bạn ta, vậy ta tha phúc cho mi. Lúc này ta đã hứa xong việc ta sẽ thưởng công cho mi, quân tử không nói đùa, đây mi cầm lầy.

Chàng trao một thỏi bạc cho tên vô lại và nói tiếp:

- Ở đây thì mi cũng chết, ta khuyên mi nên đi đâu kiếm việc làm ăn lương thiện thì hơn.

Đào Văn Kiên dạ dạ. Nguyễn Mai dẫn mọi người đi. Lúc ấy vừa gặp bọn lính tuấn mà chàng đã dặn đến chờ gần đây. Chàng sai chúng cõng bọn Bảo Kim đi. Khi Nguyễn Mai về đến nhà thì trời vừa sáng bạch.

Tin bọn anh em Bảo Kim trốn thoát làm náo động cả phủ Đặng Lân. Mọi người hốt hoảng. Khi Bùi Đăng lên báo cho Cậu Tròi biết, Lân gằm lên như một con thú dữ, thét lấy kiếm, rồi chạy xuống nhà giam. Hỏi đến Đào Văn Kiên thì tên này đã trốn mất, hỏi đến lũ gia nhân nãm canh, chúng nói hồ đồ không ra manh mối gì. Đặng Lân rít lên:

- Thế thì chúng bay giết tao, chúng bay giết tao, lũ toi com, đồ chó chết!

Lân đâm chết mấy tên, còn những tên khác đưa thì què, đưa sứt đầu cụt tay, gãy giụa trong nhà giam, kêu khóc thảm thiết. Khi đã mệt nhoài, Lân trở về phòng riêng. Một người đàn bà đến trình về bệnh Quận chúa, Lân quát rầm rĩ:

- Cho nó chết, của nợ ấy thì để làm gì. Tao căm không cho nó uống thuốc nữa. Cho nó chết, vì nó mà tao không giết ngay bọn thằng Bảo Kim, nó đã không thiết gì đến tao, thì cho nó chết.

Khi người đàn bà giảng giải, khuyên nên giữ mồm giữ miệng, thì Lân điên tiết, đánh đập người ấy tàn nhẫn, và thốt lên những lời bất kính với cả chúa Tĩnh Đô, nổi giận không vì những sự phát biểu đã man ấy mà nguôi đi, trái lại cứ âm ỷ đốt cháy lòng Cậu Tròi.

Từ xưa đến nay, phủ Lâm vẫn là nơi bí mật, cách biệt với người ngoài. Lâm vẫn yên trí rằng đây là nơi bất khả xâm phạm. Càng nghĩ càng tức. Thấy Bùi Đăng lên hâu, Lâm há t hàm hỏi:

- Có bắt được thằng Kiên không?

- Thưa cậu không.

- Sao lại không? Lâm gâ m lên khiên Bùi Đăng phải lùi lại vì kinh sợ.

- Thưa cậu, nó trốn mất rồi. Con đã sai người đi tìm nữa. Con vẫn đồ rằng thằng Kiên không bao giờ lại phản cậu, nay con có đủ chứng cứ để minh oan cho nó.

- Dù nó oan mà bắt được nó tao cũng giết. Chứng cứ đâu.

- Cậu còn nhớ con An, thằng Kiên mới bắt về tháng trước hâu cậu...

- À phải, cái con lúc chúng bay dẫn đến trình tao ở đồng Hoàng Mai, hãy còn xúng xính mặc áo cô dâu có phải không? Sao không đem nó lên hâu?

- Bẩm cậu, hiện con An bị trói ở nhà chơi ngoài vườn, con đã dẫn lên hâu cậu.

Hai tên gia nhân dẫn thị An vào. Đặng Lâm hỏi:

- Ai trói mày, con kia?

Thị An kể hết đầu đuôi câu chuyện, rồi tiếp:

- Thưa cậu, ba người thì một người đeo kiếm, hai người giết dao, đều mặc quần áo đen chèn. Người đeo kiếm tự xưng là quan Hộ thành binh mã sứ...

Đặng Lân rú lên:

- Nguyễn Mai?

- Vâng, Nguyễn Mai, Bùi Đăng nói. Chính Nguyễn Mai đã y cậu ạ. Chỉ có nó mới dám hoành hành thế, chỉ có nó mới có gan vào phủ ta, chỉ có nó mới có tài leo tường, bẻ xích. Con biết t, nó đủ môn võ, quân Nguyễn khiếp danh không phải tay vừa. Bọn Bảo Kim là bạn nó, nên nó đến cứu. Chính thằng Mai đã y, cậu ạ.

- Thằng ấy, không thể để yên được.

- Việc này nên từ đó. Hiện nó giữ chức Hộ thành binh mã sứ, coi việc trị an trong kinh thành. Chúa thượng rất yêu. Nó mới về có năm sáu hôm, những tay anh chị ở kinh thành đã phải xa chạy cao bay. Nó lại khám phá ra một cuộc âm mưu làm loạn. Chúa thượng hiện đang xét, con tưởng cũng khó mà trêu được nó.

- Đến như quan Tham tụng tao giết t, Chúa còn không nói gì, huống chi nó là một chức Hộ thành. Trước ta chỉ là Quốc cữu, Chúa nể ta một, nay ta lại là Quận mã, Chúa nể ta mười, ta xin gì mà Chúa chẳng nghe. Nó phải biết tay ta. Nó phải chết.

Lân suy nghĩ một lúc, rồi truyên đồng dục:

- Bay sắm kiệu để ta vào cung yết kiến Tuyên phi.

Lân nghĩ:

- Nguyễn Mai, mày đến ngày tận số hay sao mà dám cả gan vào phủ tao náo động. Thù này phải báo. Tao làm cho mày phanh thây trăm mảnh mới nghe. Tao đã quên đi, mày lại giờ trò.

Tiệc rượu đã bày lên, thơm tho và sang trọng. Cậu Trừ đã c ý rót chén rượu mừng mình và nói với mọi người:

- Trời muô' n giê' t thắ' ng Mạ' i đố' ! Phen này thì ta báo đượ' cái thù ở Long Trì, cả cái thù đê' m qua. Và cùng với Nguyễn Mạ' i, cả bọ' n Bả' o Kim, ta cũ' ng giê' t hê' t.

Trưa hờ' m â' y, Lân ở phủ chúa về', ngắ' t nga ngắ' t ngườ' ng, miệ' ng thối sáo, tay múa may, vui vẻ khôn xiê' t. Bù' i Đắ' ng chạy lại, cởi áo cá' t đai, treo mũ, lau giầ' y, sẵn đón hờ' i Lân về' ý Chúa. Lân nhắ' y lên sập, tựa vào gồ' i xê' p, duỗi chân cho bọ' n gia nhâ' n nắ' n, rô' i tươi cười bả' o Bù' i Đắ' ng:

- Thê' là xong, thắ' ng Mạ' i phen này thì chề' t mắ' t đầ' u. Tuyên phi tức nó lắ' m, và thê' sẽ làm hại nó kỳ đượ' đê' rửa thù cho ta. Ngà' i dặn ta phải đê' phòng kéo nó lại vào phủ và khuyê' n ta hắ' y nhắ' n nhự' c, đừ' ng lờ' i thối với nó. Lại vừa may giữa lúc ta hắ' u chuyê' n thì Chúa thượ' ng vào. Ta chưa kịp nói thì Tuyên phi đã kể tội Nguyễn Mạ' i. Ta chưa thắ' y ai nhanh trí như Tuyên phi. Ngà' i vu cho Mạ' i làm nhự' c ta ở giữa đườ' ng và nói rắ' ng: “Mạ' i khinh rẻ cả Chúa thượ' ng, khinh rẻ cả tiệ' n thiế' p, bả' o Chúa là hoang dâm vô độ, công kích cả họ hàng Chúa, lại xui mọi người chỉ nên tôn sùng nhà Lê và truấ' t ngôi nhà Trịn' h...” Chúa tái mặt đi, xem ý Chúa tức giận lắ' m. Tuyên phi lại khuyê' n Chúa không nên quá tin Nguyễn Mạ' i, sợ nuô' i một cái họa lớn. Chúa nói: “Ta cũ' ng có ý gờ' m tên â' y”. Và ngà' i hứa sẽ trù' ng trị nó. Còn ta thì ngà' i hê' t sức bênh vự' c. Ngà' i sẽ xuô' ng chỉ cá' m mọi người bắ' t kỳ quan dân phạm đê' n ta, ai trái lệnh đê' m chém. Chúng bay bả' o như thê' có nên mừng không?

- Nên lắ' m, nên lắ' m, cả bọ' n gia nhâ' n nhao nhao nói. Có thê' thì chúng con mới đượ' yên tâm hắ' u hạ cậ' u, chứ từ ngày thắ' ng Mạ' i về' giữ chức Hộ thành chúng con vẫn lo ngòm ngóp.

- Không phải lo, Lân nói một cách quả quyê' t. Mai kia thì thắ' ng Mạ' i rụng đầ' u. À còn việc này nữa: Tuyên phi dặn ta phải sẵn sóc Quỳnh Hoa, kéo Chúa thượ' ng biế' t Quận chúa ô' m thì chề' t cả. Ta

thì chán con bé ấy lắm rồi, nhưng tình nghĩa vợ chồng, ta cũng không nên tệ quá. Có Quận chúa đấy, ta mới dễ kêu cậu Chúa thượng, và thằng Mai mới sợ ta.

Ngày hôm ấy, Cậu Trời đặt một tiệc lớn, khao thưởng bọn gia nhân, và những sự nông cuồng dâm ác lại diễn ra trong lâu đài.

Mấy hôm sau, có tin Nguyễn Mai bị giáng hai cấp, và Chúa xuống chỉ cấp Nguyễn Mai không được lấy cố là phòng giữ kinh thành, phạm đến hoàng thân quốc thích, nhất là tôn tộc trong ngoài họ Trịnh.

Bùi Đăng nói:

- Chúa còn để nó làm gì, lại không chém nó đi, cho hết một cái bươu. Giáng hai cấp thì mùi gì.

Đặng Lân nói:

- Cứ dần dần rồi nó phải chết.

***

Đã ngót hai tháng nay, Cậu Trời không xuất phủ. Dân gian đã mừng và cho rằng vì lấy Quận chúa nên Lân đỡ nông cuồng. Người ta đỡ lo ngơm ngớp, nhiều người lại ca tụng Quận chúa, cho nàng là ân nhân của dân kinh thành, là người vợ hiền biết khuyên chồng, đã cảm hóa được một tên sắc quỷ hung ác.

Nhưng có phải đâu. Một hôm Đặng Lân gọi Bùi Đăng và bảo:

- Ta đã lâu không đi chơi, chỉ vì bận việc Quận chúa. Mà thực ra thì từ ngày cưới, ta không được lạc thú gì. Mà y chực đưa đàn bà trong phủ chả có đứa nào ta vừa ý. Nay ta cho cả chúng bay. Ta lại nhớ đến cô Ngọc, con viên tri huyện Hoàng Công Thành, mà y còn nhớ không?

- Thưa cậu, sao con lại không nhớ. Một bậc tuyệt thế giai nhân. Người ta đã đồn là đẹp nhất kinh thành.

- Đích đây, con ấy thì ta mới thực vừa ý. Có đâu như Quỳnh Hoa, buồn như xác chết. Hôm nay, nhân được buổi mát trời, ta muốn đi săn chơi để bù lại những cái phiền từ ngày cưới. Phiền thực, thà chẳng lấy và cứ như trước lại hơn.

- Thưa cậu, cô Ngọc mà bỏ qua thì tiếc thực. Nhưng con tưởng cậu hãy nên hoãn ít lâu. Thằng Mạ...

- Mà sợ thằng Mạ à? Sợ nó thì còn làm trò gì nữa? Mà sợ nó chứ tao sợ nó ư? Nó cứ trêu vào tao đây: Không nói nó, cả họ nó cũng bị tru di. Một vị Quốc cữu, một ông Quận mã, lại sợ một thằng Hộ thành thì còn ra nghĩa lý gì?

- Thưa cậu, Nguyễn Mạ bướng lắm. Nhớ ra...

- Bướng với ai, chứ nó dám bướng với Chúa thượng sao? Tao chỉ thét một tiếng thì nó thất đảm. Nghĩa là nó chưa gặp tao đây thôi.

Thầy Bùi Đãng còn đứng tẽn tẽn, Lân quát:

- Thằng chó chết, mà sợ đến thế kia à?

- Thưa cậu, con thầy lo lo, nên không muốn để cậu đi.

Lân cười ngặt nghẽo và nói:

- Không ngờ chúng bay dốt đến thế! Đã có tao mà chúng bay vẫn còn sợ nó thì lạ thực. Thu xếp ngay không tao đánh chết cả lũ bây giờ. Mau dàn bày nghi trượng, tàn quạt, màn giương, chắn đệm, tao phải phá một bữa cho thực thỏa chí, bắt con Ngọc, bẻ nhị hoa mới thôi. Còn chúng bay tao cũng cho mặc ý, muốn làm gì thì làm.

Cả bọn, trừ Bùi Đăng, hoa chân hoa tay sung sướng. Lân say sưa, vỗ vai Bùi Đăng và nói:

- Mà y là đứa thân tín nhất của tao, mà y định làm cho cuộc chơi mãi vui hay sao, thằng kia?

- Đi cũng được, nhưng cậu phải đề phòng lắm. Nên đem nhiều người đi, người nào cũng phải đủ khí giới mới được.

- Mà y cẩn thận cũng phải. Xuống thuyền tất cả hai trăm đứa, bắt đứa nào cũng phải đeo gươm. Nhớ đem cả cỗ bàn, rượu chè, hoa quả, bánh trái thực nhiều, để tao thết đãi cô Ngọc. Màn giường chần đệm phải sức cho thật nhiều nước hoa. Phường bát âm cũng phải đem đi, không có đàn sáo nhã nhạc, thì mất vui. Ta phải đi cho thật sang trọng, cho xứng đáng cùng người ngọc.

Lân cho là đã nói được một câu ý vị, phá lên cười và năm lạy Bùi Đăng tát lạy tát đẽ. Bùi Đăng sung sướng, vừa van lạy, vừa cô gờ ra. Khi được chủ buông, y vào buồng lạy mũ hoa, bào đỏ, đai ngọc, hia da cho Đặng Lân.

Cờ dong, trống mở, đô bát bửu dàn bày, đàn sáo nhã nhạc tấu lên. Bùi Đăng và năm mươi tên gia nhân bận võ trang, đeo kiếm dài rước Đặng Lân lên mình con ngựa bạch, yên vàng, bành gấm. Tàn tán, cờ quạt xúm xít che kín, trông sắc sỡ những màu đỏ, màu xanh, và lóng lánh những mặt kính, những hột vàng, những tua kim tuyến. Sau Đặng Lân lại có một toán năm mươi võ sĩ xếp hàng hai theo hộ vệ, và đi đoạn hậu là một bọn gia nhân mặc áo nẹp, khiêng một chiếc giường thết bảo, màn bát tiên, ở trong người ta nhận thấy đôi gó i thêu uyên ương, nệm gấm, hương thơm ngào ngạt.

Khi công phủ Đặng Lân mở rộng, và cờ quạt ở trong rước ra, mấy nhà hàng phố kêu thết thanh:

- Cậu Trời đã y!

Tức thì người ta chạy toán loạn, nhất là những đàn bà con gái. Tiếng kêu trời, kêu đất, xen lẫn với tiếng đóng cửa âm ầm ầm.

Đặng Lân lên ngựa truyề n dõng dạc:

- Lên chùa Quan Thánh.

Đám rước từ từ đi, và Đặng Lân nghênh ngang trên mình ngựa, đưa mắt diều hâu nhìn ngang nhìn ngựa, thỉnh thoảng lại nói chuyện với Bùi Đăng...

Cô Hoàng Thị Ngọc, đúng với tên cô, là một trang kiêu diễm, nổi tiếng không những ở kinh thành, mà còn ở các tỉnh nữa. Quan huyện Hoàng Công Thành hiếm hoi chỉ sinh được một mình cô, nên ngài yêu dẫu và chiểu chuộng hết đời. Vì phải bỏ vào trong Nam giúp Việc Quận công về việc từ hàn, nên quan Huyện để phu nhân và con gái ở nhà, nhân thể để hậu hạ bà lão mẫu bả y giờ đã ngoài tám mươi. Ba người đàn bà ở một ngôi nhà cổ ở Thụy Khê. Tuy là con quan, nhưng cô Ngọc không quen thói xa hoa, nàng vẫn theo mẹ chắt tằm ươm tơ, thức khuya dậy sớm. Một người bạn quan Huyện đã hỏi nàng cho con trai, một tay hay chữ có tiếng ở Kinh Bắc. Hai nhà đã thuận, nhưng vì nhà trai có bụi nên việc cưới hoãn.

Ba bà cháu, mẹ con ở dẫu y, sống một cuộc đời yên lặng. Một hôm, Cậu Trời đi qua, cả làng khiếp sợ. Chính cô Ngọc, hôm ấy đi lễ, bị Đặng Lân bắt gặp, cũng may mà nàng nhanh chân trốn được. Mấy người đã bàn nhau sắm bỏ nhà đi nơi khác, thì lại được giầy của quan Huyện nói sắm sửa thăng chức và bỏ về làm việc ở một phủ gần kinh thành. Và, sau dẫu y được tin Cậu Trời đã lấ y Quận chúa, và ngót hai tháng, không thấy hoành hành nữa, nên dẫu y yên trí rằng Lân đã cải tâm cải tính. Vì thế gia đình cô Ngọc ở lại Thụy Khê, không tính dẽ n việc dọn đi nơi khác nữa.

Hôm ấy, cô Ngọc đang ngồi bên cạnh bà mẹ, vừa quay tơ vừa nói chuyện, ai nấy mơ màng đến quan Huyện ở xa, một mình nơi quân thú, và đều mong quan chóng trở về để gia đình sum họp. Chợt một bà láng giềng hốt hơ hốt hải chạy qua nói:

- Bà lớn và cô có chạy đi không? Cậu Trời đến đây. Tôi phải chạy về ngay bảo con em đi trốn.

Bà Huyện nghe rụng ròi, muốn hỏi nữa thì người kia đã chạy mất. Thấy con gái sợ và ngỡ ngác, bà Huyện nói:

- Bà và mẹ thì không cần, còn con thì phải trốn đi mới được. Con theo mẹ ra sau vườn, mẹ con theo cánh đồng chạy lên Bưởi, rồi vào ẩn nấp ở đâu, chứ ở đây không được, nó đã biết con rồi!

Bà Huyện vừa gọi người bố già ở nhà trông nom cụ cố và sắp đặt con gái chạy, thì đã thấy một lũ côn đồ, kẻ gươm, người giáo, phật giáo đi vào. Bà Huyện thất kinh, cô Ngọc rú lên một tiếng. Lũ côn đồ đã tiến lên thêm. Nhà không có cửa thông ra sau, mà chúng thì đông đặc phía ngoài. Biết là nguy tới nơi, bà Huyện bảo con nấp vào xó cửa rồi chạy ra hỏi:

- Các bác hỏi gì, mà vào sừng sộ thế? Đi ăn cướp à?

- Còn sừng sộ bằng mười nữa. Đây là người nhà Quốc cữu, bà định bướng phải không? Đây không đi cướp của mà đi cướp người. Cô Ngọc có nhà không? Cậu đang đợi bên hồ Tây.

- Cháu nó đi vắng.

- Đi vắng à? Đi vắng thì nọc xác mụ ra.

Hồ Trọng Vũ nói xong, quay bảo lũ đi theo:

- Vào bắt cô Ngọc. Cậu đã cho người thám thính, biết chắc là có nhà.

Bà Huyện run lên:

- Quả thực cháu không có nhà. Chúng tôi còn có mẹ già, sợ nhiều người vào kinh động cụ. Xin các ông xét cho.

Cả bọn cười âm thầm nhạo. Vũ thét:

- Vào tìm mau! Chậm trễ thì có đũa chết.

Chúng xông vào, chỉ nháy mắt đã bắt được cô Ngọc lôi ra. Bà Huyện chạy lại, thấy con khóc lóc, cũng òa lên khóc. Bà sụp xuống lạy Hồ Trọng Vũ:

- Xin ông tha cho cháu. Tôi chỉ có một mình nó.

Cô Ngọc cũng kêu:

- Lạy ông, ông tha tôi, đừng bắt tôi. Thà giết tôi còn hơn.

Trọng Vũ nói:

- Chỉ một lúc thôi, cậu lại cho về.

Rồi truyên:

- Điệu ra mau.

Bà Huyện chạy lại giữ con, thì bị một chiếc tay thước đánh vào giữa lưng, bà ngã lảo ra, đau quá không kêu được nữa. Cô Ngọc thương mẹ, cố hết sức chống cự để thoát ra, nhưng sức đào tẩu liễu yếu, nàng bị chúng kéo đi, xa xa còn vắng vắng tiếng khóc nghe rât não ruột.

Đặng Lân đợi cô Ngọc ở bờ hồ Tây. Giường đã kê, màn, chăn, nệm, gỗ i tinh tươm, trên thảm cỏ, trong một khu nhiều cây cối. Cảnh đây, lại có một chiếc bàn, bày cỗ sang trọng, cờ quạt cả m la liệt, và những đường lối thông vào khu Lân đóng để có dụng biện cả m người ngoài đi lại. Lân đã bỏ mũ hoa, áo bào đỏ, chỉ mặc chiếc áo xanh hoa đỏ, và quần nhiều điệu, lưng thưng đi đi lại lại, ra ý đợi chờ. Tuy đã sang đông, nhưng trời còn mát. Lân tưởng tượng đến cái thú đề mê: Chung chăn gỗ i với giai nhân bên sóng hồ xanh biếc, giữa một buổi chiều sơ đông tươi đẹp.

Mắt Cậu Tròi bỗng sáng lên vui mừng. Xa xa, thấy bọn gia nhân xúm xít khiêng một chiếc cang đi về. Có tiếng khóc tỉ tê, rõ ra tiếng con gái. Lân nhảy nhót sung sướng:

- Đích rồi! Chúng nó bắt được con Ngọc rồi! Phen này thì mày trốn lên mây.

Tuy còn cách xa, Lân đã hỏi Hồ Trọng Vũ:

- Ngọc phải không? Nói mau cho cậu mừng.

Trọng Vũ thưa:

- Con đã cam đoan với cậu, nếu không được xin nộp đầu kia mà.

Bọn gia nhân đã đặt cang xuống, họ lôi cô Ngọc ra, lúng túng trong một cái túi gấm thắt đầu. Nàng vùng đứng dậy, tóc mây xoắn trên vai, má đỏ ửng, mắt long lanh, vẻ mộc mạc và hơi xộc xệch của nàng càng tăng phần kiều diễm. Nàng định tìm đường trốn, nhưng chung quanh gia nhân Cậu Tròi đứng đông, không có lối thoát thân. Nàng tức giận quát:

- Thế là nghĩa lý gì?

Cậu Tròi đã sẵn để:

- Mỹ nhân lại đây cùng ta uống rượu.

Lân giữ chặt hai tay cô Ngọc, và say sưa nhìn hết vòng ngọc bích đeo bên tay trái, làm bật nổi nước da óng nuốt như tơ, lại ngấm đôi mắt đẹp tuyệt trần, đen lạnh lánh và hai má không giời phấn mà trắng như bông. Tuy mím lại vì giận dữ, đôi môi vẫn không già u nổi vẻ thắm tươi. Cô Ngọc rút tay không được. Nàng nói, lời trong trẻo và dịu dàng:

- Em xin cậu, cậu tha cho em.

- Tha là thế nào? Mình hãy vào cùng ta uống chén rượu “hợp cần”.

- Cậu đừng nói thế, không ai nghe được. Bỏ tôi ra không có thì chẳng ra gì.

- Ủa, chẳng ra gì? Mình hãy lại đây uống rượu rồi sẽ hay.

Lân kéo nàng lại bàn, đặt ngời xuống ghế. Người thiếp nữ nhát định không ngời mà không được. Nàng ôm mặt khóc rung rúc. Lân vịn vai nàng, nàng ẩy mạnh ra. Lân nói:

- Đừng thấy ta yêu mà làm nũng. Chết bây giờ.

Nàng nói:

- Chết thì chết tao không sợ mày.

- A! Con này giỏi!

Lân ghì chặt đầu nàng, để ngửa mặt lên, đổ một chén rượu vào mõm. Nàng sặc sụa, lại đổ luôn hai chén. Người nàng choáng váng, mặt nàng đỏ bừng trông rất có duyên. Lân ngấm nàng không chớp. Cô Ngọc định chạy, nàng loạng choạng không sao bước vững.

Lân truyên triết soạn. Tuy say, nhưng cô Ngọc cũng biết là tình thế nguy ngập, nàng quyết không chịu nhục, nhưng vì không tự chủ được chân tay, nàng bị kéo từ từ đến bên giường thất bảo. Nhưng khi bị đặt mình trên đệm gấm, nàng bỗng chồm lên. Trong phút mãnh liệt, nàng cắn mạnh vào vai Đặng Lân đến nỗi Lân không chịu được kêu rít lên. Khi gỡ được ra, Lân tức giận, hai tay đè xuống ngực nàng, mặt lộ đầy tà dục và tàn ác. Nhưng cô Ngọc đã vùng dậy. Cô bảo toàn trinh tiết, nàng thấy như ai truyên thêm sức mạnh. Một cuộc vật lộn dữ dội trên giường thất bảo. Lân trước còn gượng nhẹ, sau thấy nàng nhất quyết chống cự, nổi giận, nghiến răng nói:

- Mày đã muốn chết thì cho mày chết.

Hai tay phũ phàng thoi mạnh vào mạng mỡ người thiếu nữ. Đau quá không chịu được, nàng ngã xuống đệm, mắt nàng hoa lên, nàng cảm thấy bất lực, như một người bị bóng đè.

Giữa lúc Cậu Tròi đang say sưa vì cuộc đả c thắng, sự thỏa mãn lòng dục chỉ còn trong gang tấc, thì thấy đổ dồn tiếng trống cáo cấp. Lân giật mình. Bọn gia nhân hốt hơ hốt hải chạy vào báo:

- Thưa cậu! Thằng Nguyễn Mại.

Nghe tiếng Nguyễn Mại, Cậu Tròi chợt dạ. Lân liền truyên:

- Bất lý nó cho cậu. Chỗ này là chỗ nghiêm cấm, có lệnh của Chúa thượng, đưa nào vào là mang tội chết chém. Nó đến ngày tận số ...

Lệnh truyên chưa xong, thì đã thấy Nguyễn Mại tới gần, bọn gia nhân xúm lại ngăn cản mà không nổi...

Nguyên buổi trưa hôm ấy, Mai ngồi trong tư thất ăn cơm với vợ. Mặt Mai hơi buồn, chàng phiền vì sự bất công của chúa Tĩnh Đô, cả sự bất minh nữa. Mấy hôm trước, chàng đã bị Chúa gọi vào quở mắng, còn đe sẽ trị tội nặng.

Chàng biết Tuyên phi đã ton hót. Mai không chán nản, nhưng làm việc cũng kém vui. Tuy vậy, chàng vẫn không để biếng nhác việc canh phòng. Chàng tự nhủ:

- Chúa căm, nhưng lương tâm ta không căm. Ta còn giữ chức Hộ thành thì ta quyết không tha một kẻ nào làm điều trái phép, dù kẻ ấy là gì cũng mặc.

Vậy, buổi trưa ấy, chàng đang ăn cơm, thì một bọn lính vào báo việc Cậu Tròi xuất phủ. Chàng đặt đĩa xuống, nét mặt hớn hở:

- Đã lâu, ta chỉ mong nó giờ thủ đoạn hiệp gái giữa đường để ta kết tội nó. Nay nó chứng nào tạt ấy, thực là một cơ hội tốt để trừ hại cho nhân dân.

Chàng với thanh kiếm treo trên tường. Vợ chàng hỏi:

- Thầy nó định làm gì?

- Có giết cho bằng được Đặng Lân.

- Thế nhờ Chúa thượng... nhờ Tuyên phi...

- Ấy cũng vì có Chúa thượng và Tuyên phi nên ta phải giết nó.

- Nhưng còn...

Nàng ngập ngừng không nói hết. Mai hiểu ý, vẻ lưỡng lự lộ trên nét mặt:

- Tôi phải giết nó, mình ạ. Phải trừ tiệt nọc. BẮT nó, Chứa lại tha, nó lại càng hoành hành, nhân dân lại càng khổ sở. Giết nó đi là xong, tôi sẽ mang tội với Chúa...

Chàng cố giữ vẻ thản nhiên, nhưng một vẻ buồn thoáng qua mặt vợ, chàng cầm tay nàng và nói:

- Có lẽ tôi phải vĩnh biệt cùng mình, ít lâu nay tôi vẫn nuôi cái ý giết Đặng Lân mà chưa có dịp. Giết nó thì vạ đến thân, nhưng không làm thế thì chẳng bao giờ xong cả.

Nàng nhìn chòng chú ý:

- Công việc thầy nó làm, em đâu dám cản. Nhưng chỉ nghĩ...

- Mình vốn là người tằm tảo, nuôi mẹ nuôi con hộ tôi.

- Đó là phận sự của em.

- Mình nên sắm sửa cho con về quê, mẹ biết tin sẽ thương tôi, nhưng người vốn có khí tiết, chắc cũng không đau lòng lắm. Tôi đã có mụn con nối dõi tông đường, mình nên tùy xem khiêu nó mà cho theo văn hay theo võ.

- Mẹ là mẹ chung, còn nuôi dạy con là phận sự em. Thầy nó cứ yên tâm. Thầy nó đã biết em thế nào rồi. Chỉ nghĩ...

Nàng không nói được nữa, tới bàn rót chén rượu, đưa cho chàng, run run nói:

- Xin thầy nó uống cạn chén rượu này.

Lòng Nguyễn Mại tan ra như nước loãng. Chàng cầm chén rượu, nhìn vợ thấy nàng buồn rười rượi, mắt rom rớm lệ. Chàng muốn nói rõ lòng thương yêu của chàng đối với người bạn tao khang. Nàng

đã phải bao nhiêu nỗi thiệt thòi, vất vả, nhưng không hề thốt ra một lời than vãn, nay nàng mới được một chút vinh hoa, mới đây một tháng!...

Mại không nói, uống cạn chén rượu.

Dững, con chàng, một cậu bé lên năm, trông cứng cáp và nhanh nhẹn, ở trong nhà chạy ra, tay trái kéo một con chó lớn, tay phải cầm một thanh kiếm gỗ. Mại tươi cười hỏi:

- Con làm gì đây, Dững?

- Con cưới ngựa.

Hai vợ chồng cùng cười. Chàng bế bổng con lên, hôn hít con. Vợ chàng tưởng chồng quên đi, nàng mong phút vui đầm ấm này kéo dài mãi để chồng nàng nhờ việc. Nhưng Mại đã đặt con xuống, và nói:

- Con ở nhà ngoan nhé!

Chàng tới cầm tay vợ:

- Tôi phải đi, không dùng dằng được nữa.

Và lạnh lùng, chàng bước ra, khép cánh cửa lại, trong khi vợ chàng ôm lấy đứa con ngỡ ngác, thỏn thức bên mâm cơm.

Thầy quan Hộ thành ngờ ý mưu giết Cậu Tròi, các lính tráng đều kinh sợ, có mấy người già cả can chàng.

Mại nói:

- Việc phải làm, ta cứ làm. Đánh ngựa mau cho ta. Ta không để một người nào theo ta cho liên lụy. Ý ta đã quyết thì không có sức gì ngăn cản được ta.

Phạm Kính, Đặng Phan tiêng lên:

- Bẩm quan lớn, anh em chúng con xin theo quan lớn, chệ't cũng xin đành.

Cả bọn lính đô`ng thanh:

- Chúng con can ngăn quan lớn có phải vì sợ đâu, nhưng vì mê`n quan lớn. Quan lớn có mệnh hệ nào, thì chức Hộ thành không ai cắng nổi.

- Ta chệ't, triêu`u đình lại có người khác, thiêu`u gì?

Người ta đã dă`t ngựa tới. Mạ`i nhảy lên yên, định ra roi, thì bọn lính đã nói:

- Quan lớn đi, chúng con xin theo quan lớn, cho trọn nghĩa thâ`y trò.

- Ta biêu`t các người nghĩa khí, nhưng ta không muô`n để ai liên lụy.

- Chúng con dẫu chệ't cũng không oán hận, xin quan lớn cho đi.

Không muô`n phụ lòng sô`t sắ`ng của bọn thủ hạ, Mạ`i truyề`n:

- Phạm Kính, Đặng Phan và tám người nữa sắ`p ngựa theo ta.

Mười một kỵ mã phóng như bay trên con đường lên chùa Quan Thánh. Nguyễn Mạ`i đi đầ`u. Gầ`n tới chùa, xuô`ng ngựa để một người giữ, rô`i ngang nhiên đi bộ vào trại Cậu Trời, mặc đầ`u họ trông thâ`y rõ tá`m biển lớn có đầ`u của Trịnh phủ câ`m người đi lại. Mạ`i nói một mình:

- Xin Chúa thượng biêu`t cho. Hạ thâ`n lắ`y cái chệ't để đê`n ơn nước...

Bọn gia nhân của Đặng Lân xông ra như một đàn hổ đói. Mạ' vung kiế' m quát:

- Tao là quan Hộ thành, vào bắ' t cậu chúng bay. Đưa nào trêu vào tay tao, tao chém rụng đầ' u.

Nghe tiế' ng Nguyễn Mạ', bọn gia nhân đã thắ' t đảm, nhưng cậ' thề' chủ, chúng đáp lại một cách hỗn xược:

- Mày muố' n chề' t à? Tưởng chức Hộ thành đã to lắ' m thề' kia. Đế' n Tể tướng còn sợ cậu đây. Bước ngay lập tức.

Mạ' điên tiế' t ấy họ ngã lỏng chổng. Mặt chàng dữ dội, uy nghiêm. Bọn gia nhân chỉ hô' ng hách già, nhưng vô' n sợ chàng nên nhiề' u đưa đã lui, chỉ trong chồ' c lát, Mạ' và bọn tùy tùng đã tới gầ' n giường Cậu Trời. Bọn thân binh của Đặng Lân xô cả lại chồ' ng cự. Mạ' múa kiế' m, xung đột tả hữu. Bọn tùy tùng của chàng cũng tung hoành trong đám bụi mù, cò quạt đố' lỏng chổng.

Mạ' quát:

- Tao không muố' n giế' t chúng bay. Tao đế' n hỏi tội đưa dâm ác. Đưa nào muố' n số' ng thì chạy đi không tao chém chề' t.

Cậu Trời ở trong giường thắ' y bọn người nhà đã yế' u thề' , mà mỗi lúc bọn Nguyễn Mạ' một tới gầ' n. Lân sợ bắ' n người lên, luôn mô' m kêu khổ, chân tay co rúm, má' y lâ' n định chạy mà không chạy được. Lân nghĩ bụng:

- Có biế' t thề' thì nghe thắ' ng Bùi Đắ' ng.

Nhưng lại an ủi:

- Cùng lắ' m, thì nó lại làm số' tâu lên Chúa, Chúa lại tha ta, sợ gì? Ta còn tâu Chúa thượng khép nó vào tội không tuân vương chỉ, phen

này thì nó mất đầu.

Bọn thân binh của Cựu Trời đã chạy tán loạn. Nguyễn Mai quay bảo Phạm Kính:

- Dẫn Đặng Lân ra đây ta hỏi.

Lân túng thế vén màn quát:

- Mày vào đây làm gì? Không biết đây là nơi nghiêm cấm hay sao?

Mai nói:

- Tao biết, nhưng đến đây để hỏi tội mày. Mày làm gì ở đây?

- Tao làm gì mặc tao.

- Không mặc được. Tội mày đã nhiều, nay là ngày mày trả nợ đời. Mày cậy thế làm càn, giết người lầy của, hãm hiếp đàn bà con gái, luật pháp không dung, thân dân đều giận. Ta thể lòng mong mỏi của muôn dân đến đây trừ một mối họa lớn. Quân bay, giữ lấy nó cho ta.

Bọn tùy tùng dạ ran, đến vây giòng thắt bảo. Cô Ngọc đã tỉnh, nửa mừng nửa thẹn, ở trên giòng bước xuống định chạy thì một người lính đã bắt lấy, dẫn đến trước Nguyễn Mai. Nàng sụp xuống lạy, khóc lóc:

- Ông quan lớn, con không biết lấy gì báo đáp. Quan lớn đến chậm một chút thì con đã bị điếm nhục rồi! Quan lớn cho con được về kẻo mẹ già mong đợi.

Mai gạt đi:

- Cô phải ở đây. Sự thể thế nào phải khai cho bản chức biết.

Cô Ngọc ngấp ngừng một lúc rồi cứ thực khai ra. Mọi quay bảo Cậu Trời:

- Mà đã biết tội chưa?

Chỉ một bước, Mọi đã đến bên giường. Lân nhảy xuống giường và lê mấy bước. Mọi đuổi theo, nắm tóc lôi lại. Lân kêu:

- Mà dám giết tao sao? Tao thách đây.

- Bản chức đến đây chỉ có việc ấy, tội vạ đâu, bản chức chịu.

Kiểm sáng vung lên. Lân hoa cả mắt, kêu:

- Bùi Đăng, chúng bay đâu?

Kiểm đã tới gần. Lân rú lên:

- Ta là Cậu Trời!

Mọi quát:

- Cậu Trời cũng chém!

Chỉ một nhát kiếm, đầu Đăng Lân đã rụng, máu bắn ra phún phụt. Cô Ngọc quay mặt không dám nhìn, và bọn lính tráng thở dài, lo sợ cho quan Hộ thành.

Mọi ung dung trao kiếm cho Đăng Phan, truyên:

- Rửa máu tanh hôi đi.

Chàng đến bên bàn, lấy bút mực thảo một lá sớ kể tình đầu, trao cho Phạm Kính đem về trước dâng Chúa ngự lãm. Chàng sai lính canh phòng cẩn mật chỗ xảy ra án mạng, dặn cô Ngọc theo mình đi rồi cởi mũ, cởi áo, tháo hia, chàng lấy ra một cuộn thừng, bảo Đăng Phan:

- Trói ta lại, dẫn ta ra mắt Chúa thượng.

VII

Trong vương phủ, đèn đuốc sáng trưng, vì trời hôm nay tối sớm. Chúa Tĩnh Đô ngồi trên sập sơn son thiếp vàng, nét mặt trầm ngâm và Đặng Tuyên phi quỳ ôm lấy chân Chúa, khóc lóc nức nở. Chúa nâng nàng dậy ngắm nhìn nàng: đẹp hơn bông hoa tuyết điểm mà gió nhẹ làm rung, đôi mắt đa tình như đôi sao sáng đắm sương. Phi khóc đã lâu, như than như oán. Chúa yên ủi nàng:

- Ai phi đứng dậy, và đừng khóc nữa, cho ta thêm phiền.

Tuyên phi gạt nước mắt, cất tiếng nói, giọng trong như ngọc và lời thánh thót náo nùng:

- Tâu Chúa thượng, tiện thiếp chỉ có một em trai để nối dõi tông đường. Thấy Chúa thượng che chở, nên triều đình, vương phủ, từ quan chí dân, ai ai cũng ghen ghét, đặt điều thị phi để định hãm hại. May được Chúa thượng thánh minh, chứ không em tiện thiếp đâu được đến ngày nay. Hai chị em tiện thiếp, trong chốn kinh thành, trừ Chúa thượng là rủ lòng thương, còn không một ai ưa cả. Vậy không hiểu tiện thiếp có làm gì nên tội mà người ta ghét thế. Nay người ta lại dám đem em tiện thiếp giết đi, ngay trước mặt Chúa thượng, khiến tiện thiếp mất em, Quận chúa mất chồng, Chúa thượng mất rể, nhà tiện thiếp từ nay tuyệt tự, tiện thiếp tưởng không còn tội ác nào to hơn nữa. Chỉ thương hại cho tiện thiếp, mẹ mất sớm, cha thì già, lấy ai trông cậy? Than ôi, nhà nho thanh bạch có làm gì hại âm đức mà em tiện thiếp phải chết như một kẻ sát nhân. Thằng Nguyễn Mại nó phạm đến cả uy quyền Chúa thượng, nó dám giết cả rể Chúa thượng, mà Chúa thượng ngờ đi sao? Nó coi thường cả vương chi, dung nó để làm loạn phép nước hay sao? Tiện

thiếp không hiểu làm sao Chúa thượng cứ bênh vực nó, phong chức trọng cho nó.

Nàng khóc rồi lại thiếp:

- Chỉ thương cho tiện thiếp, tưởng được Chúa thượng che chở, em trai cũng được nhờ đôi chút, ai hay nó vẫn không thoát chết, chết thảm chết hại, thực là tiện thiếp xấu số, em tiện thiếp vô duyên, cha tiện thiếp bạc đức. Tiện thiếp còn sống làm chi, trời hỡi là trời!

Tuyên phi nói xong, lại khóc rất thảm thiết, rồi ngã đi vì đau đớn. Chúa ôm lấy phi, gọi mãi nàng mới tỉnh.

Chúa vỗ về:

- Ái phi cứ yên tâm, đừng khóc nữa. Ta sẽ đem chém đầu giết Quốc cữu.

Đặng phi lay tạ. Nàng hỏi:

- Chúa thượng có hứa trị tội tên giặc, báo thù cho em tiện thiếp không? Hay Chúa thượng lại nể nó mà ngơ đi? Than ôi! Em tiện thiếp bị cái thảm họa này, oan hồn uất ức, cúi xin Chúa thượng vì nó mà rửa hờn, cho nó được mát mẻ dưới sông vàng. Chúa thượng đã quyết chưa?

- Ái phi cứ yên tâm. Ý ta đã quyết.

Tuyên phi lại sụp xuống lay, lui ra.

Chúa Tĩnh Đô hút một hơi thuốc, vẻ mặt băn khoăn... Nghe Tuyên phi hay giết Nguyễn Mai? Chúa chưa biết chọn đường nào. Sau cùng, Chúa lẩm bẩm:

- Đã hứa với nàng, thì phải trọng lời hứa.

Vừa lúc ấy thì có nội giám vào thỉnh Chúa ra nhà Nghị sự và tâu rằng Nguyễn Mai đã tự trói mình đến xin chịu tội. Chúa sắp bước ra, thì có tiếng ai gọi lại. Chúa giật mình. Thái phi vén rèm đi vào, một đội thể nữ theo hầu, nét mặt Thái phi nghiêm nghị và buồn lặng lẽ. Chúa rảo bước tới trước mặt Thái phi, sụp xuống lạy:

- Mẫu thân ra bao giờ, con không được biết, thực mang tội bất hiếu.

Thái phi nâng Chúa dậy, rồi ngõng xuống một cái cảm đôn. Chúa cung kính chắp tay đứng hầu. Thái phi truyền cho thể nữ lui ra, rồi chậm rãi nói:

- Nhà Chúa ngõng xuống.

- Mẫu thân cho phép con đứng hầu.

- Nhà Chúa có biết chuyện gì không?

- Thừa mẫu thân dạy điếu gì?

- Mẹ ở Thanh mới ra, chưa kịp về phủ. Nghe chuyện con Quỳnh Hoa, mẹ đến ngay phủ Đặng Lân đón nó về.

Thái phi lấy khăn lau nước mắt, rồi hỏi tiếp:

- Sao nhà Chúa lại đại thế? Mẹ không hiểu nhà Chúa nghĩ ra sao. Nhà Chúa nghĩ ra chưa? Con Quỳnh Hoa ốm thập tử nhất sinh, người chỉ còn da bọc xương, nó có tội gì mà nhà Chúa đầy đọa nó thế? Mẹ ra chậm một chút thì có lẽ không kịp nhìn mặt cháu nữa.

Thái phi lại khóc. Chúa lặng yên. Một hồi lâu, Thái phi lại hỏi:

- Nhà Chúa nghĩ thế nào mà lại gả con cho một đứa vô lại? Mẹ tưởng nhà Chúa nên giết con Quỳnh Hoa đi còn hơn. Đạo làm cha ai

lại thế?

Thái phi má' y lâ' n định nói Tuyên phi, nhưng lại sợ gọi cái hình ảnh lộng lẫy kia trong óc chúa Tĩnh Đô. Chính bà cũng sợ cái ma lực của người con gái làng Chè. Chúa Tĩnh Đô vẫn chấ' p tay đứng, mặt cúi gầ' m, không dám nhìn mẹ. Thái phi dăm dăm nhìn Chúa, bà tự hỏi: "Không biế' t Chúa tình ngộ hay hô' i hận?" Bà đứng dậy, nói dối:

- Sao mẹ hỏi nhà Chúa không nói. Nế' u nhà Chúa không bắ' ng lòng, thì mẹ lại đem con Quỳnh Hoa trao trả Đặng Lân...

Thái phi phá' t áo định lui vào. Chúa thưa:

- Lạy mẫu thân, xin mẫu thân hãy ở lại, để con theo mẫu thân vào thăm cháu. Mẫu thân đừng giận con, máu mủ sinh ra có lẽ nào con chẳng xót. Những nhời mẫu thân dạy con toàn là những nhời hay lẽ phải, con đâu dám bỏ qua.

Thái phi nói:

- Nhà Chúa theo mẹ sang đây. Mẹ đã cho đòi ngự y đế' n bô' c thuô' c. Khô' n nạn, Khê Trung hầ' u không có đó, mẹ vấ' t vả, như thiế' u má' t một cánh tay. Mà con Quỳnh Hoa trong lúc mê sảng, thường cứ gọi Khê Trung hầ' u, chỉ vì...

Bà muố' n tránh, nhưng không nói hế' t. Chúa buồ' n thấ' m thía, nhớ người thái giám trung thành mà chính Chúa đã đưa vào chỗ chế' t. Chúa thương người lão bộc từng trải thờ má' y đời trong phủ, và cảm thấ' y tá' t cả cái vô lý của mình khi sai hầ' u đi hộ vệ Quỳnh Hoa. Thiế' u bóng hầ' u, vương phủ như thêm vắ' ng vè...

Thái phi đi vào, Chúa bước theo sau. Giữa lúc â' y có tiế' ng â' m â' m ngoài phủ, khiế' n Thái phi và Chúa cùng quay lại. Một tên nội giám bước lại thề' m, Chúa hỏi:

- Cái gì ngoài ấy?

- Tâu Chúa thượng, dân chúng kính thành...

Thái phi gắ t:

- Họ làm gì?

- Tâu Thái phi và Chúa thượng, họ đứng chậ ngoài phủ đợi xem Chúa thượng xử Nguyễn Mạ.

- Xử Nguyễn Mạ? Nguyễn Mạ nào? Có phải tướng tâm phúc của Việp Quận công? Hắ n có tội gì?

Chúa Tĩnh Đô kể lại câu chuyện và rút trong tay áo lá số của Nguyễn Mạ trao cho Thái phi. Xem xong, vừa kinh ngạc vừa vui mừng, Thái phi hỏi:

- Ý nhà Chúa nghĩ sao?

- Nguyễn Mạ đã trái lệnh con.

- Mẹ thì cho Nguyễn Mạ là một chân nam tử.

- Không trị tội Nguyễn Mạ thì phép nước không nghiêm.

- Nhà Chúa nói lạ chưa? Nguyễn Mạ, mẹ đã biế t. Người ấy đã liê u thân vì nước ở sa trường, người ấy chỉ biế t lấ y quố c gia làm trọng. Hắ n nhà nghèo, mẹ già, vợ thơ, con dại, như người ta, thì hắ n cứ giữ chức Hộ thành, Chúa bảo thế nào nghe thế, yên hưởng phú quý chả hơn ư? Hắ n đã hy sinh hế t cả, trừ một đũa rông càn, mẹ tưởng không còn cái gương trung nghĩa nào hơn nữa.

- Con cũng biế t, mà cũng vì thế nên trọng dụng Nguyễn Mạ và đã tha thứ cho nhiê u.

- Nhà Chúa lại nên tha thứ cho hắ n để nêu gương trung nghĩa.

- Nhưng hắ n là kẻ lộng hành. Hắ n đã giết con rể...

- Con rể!... Nhà Chúa nhận rể, nhưng mẹ không nhận cháu rể. Huớ ng chi rể Chúa mà loạn phép nước cũng không dung. Nguyễn Mại làm thế là phải lắ m.

Thá y Chúa ngắ n ngữ, Thái phi rắ u rắ u nét mặt, nói thêm:

- Nhà Chúa nên nghĩ đế n cơ nghiệp tiên vương, xa kẻ dờ, gắ n người hay. Tổ tông ngày xưa sở dĩ làm nổi đại sự, gây nổi cơ đồ, chỉ vì biế t trọng những bậc trung thắ n nghĩa sĩ. Nhà Chúa nên theo chí tiên vương. Muớ n cho vương nghiệp vững bê n, tắ t phải trọng phép nước. Kẻ có tội dù là thân thích cũng không dung thứ. Nay Nguyễn Mại vì ta trọng phép nước, lẽ nào ta lại vì tình riêng mà giết cho đành? Nhà Chúa đã biế t Nguyễn Mại là người trung nghĩa, thế mà lại định đem làm tội, có khác chi tự nhỏ vầy cánh không? Nhà Chúa nên để cho thiên hạ biế t cái lẽ: “Đại nghĩa diệt thân” thì quốc gia may lắ m, cơ đồ nhà Trịnh may lắ m.

Chúa Tĩnh Đô vớ n là người anh minh và là người có một tinh thắ n gia tộc rắ t mạnh, hàng ngày chỉ lo khuế ch trương cơ nghiệp họ Trịnh, nên nghe Thái phi nói, Chúa tỉnh ngộ ngay. Chúa không còn là một gã si tình nữa, Chúa là một vị quốc trưởng biế t lo đế n vương nghiệp và đặt quốc gia lên trên mọi sự.

Chúa thưa:

- Con ngu muội, nay được mẫu thân khai phá cho óc u mê. Con xin theo lời mẫu thân dạy.

Thái phi và Chúa đã sang tới phòng Quận chúa. Trên giường, nàng nắ m như có ý chờ đợi, mặt võ vàng, không còn khí sắ c nữa. Thá y

Chúa, nàng vui vẻ, mặt nàng bừng sáng. Nàng se sẽ nói:

- Con chờ mãi phụ vương!

Nàng trừng trừng nhìn Chúa. Chúa chạy lại, vén màn, cúi xuống cầm lấy tay con. Chúa lạnh toát người, vì tay nàng chỉ còn là cái giống tre khô đét. Chúa hỏi:

- Con làm sao? Con.

Quyên Hoa vẫn giương mắt dại nhìn Chúa. Một lúc nàng ứa lệ, phều phào nói:

- Tâu phụ vương, con không qua khỏi được. Con chết đến nơi rồi. Con chỉ chờ phụ vương là đi thôi. Con chết đi, phụ vương cũng đừng tiếc gì, và phụ vương tha cho con tội bất hiếu...

Tĩnh Vương nhìn con, quả nhiên đã thấy phảng phất hình chết. Chúa giữ chặt lấy tay con, như để bảo hộ nàng. Ngài nói:

- Con không được nói nhảm. Con uống thuốc, rồi lại khỏi...

Nàng lắc đầu:

- Tâu phụ vương, con tự biết lắm. Mệnh con chỉ còn tính từng giờ. Con sắp phải vĩnh biệt cùng Quốc mẫu, cùng phụ vương. Trước khi nhắm mắt, con xin phụ vương một điều.

- Con xin gì cha cũng chiều ý.

- Xin phụ vương trọng dụng chàng Bảo Kim. Con đã phụ tình chàng, phụ vương hãy vì con mà trả nợ cho con.

Chúa cảm động nghẹn ngào. Mắt Quyên Hoa đã dại hẳn, miệng còn lẩm bảm:

- Bảo Kim! Bảo Kim!

Nàng nhìn Thái phi, lại nhìn Chúa một lần cuối cùng, nói líu ríu:

- Lạy Quốc mẫu, lạy phụ vương, con xin vĩnh biệt.

Chúa ôm lấy nàng. Quỳnh Hoa đã lịm đi. Trong giây lát, nàng trào lệ, thở hơi thở cuối cùng trong tay Chúa. Tĩnh Vương như điên như dại mãi không chịu bỏ con ra, nhìn con qua nước mắt, chỗ chỗ lại thở dài. Đến đây, có tiếng dân gian reo hò ngoài phủ. Thái phi gạt nước mắt bảo Chúa:

- Nó xấu số, tiếc cũng vô ích. Nhà Chúa để nó đây cho mẹ, và nên ra ngay, kéo công chúng mong chờ.

Chúa nói:

- Quỳnh Hoa vì con mà chết. Oan hồn nó bao giờ tiêu tan được. Con không còn chết làm gì nữa.

Nói xong Chúa lại trào lệ. Thái phi phải lấy nghĩa lớn dẫn dụ, Chúa mới chịu buông Quỳnh Hoa, đặt nắm ngay ngắn và vuốt mắt cho nàng. Chúa nhìn con tà nần ngẩn không chịu đi. Mặt nàng yên tĩnh, miệng điểm nụ cười hiên hậu.

Lòng thương Quỳnh Hoa chiếm cả tâm hồn chúa Tĩnh Đô, và đồng thời tất cả lòng chán ghét Đặng Lân cũng nổi dậy. Chúa cảm giận Lân đến nỗi lúc ấy, nếu em Tuyên phi còn sống, Chúa cũng chính tay giết chết. Chúa thốt thêu ra ngoài nhà Nghị sự, lên ngõ trên sập. Đèn nến sáng trưng. Mặt Chúa uy nghiêm, nhưng vẻ buồn nặng trĩu. Các quan văn võ đứng hầu hai bên. Đao phủ dẫn Nguyễn Mại vào. Chàng mặc áo tội nhân, cổ đeo một thanh kiếm. Trông

chàng vẫn một vẻ ngang tàng. Chúa thẳm cảm phục. Mọi quỳ xuống hô muôn tuổi và tâu:

- Tâu Chúa thượng, hạ thần có tội, xin Chúa thượng cho đem ra chính pháp.

- Sao người dám giết Quốc cữu?

- Tâu Chúa thượng, Mọi ung dung đáp, Quốc cữu đi chơi mang theo cả giường chiếu, bắt con gái hiệp dâm ở giữa đường. Thây việc dâm ác, loạn kỷ cương, khinh phép nước, hạ thần vì chức vụ đã lập tức chém bêu đầu. Nhưng vì chót phạm đến một vị quốc thích, tự biết là có tội, vậy xin Chúa thượng cho giết ngay hạ thần để khỏi hại đến tình riêng trong cung quyển.

Chúa đăm đăm nhìn Nguyễn Mọi. Vẻ khảng khái, tinh thần vị nghĩa của người thanh niên càng làm tăng mô-i thiện cảm có sẵn của Chúa đối với chàng. Chúa trẳm ngâm một lúc rồi phán:

- Biết trọng phép nước, nhà người thực đáng khen. Chẳng những không bắt tội, ta còn trọng thưởng cho. Còn về tình riêng để mặc ta xử trí.

Lại quay bảo các quan:

- Nguyễn Mọi là một nghĩa sĩ chân chính. Ai cũng có tâm lòng hào hiệp như Nguyễn Mọi thì làm chi nước không yên, dân không mạnh. Các người nên nhớ lấy: Ta vì việc công mà tha tội cho Mọi, để tỏ cho thiên hạ cái lẽ vì nghĩa lớn bỏ tình riêng.

Chúa đứng dậy, truyền lệnh cởi trói cho Nguyễn Mọi. Chàng lễ tạ. Tểnh Vương phất áo vào trong cung, lòng nhẹ như vừa trút được một gánh nặng. Chúa vừa vén rèm thì một người đã quỳ xuống trước mặt, tay ngọc cầm lấy tay Chúa, khóc nức nở. Chúa nhận ra Tuyên phi,

chưa kịp nói gì, thì nghe ngoài phủ tiếng reo âm ầm ầm: “Quan Hộ được tha, Vương gia muôn tuổi! Quan Hộ được tha, Vương gia muôn tuổi!...” Tiếng reo vang lừng, mệnh mang như sóng. Tỉnh Đô kéo Tuyên phi dậy, nàng đã ngã t trong tay ngài...

Đêm hội Long Trì, những sinh hoạt xưa ở kinh kỳ mà trong đó, huyền ảo những cảnh lộng hành bạo ngược của chị em bà Chúa Chè người Kinh Bắc. Những đau khổ của người dân phải chịu đựng mọi thói ăn chơi vô độ của các triều đại vua chúa. Nhưng chông chất giữa những oan khiên này, vẫn thấy được đời sống người Kẻ Chợ cùng mọi quang cảnh phố phường sinh sôi. Đây là sức sống âm thầm mà mãnh liệt của "bách tính" đã làm nên bao đời Kẻ Chợ. Thăng Long nhộn nhịp suốt sáng không biết có đêm trong những đêm hội Long Trì quanh Hồ Gươm, Hồ Tây...

Nhà văn Tô Hoài

5151100030004

Giá: 39.000đ

www.nxbkimdong.com.vn
www.facebook.com/nxbkimdong

8 935244 804317

ISBN 978-604-2-01596-7

BECOME A MEMBER

THU VIỆN EBOOK KIM ĐỒNG